

Aan:

Rechtbank Gelderland,
Postbus 9030,
6800 EM Arnhem

Van:

Stichting Slagkracht,
Papenslagweg 3,
7241NL Lochem

Betreft: Beroepschrift in zaaknummer 2024-009759: Besluit van Gedeputeerde Staten van Gelderland van 3 december 2024, volgend op het advies van de commissie Rechtsbescherming ter zake van 17 oktober 2024.

Versie 1;

Status: Definitief;

Auteur: Werkgroep Juridische Zaken van de Stichting Slagkracht, met bijdragen van omwonenden van de Papenslagweg;

Datum: 8 februari 2025.

Geachte Rechtbank Gelderland,

De Stichting Slagkracht is opgericht met onder meer als doelen het behoud van de kwaliteit van de leefomgeving in de gemeente Lochem en aangrenzende gemeenten, het voorkomen van nadelige gevolgen voor omwonenden van aantasting van gezondheid, geluidshinder, aantasting van landschappelijke waarden en in algemene zin alle kwaliteit van menselijk en dierlijk leven aantastende activiteiten, en het voorkomen van waardedaling van onroerend goed.

De Stichting Slagkracht vertegenwoordigt de omwonenden van de lokatie waar initiatiefnemers vertegenwoordigd door Pure Energie Wind Bv drie moderne grote industriële windturbines willen gaan plaatsen. De omwonenden die zich hebben verenigd in de Stichting Slagkracht wonen in buurtschap Exel bij Laren (gemeente Lochem, provincie Gelderland), en buurtschap Stokkum bij Markelo (gemeente Hof van Twente, provincie Overijssel). De Stichting bundelt het verzet maar laat individuele omwonenden ook de ruimte om op persoonlijke titel argumenten tegen deze turbines aan te voeren.

Wij stellen als Stichting Slagkracht beroep in tegen de 'Beslissing op bezwaarschrift', dd. 3 december 2024, zaaknummer 2024-009759, betreffende een bezwaar op 4 juli 2024 bij Gedeputeerde Staten van Gelderland ingebracht door NewGround Law BV namens haar cliënten Coöperatie Lochem Energie U.A., Walow B.V en Pure Energie Wind B.V. In dit besluit van Gedeputeerde Staten van Gelderland is het op 17 oktober 2024 uitgebrachte advies van de onafhankelijke commissie Rechtsbescherming van de Provincie Gelderland om het bezwaar gegrond te verklaren meegenomen.

Van dit besluit hebben wij als Stichting Slagkracht slechts kennis genomen na bekendmaking in de Pure Energie Nieuwsbrief Windpark Papenslagweg van 13 dec 2024. In eerste instantie hebben wij als Stichting Slagkracht op 13 januari 2025 een Proforma Beroepschrift tegen het besluit van GS ingediend (zaaknummer ARN 25 / 198 OWNATU),

gezien de onmogelijkheid om binnen 6 weken na dat besluit gedateerd op 3 december 2024 een met alle leden van de Stichting afgestemd en door hen gedragen Beroepschrift op te stellen, met name in de periode waarin ook de feestdagen Sinterklaas, Kerstmis, en Oud- en Nieuw vallen. Dit Proforma beroep is door de Rechtbank Gelderland gehonoreerd, en ons is uitstel verleend voor het inleveren van de stukken tot 14 februari 2025. Onderhavig document is het inhoudelijke Beroepschrift van de Stichting en vervangt daarmee dus de Proforma versie.

Impliciet maken wij met dit Beroepschrift ook bezwaar tegen het advies van de commissie Rechtsbescherming dat ten grondslag heeft gelegen aan het besluit van GS.

Ook maken wij bezwaar tegen de eerdere processtappen die tot genoemd advies en besluit hebben geleid, met name de wijze waarop Pure Energie Wind Bv met Principeverzoeken de provincie Gelderland en gemeente Lochem tegen elkaar heeft uitgespeeld, ons als omwonenden monddood heeft geprobeerd te maken middels hun Omgevingsraad, en de eenzijdige communicatie van Pure Energie Wind Bv over de prille status van hun plannen en bagateliseren van de impact van hun plannen op onze leefomgeving.

Tenslotte vinden wij het als Stichting Slagkracht van belang dat u als Rechtbank op de hoogte bent van de problemen die de inwoners van de leefomgeving in Exel/Laren/Lochem en Stokkum/Markelo/Hof van Twente op zich zien afkomen met de plannen van Pure Energie Wind Bv en de door hen gebruikte methodes om deze door te drukken. Daarom hieronder ook een paragraaf over juridische, procesmatige en ethische onderwerpen met als titel "Omwonenden aan het woord".

Hoofdstuk 1. Het beroep van de Stichting Slagkracht tegen het besluit ‘Beslissing op bezwaarschrift’, dd. 3 december 2024, zaaknummer 2024-009759

Paragraaf 1.1 Werkwijze

Aangezien omwonenden, en ook de Stichting Slagkracht als vertegenwoordiger van de omwonenden, niet gezien zijn als partij in het proces dat heeft geleid tot het besluit, gaan wij in dit beroepschrift als volgt te werk.

1. Wij dienen een WOO verzoek (inmiddels gedaan) in om de relevante documenten te kunnen inzien en daar een volwaardige verdediging tegen het besluit op te kunnen bouwen. Bij voorkeur stellen wij de behandeling van het beroep door de rechtbank dan ook graag uit tot wij over de documenten beschikken en deze in ons beroep hebben kunnen verwerken.
2. Mocht de Rechtbank het wachten op de uitkomst van ons WOO verzoek niet toestaan, dan gaan wij er bij ontstentenis van de relevante documenten bij ons beroep van uit dat de besluitvorming heeft plaatsgevonden in een (voor ons) Black Box. Naar onze mening is het – zij beperkt- toch mogelijk om op die manier onze bezwaren tegen het besluit naar voren te brengen.

Ad. 1.

Op 17 januari 2025 hebben wij als Stichting Slagkracht het volgende WOO verzoek ingediend:

Woo-verzoek van de Stichting Slagkracht Lochem aan gedeputeerde Staten van Gelderland inzake het besluit Windpark Papenslagweg Lochem, 3 december 2024 zaaknummer 2024-009759

Wij willen graag openbaarmaking van de volgende stukken:

- Het voorafgaande aan onderhavig besluit Gedeputeerde Staten van Gelderland ingediende/onderliggende bezwaarschrift van de initiatiefnemers Windpark Papenslagweg
- Het Advies commissie rechtsbescherming dd 17 oktober 2024
- Het Verslag hoorzitting commissie rechtsbescherming dd 17 september 2024
- Het ambtelijk voorstel besluit Windpark Papenslagweg Lochem van Gedeputeerde Staten van Gelderland (3 december 2024/zaaknummer 2024-009759)
- Eventuele beslisnota behorende bij bovengenoemd GS-voorstel
- Concept beslissing op bezwaar, start procedure

Wij willen met dit verzoek in ieder geval duidelijkheid krijgen over 2 zaken:

Ten eerste:

Hoe en door wie de belangen van omwonenden in deze procedure tot besluitvorming van Gedeputeerde Staten van Gelderland wel of niet zijn behartigd c.q. ingebracht.

Dat vragen wij omdat het hier een initiatief betreft dat bij realisatie ernstige gevolgen voor de kwaliteit van onze leefomgeving oplevert. Bovendien proberen de initiatiefnemers met een leugenachtig pleit hun plan gehonoreerd te krijgen. Om die redenen zijn wij direct belanghebbenden en zijn wij van mening dat wij voor een goede rechtsgang in deze bezwaarprocedure door de onafhankelijke commissie Rechtsbescherming en

Gedeputeerde Staten van Gelderland minstens als direct belanghebbenden gehoord hadden moeten worden.

Het deel 'geheimhouding' in deze procedure zet ons als belanghebbende omwonenden direct op een informatieachterstand, waardoor wij (en een aantal omwonenden individueel) een inmiddels bij de Rechtbank ingezette beroep-procedure tegen onderhavig besluit van Gedeputeerde Staten van Gelderland niet optimaal kunnen onderbouwen. En daarbij publiceert Pure Energie Wind BV op haar website (www.windparkpapenslagweg.nl), in haar 'voordeel', wel het besluit van Gedeputeerde Staten in deze met de aanduiding 'niet openbaar'.

Ten tweede:.

Welke motivatie van de initiatiefnemers van Windpark Papenslagweg in deze procedure is ingebracht en welke interpretatie en beoordeling de gemeente Lochem en Gedeputeerde Staten van Gelderland daaraan hebben gegeven. Dat vragen wij omdat de initiatiefnemers Windpark Papenslagweg met eigen berekeningen tot een initiatief zijn gekomen dat geforceerd naar 'maximale capaciteit' (3 windturbines met tiphoogte 280 meter, 5 MW elk, samen 15 MW) zeer krap bemeten is op basis van verouderde landelijke normen geluidhinder en afstand tot woningen (400 meter). En dat dan in een gebied dat qua aantal nabij aanwezige omliggende woningen, aanwezige natuurlijke- en landschappelijke waarden en aanwezige functies met bijbehorende planologische bestemmingen, geen vestiging van grote industriële bouwwerken toelaat. Die bescherming bood ons het vigerende bestemmingsplan dat inmiddels (nog evenzeer geldend) is opgegaan in het Omgevingsplan.

Ook de Omgevingsvisie Lochem 2040 'Krachtig in balans' biedt voor de door de initiatiefnemers gekozen locatie van dit windpark initiatief geen enkel aanknopingspunt voor plaatsen van industriële windturbines. Integendeel: in die visie wordt over deze locatie aangegeven dat het een kleinschalig landelijk karakter heeft, rustig is, liggend in een aantrekkelijk landschap, een plek om te ontmoeten, met landgoed Ampsen, een **uniek weidevogelgebied bij de Papenslagweg** en fourageergebied van de Rode Wouw, Torenavalk en Wespandief.

En nu met dit initiatief is er al sprake van onrust en spanningen onder de buurtbewoners, alsook planologische schaduwshade en vrezen wij een traject dat leidt tot verdergaande ernstige hinder en schade in onze leefomgeving terwijl zich inmiddels meerdere alternatieven voor dit 'wind op land' in de energietransitie aandienen.

Als de initiatiefnemers en GS bij kennisgeving van deze geforceerde projectaanvraag meteen de niet meer geldende oude normen of de concept-nieuwe landelijke normen geluidhinder en afstand tot woningen voor deze windturbines, feitelijk en zorgvuldig hadden meegewogen, dan had er geen voornemen 15 MW windpark door Gedeputeerde Staten in behandeling genomen kunnen worden. Waarschijnlijk was dit subsidie gedreven initiatief dan niet tot een verwacht verdienmodel gekomen waarop het plan zou zijn doorgezet. De hier bedoelde toets hebben gemeente en provincie onzes inziens verzuimd te doen en/of verzuimd mee te wegen in de beoordeling en besluitvorming in dit kader. Bovenstaande redenen lijken ons meer dan voldoende om de gevraagde informatie bij u op te vragen.

Ad. 2.

Voor een compleet inzicht in de overwegingen die aan het besluit ten grondslag hebben gelegen ontbreken een aantal stukken.

De volgende stukken zijn niet in ons bezit:

Het voorafgaande aan onderhavig besluit Gedeputeerde Staten van Gelderland ingediende/onderliggende formeel bezwaar van de initiatiefnemers Windpark Papenslagweg

Het Advies commissie rechtsbescherming dd 17 oktober 2024

Het Verslag hoorzitting commissie rechtsbescherming dd 17 september 2024

De volgende stukken zijn in ons bezit:

Het GS-Voorstel besluit Windpark Papenslagweg Lochem van Gedeputeerde Staten van Gelderland (3 december 2024/zaaknummer 2024-009759)

En ook het besluit: "Beslissing op bezwaarschrift", start procedure, dd. 3 december 2024

Nota Bene: Opgemerkt moet worden dat het GS-Voorstel besluit Windpark Papenslagweg Lochem etc. etc. formeel de status "Niet openbaar" heeft.

Wij hebben dit document verkregen omdat het document door initiatiefnemers op hun website www.windparkpapenslagweg.nl is gepubliceerd in hun nieuwsbericht "Bezwaar gegrond, provincie begint procedure(s)" met de tekst "Meer hierover leest u in [dit besluit van GS](#)"

Bij onze Black Box benadering kijken we nu naar de volgende onderdelen van de besluitvormingsprocedure:

Stapnummer	Omschrijving document	Datum
1	GS-Voorstel provincie met besluit niet in te gaan op het principeverzoek van initiatiefnemers	18-6-24
2	Brief bezwaar initiatiefnemers tegen besluit provincie, en verzoek dit besluit te herzien	4-7-24
3*	Formeel bezwaar tegen het besluit van de provincie ingediend door initiatiefnemers	?
4*	Het Verslag hoorzitting Commissie Rechtsbescherming	17-9-24
5*	Het Advies Commissie Rechtsbescherming	17-10-24
6	Het GS-Voorstel besluit Windpark Papenslagweg Lochem van GS	3-12-24

* niet in bezit

Om een inhoudelijke analyse te kunnen maken van de stappen die hebben geleid tot het besluit en onze bezwaren tegen dit proces is onze aanpak als volgt:

Wat betreft het ontbrekende stuk nummer 3 kijken we naar de **input** en gaan we er vanuit dat het een formalisering betreft van stuk nummer 2. Onze aanname is dus dat de in stuk nummer 2 opgevoerde bezwaren als formeel bezwaar de input hebben gevormd voor de Commissie Rechtsbescherming en voor het GS besluit.

Wat betreft stukken 4 en 5 kijken we naar de **output**. Uit het stuk nummer 6 valt op te maken dat de Commissie Rechtsbescherming het bezwaar van initiatiefnemers gegrond heeft bevonden, en GS heeft geadviseerd het eerdere besluit te heroverwegen. Dit advies hoeft dus onze analyse niet onmogelijk te maken, al kennen we de overwegingen van de Commissie niet precies, want die komen dan terug in de overwegingen van GS die hebben geleid tot hun besluit.

Paragraaf 1.2 Inhoudelijke analyse

We starten de analyse met het eerste besluit van de provincie, om NIET in te gaan op het principeverzoek van de initiatiefnemers.

1.2.1	GS-Voorstel provincie met daarin het besluit niet in te gaan op het principeverzoek van initiatiefnemers
-------	--

Zie: BIJLAGE GS-VOORSTEL 18 juni 2024

1.2.1.1 Samenvatting van het GS-Voorstel

Het GS-Voorstel omvat een Publiekssamenvatting, als volgt:

Gedeputeerde Staten besluiten **niet** op het verzoek van initiatiefnemers Pure Energie, Walow BV en Lochem Energie in te gaan om de planologische procedure voor Windpark Papenslagweg te starten.

Gedeputeerde Staten sluiten aan bij de wens van de gemeente Lochem om eerst het gemeentelijk windbeleid af te ronden. Dit gebeurt in de periode tot aan de inwerkingtreding van de landelijke windturbinebepalingen (voorzien per 1-7-2025). Zo spoedig mogelijk na de inwerkingtreding stelt de gemeente Lochem het gemeentelijk windbeleid vast. Zij besluit in oktober 2025 over medewerking aan het principeverzoek voor Windpark Papenslagweg. Afhankelijk van deze besluitvorming kan de provincie van haar bevoegdheid voor de vergunningenprocedure voor Windpark Papenslagweg afzien en deze aan de gemeente laten. De provincie zal tot die tijd niet als bevoegd gezag optreden om de ruimtelijke procedure voor het initiatief op te starten.

De door GS te nemen beslissing wordt als volgt geformuleerd:

1 Besluiten niet in te gaan op het verzoek om de planologische procedure voor Windpark Papenslagweg te starten en de aanvrager hierover te informeren.

Kort wordt ingegaan op de aanleiding tot dit besluit:

Initiatiefnemers Pure Energie, agrariërs verenigd in Walow BV en lokale energiecoöperatie Lochem Energie hebben begin 2022 een initiatief opgestart onder de naam Windpark Papenslagweg. Het initiatief voorziet in de bouw van drie windturbines in het zoekgebied RES1.0 binnen de gemeente Lochem. Hierover is met omwonenden, gemeente en provincie sindsdien meermalig gesproken en er is een website ingericht. In juni 2023 hebben de initiatiefnemers in eerste instantie conform de provinciale windladder een principeverzoek ingediend bij de gemeente Lochem. Het college van burgemeester en wethouders heeft besloten eerst te willen wachten totdat de landelijke milieunormen voor windmolens zijn vastgesteld. De gemeente geeft bovendien aan dat er geen sprake is van een initiatief of principeverzoek. Na vaststelling van die landelijke normen wil de gemeente in de periode tot aan de inwerkingtreding van de landelijke windturbinebepalingen eigen beleid voor windmolens afronden. Direct hierop aansluitend neemt de gemeente een besluit over het principeverzoek voor Windpark Papenslagweg. Vooraf is het zaak dat dit verzoek daadwerkelijk erkend wordt. In correspondentie en gesprekken die de provincie met initiatiefnemers en gemeente heeft gevoerd is aangegeven dat de provincie de gemeente steunt in haar wens om besluitvorming over het gemeentelijk beleid te laten plaatsvinden direct na

de inwerkingtreding van de windturbinebepalingen. Met het oog op de voorwaarden die de Elektriciteitswet stelt beschouwt de provincie het verzoek van de gemeente Lochem niet als een afwijzing maar als onderbouwd uitstel.

Bij brief van 21 maart 2024 en 13 mei 2024 hebben de initiatiefnemers van Windpark Papenslagweg de provincie verzocht de ruimtelijke procedure op te starten.

Het besluit wordt onderbouwd met de volgende overwegingen:

Argumenten tegen het afwijzen van het principeverzoek aan de provincie zijn:

- dat de start van de ruimtelijke procedure de initiatiefnemers in staat stelt verdere stappen te zetten met dit initiatief. Er is inmiddels vertraging opgelopen. Bij afwijzing van dit verzoek volgt verdere vertraging van tenminste anderhalf jaar, in afwachting van het besluit van de gemeente Lochem over medewerking aan het ingediende principeverzoek.
- Meer uitstel betekent latere realisatie van een mogelijk project, verder verwijderd van de doelstelling 2030 en met langdurige onzekerheid voor omwonenden.
- Initiatiefnemers werken aan de realisatie van de RES1.0, opgesteld door de overheid. Door uitstel blokkeert diezelfde overheid een voortvarend proces.
- Waar het gaat om medewerking aan een principeverzoek zien we bij andere gemeenten ook een andere houding, waarbij het bevoegd gezag actief wordt opgevraagd en zaken als netcongestie, windturbinebepalingen en lokaal beleid niet als belemmerend worden ervaren voor een vlotte procedure. Pas bij vergunningverlening worden deze zaken echt relevant.
- Ter afsluiting van de voornaamste argumenten leidt het afwijzen van dit verzoek tot een juridische procedure vanuit de initiatiefnemers. Deze is inmiddels aangekondigd.

Argumenten voor het afwijzen van het principeverzoek aan de provincie zijn:

- dat met het inwilligen van het verzoek in wordt gegaan tegen de wens van de gemeente Lochem. Hierover zijn gesprekken gevoerd en brieven uitgewisseld, waarin vanuit de provincie is aangegeven dat de wens van de gemeente wordt gerespecteerd.
- Vanuit de Gelderse windladder is de voorkeur om windinitiatieven onder gezag van de lokale overheid te laten vallen. Medewerking aan het verzoek van initiatiefnemers zou leiden tot de start van een provinciaal inpassingsplan.

Tenslotte worden een aantal consequenties van het besluit opgesomd:

Het niet verlenen van medewerking aan het verzoek de ruimtelijke procedure te starten leidt naar verwachting tot een juridische procedure vanuit de initiatiefnemers. De argumentatie daarvoor is onder meer dat initiatiefnemers zich tijd, moeite en kosten hebben getroost om dit initiatief met voortvarendheid tot ontwikkeling te brengen volgens bestaand gemeentelijk en provinciaal beleid. Het initiatief is namelijk in lijn met de RES-doelstellingen van de overheid voor 2030 of zo spoedig mogelijk daarna. Initiatiefnemers zijn van mening dat het project ruimtelijk past, binnen de RES past en om die reden medewerking op het ingediende principeverzoek verdient. Naast de weigering van medewerking voor de ruimtelijke procedure is medewerking voor het principeverzoek eerder al afgewezen. Dit is ongebruikelijk bij windinitiatieven als deze, aangezien dit enkel een principeverzoek betreft en geen vergunningenprocedure. Dit heeft een vertraging van 1,5-2 jaar van het initiatief tot gevolg.

Windturbines dragen bij aan de realisatie van onze doelstellingen voor de productie van hernieuwbare energie, 16% in 2023, en de reductie van CO₂ uitstoot, 55% in 2030. De weigering tot medewerking leidt tot vertraging in het realiseren van de bijdrage aan deze doelstelling middels dit initiatief.

Participatie en communicatie wordt tot nu toe verzorgd door initiatiefnemers. Gemeente Lochem stelt zich op het punt dat er (nog) geen sprake is van een initiatief.

Met verzending van deze brief zijn initiatiefnemers geïnformeerd over het besluit van de provincie. Dit zal worden opgevolgd door een reactie vanuit de initiatiefnemers.

1.2.1.2 Onze kanttekeningen bij dit GS-Voorstel

Volgens ons bevat het GS-Voorstel een aantal onnauwkeurigheden, die wij wel van belang vinden om te benoemen (bij =>):

“Het initiatief voorziet in de bouw van drie windturbines in het zoekgebied RES1.0 binnen de gemeente Lochem”.

=> Er is binnen de Gemeente Lochem geen sprake van het zoekgebied RES1.0. In het kader van de RES heeft de Gemeente Lochem geen zoekgebieden aangewezen. Heel de Gemeente Lochem is gekwalificeerd als onderzoeksgebied voor de geschiktheid voor opwekken van windenergie. Om dit onderzoek te kunnen uitvoeren is het nodig dat bekend is aan welke normen moet worden voldaan.

“De gemeente geeft bovendien aan dat er geen sprake is van een initiatief of principeverzoek. Vooraf is het zaak dat dit verzoek daadwerkelijk erkend wordt.”

=> Het valt toch lastig te ontkennen dat initiatiefnemers op 26 juni 2023 een brief aan de Gemeente Lochem hebben gestuurd over hun initiatief met als titel “Principeverzoek planologische procedure(s) Windpark Papenslagweg.

Wellicht is er verwarring over het feit dat de Gemeente Lochem aangeeft dat na hun voorwaardelijke acceptatie van het genoemde Principeverzoek, de initiatiefnemers hebben verzuimd om als vervolg op het principeverzoek een Aanvraag voor een Omgevingsvergunning in te dienen zoals gebruikelijk onder de Wet op de Ruimtelijke Ordening.

“Er is inmiddels vertraging opgelopen. Bij afwijzing van dit verzoek volgt verdere vertraging van tenminste anderhalf jaar”

=> Deze genoemde vertraging wordt niet onderbouwd, en kan ook niet waar zijn. Er is geen aanpak denkbaar die een snelheidswinst van anderhalf jaar oplevert ten opzichte van het wachten op landelijke normen en daarna zsm gemeentelijk windbeleid vaststellen en het initiatief daaraan toetsen en indien akkoord starten met de projectprocedure. Mogelijk is er verwarring over het door initiatiefnemers gewenste gebruik van lokale normen die dan meteen kunnen worden gebruikt in de projectstappen. Maar dat gaat voorbij aan het feit dat specifieke lokale normen zorgvuldig moeten worden bepaald, wat zeker 1 jaar of meer zal gaan kosten. Daarover later in dit beroep meer...

“Initiatiefnemers werken aan de realisatie van de RES1.0, opgesteld door de overheid.”

=> Het is volgens ons nogal slordig om niet te noemen dat de RES1.0 intenties geen bindende status hebben. Tevens is het zeer de vraag of dit initiatief past in de randvoorwaarden die de RES heeft gesteld voor de omgeving Lochem, meer dan de kale vaststelling van landbouwgebied en Kwh's.

“Zien we bij andere gemeenten ook een andere houding, waarbij het bevoegd gezag actief wordt opgevraagd en zaken als netcongestie, windturbinebepalingen en lokaal beleid niet als belemmerend worden ervaren voor een vlotte procedure. Pas bij vergunningverlening worden deze zaken echt relevant.”

=> Dit geeft een heel eenzijdig beeld van de relatie tussen initiatiefnemers en overheid. Overal in Nederland voeren omwonenden en ook gemeentes juridische procedures om puur

op verdienmodellen gebaseerde initiatieven in goede banen te leiden. Deze zaken zijn niet pas bij vergunningverlening relevant. Zo is bijvoorbeeld Lokaal beleid formuleren als basis voor vergunningverlening voor een gemeente een tijdrovend proces met afhankelijkheid van regionale en landelijke overheden.

Als argument tegen het afwijzen van het verzoek worden juridische procedures vanuit de initiatiefnemers genoemd. De argumentatie daarvoor is onder meer dat initiatiefnemers zich tijd, moeite en kosten hebben getroost om dit initiatief met voortvarendheid tot ontwikkeling te brengen volgens bestaand gemeentelijk en provinciaal beleid.

=> Dit is een zeer discutabel argument. Van de initiatiefnemers wordt ondernemerschap verwacht. Als de winsten na plaatsing van de turbines binnenstromen zijn die gewoon voor de investeerders. De initiatiefnemers opereren voor eigen rekening en risico, en ontvangen subsidies. Verder zitten in dit geval de initiatiefnemers het ontwikkelen van gemeentelijk beleid juist zelfs in de weg. Hier zit een essentie voor ons, want dit bepalen speculatieve initiatiefnemers niet, maar bevoegd gezagen Gemeente en Provincie. Hebben de Bevoegd Gezagen dit vanaf het begin bekendmaking initiatief serieus gewogen en van weerwoord voorzien? Wij denken van niet!

“Initiatiefnemers zijn van mening dat het project ruimtelijk past”

=> Of het initiatief ruimtelijk past is afhankelijk van de te gebruiken lokale of landelijke normen. Dit is een argument van niet onderbouwd wensdenken.

“Naast de weigering van medewerking voor de ruimtelijke procedure is medewerking voor het principeverzoek eerder al afgewezen. Dit is ongebruikelijk bij windinitiatieven als deze, aangezien dit enkel een principeverzoek betreft en geen vergunningenprocedure”

=> De gemeente heeft aangegeven mee te werken met het Principeverzoek, maar omdat de voorwaarden die de gemeente daarbij heeft genoemd de initiatiefnemers niet bevallen interpreteren zij dat zelf als een weigering door de gemeente. Initiatiefnemers klagen dat afwijzen van een principeverzoek ongebruikelijk is omdat het geen aanvraag voor een vergunning betreft, maar veel ongebruikelijker lijkt ons dat initiatiefnemers die te maken krijgen met voorwaarden bij de acceptatie van hun principeverzoek dan zelf maar besluiten dat het verzoek is afgewezen. Als de reactie van de gemeente de initiatiefnemers niet bevalt dan dienen ze het initiatief te staken. Als ze akkoord gaan kunnen ze een Aanvraag voor een Omgevingsvergunning indienen, wat tot dusver is verzuimd.

“Participatie en communicatie wordt tot nu toe verzorgd door initiatiefnemers. Gemeente Lochem stelt zich op het punt dat er (nog) geen sprake is van een initiatief.”

=> Voor alle duidelijkheid. Er is een initiatief en een Principeverzoek dat door de Gemeente keurig is beantwoord. Er is nog geen sprake van een Aanvraag voor een Omgevingsvergunning door initiatiefnemers.

1.2.1.3 Onze analyse

Wij zijn nogal verbaasd over dit GS-Voorstel. Het bevat diverse onnauwkeurigheden, slordigheden, zelfs onjuistheden en bevat inhoudelijk vrijwel uitsluitend argumenten waarom het principeverzoek aan de provincie **wel** zou moeten worden geaccepteerd.

Toch is de uitkomst wat ons betreft goed. Aan GS wordt voorgesteld het principeverzoek af te wijzen!

Er is een juiste afweging gemaakt tussen de reeks twijfelachtige argumenten van initiatiefnemers en het gegeven dat provincie en gemeente elkaar hebben weten te vinden in een aanpak waarbij de gemeente haar verantwoordelijkheid kan nemen, en de optimale lokatie en te gebruiken normen voor de eventuele grootschalige wind na zorgvuldig

onderzoek binnen de totale Gemeente Lochem kan bepalen. Ook de optie dat er geen mogelijkheden voor grootschalige windindustrie passen binnen de gemeentegrenzen van Lochem wordt daarmee opengehouden.

Het voldoet aan de windladder, waarbij de gemeente het beste de belangen van de eigen omgeving en inwoners kan dienen, en omwonenden kan beschermen.

Het ontwikkelen van een gemeentelijk beleid grootschalig wind geeft de gemeente gelegenheid de beste lokaties voor wind en zon te bepalen, bijvoorbeeld langs N-wegen, langs waterwegen, op hooggelegen delen, industrieterreinen etc, en invloed te hebben op de normen die een veilige en gezonde of minder ongezonde leefomgeving bepalen.

Het is dus de gemeente die de beste lokatie voor wind uitzoekt en niet de initiatiefnemers. De gemeente kan niet anders dan op deze wijze opereren omdat de gemeenteraad aan B&W heeft opgedragen rekening te houden met draagvlak en participatie van omwonenden.

1.2.2	Brief bezwaar initiatiefnemers tegen besluit provincie, en verzoek dit besluit te herzien
-------	---

Zie: BIJLAGE BRIEF Pure Energie Wind Bv 4 juli 2024

1.2.2.1 Samenvatting van de brief

In de brief worden de aanleiding en conclusie van dit bezwaar tegen het besluit van de provincie als volgt weergegeven: Coöperatie Lochem Energie, Walow BV en duurzaam energiebedrijf Pure Energie ("Initiatiefnemers") hebben u als bevoegd gezag op 21 maart 2024 verzocht om op korte termijn formeel te besluiten om de procedure voor Windpark Papenslagweg te starten ("Aanvraag").

Op 18 juni 2024 besloot u om onze Aanvraag af te wijzen en de procedure voor Windpark Papenslagweg niet te starten. Pure Energie Wind Bv geeft aan zeer ontstemd te zijn over de afwijzing en zet uiteen waarom dat volgens hen anders had moeten:

A - De rol van de provincie.

B - Europees recht en landelijk, provinciaal en regionaal beleid.

C - Betrouwbaar bestuur.

Vervolgens verzoeken de initiatiefnemers het besluit van 18 juni 2024 zo snel mogelijk te herzien en te besluiten dat de procedure voor Windpark Papenslagweg gestart kan worden, uiterlijk 31 juli 2024, anders zullen ze het besluit juridisch aanvechten. Hierover staan ze reeds in contact met een advocaat wordt aangegeven.

Bij A - De rol van de provincie als bevoegd gezag en de verplichtingen die daarbij horen voortkomende uit de Elektriciteitswet. Hieruit volgt dat de provincie verplicht is om onze Aanvraag in behandeling te nemen.

De provincie als bevoegd gezag en de verplichtingen die daarbij horen Gedeputeerde Staten (GS) is volgens artikel 9c van de Elektriciteitswet het bevoegd gezag voor ons initiatief. Op 21 maart 2024 hebben we een Aanvraag (als bedoeld in artikel 1:3 lid 3 Algemene wet bestuursrecht) ingediend. De Aanvraag bevat voldoende informatie om in behandeling te worden genomen.

Het initiatief is ook al meerdere jaren bekend bij de provincie Gelderland. Er is naar ons oordeel geen enkele (ruimtelijke) grond om onze Aanvraag af te wijzen. Sterker nog, GS is op basis van de bepalingen in de Elektriciteitswet verplicht om de Aanvraag in behandeling te nemen en ruimtelijk te toetsen.

GS kan op basis van artikel 9c lid 4 van de Elektriciteitswet de besluitvorming overlaten aan de gemeente Lochem. Dit kan alleen “als naar hun [GS] oordeel besluitvorming door een bestuursorgaan van een gemeente het project kan versnellen of daaraan anderszins aanmerkelijke voordelen zijn verbonden, en het college van burgemeester en wethouders van de betreffende gemeente daarmee instemmen”.

Er wordt echter niet voldaan aan deze voorwaarden voor het afzien van provinciale besluitvorming. Immers heeft de gemeente Lochem aangegeven te willen wachten op landelijke normen, daarna eerst windbeleid te willen opstellen en dan eventueel een aanvraag in behandeling te nemen. Het initiatief zal hierdoor meerdere jaren vertraging oplopen. Daarmee staat vast dat besluitvorming door de gemeente het project niet versnelt. Daarnaast zijn er geen andere aanmerkelijke voordelen aan verbonden. Uw provincie dient daarom de besluitvorming voor ons windpark te starten.

Ook is het wachten op nieuwe landelijke normen niet nodig. Dit volgt in ieder geval uit rechtspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, waarbij projectspecifieke milieunormen in stand zijn gebleven, en is ook door de Rijksoverheid en uw College uitgesproken.

Zo heeft u zeer recentelijk nog ingestemd met het verzoek van de gemeente Lingewaard om de bevoegdheid voor Windpark Lingewaard – A15 over te laten aan de gemeente. Dit wel onder de voorwaarde dat de gemeente Lingewaard voldoet aan de deadlines voor besluitvorming die u in uw besluit van 11 juni 2024 over dit windpark heeft gesteld. Wanneer de gemeente Lingewaard zou wachten op de nieuwe landelijke normen, zijn die deadlines onhaalbaar.

Het starten van de besluitvorming voor het windpark betekent de toepassing van de projectprocedure om te komen tot een projectbesluit. De projectprocedure begint met een kennisgeving van het voornemen en de daaropvolgende verkenning. Zonder dragende motivering heeft uw provincie afgezien van het starten van deze procedure, terwijl de Elektriciteitswet uw provincie verplicht in ieder geval de projectprocedure toe te passen voor ons windpark.

Omdat de gemeente Lochem in het geval van Windpark Papenslagweg onnodig vertraging heeft gecreëerd en blijft creëren als de rol van bevoegd gezag bij de gemeente zou komen te liggen, is het overlaten van het bevoegd gezag voor Windpark Papenslagweg aan de gemeente niet mogelijk. U bent dus op grond van de wet aan zet.

Bij B - Een afwijzing van onze Aanvraag is in tegenspraak met Europees recht en landelijk, provinciaal en regionaal beleid.

Het opstarten van de procedure voor Windpark Papenslagweg is noodzakelijk vanwege de taakstelling uit de RES 1.0 Cleantech Regio (nu: Stedendriehoek). In het landelijk Klimaatakkoord is afgesproken dat de afspraken over CO₂-reductie met betrekking tot elektriciteit en de gebouwde omgeving regionaal uitgewerkt en gerealiseerd worden. Hiertoe zijn dertig energieregio's gevormd.

Een van deze regio's is de RES-regio Stedendriehoek. Die wil in 2030 ongeveer 1,07 TWh duurzame elektriciteit opwekken, waarvan 0,11 TWh met windenergie.

In de RES is het gehele grondgebied van de gemeente Lochem als zoekgebied opgenomen waarbij vier windmolens in Lochem als haalbaar wordt geacht. In het coalitieakkoord van uw College is afgesproken dat de RES 1.0 wordt uitgevoerd. Het afwijzen van onze Aanvraag heeft direct negatieve gevolgen voor het behalen van deze taakstelling voor 2030 uit de RES 1.0.

Zeker nu het nog het nog onduidelijk is of en wanneer Windpark IJsselwind in de gemeente Zutphen kan worden gerealiseerd en het zeer onzeker is of de vijf beoogde windmolens op de Veluwe stuwwal haalbaar zijn. Kortom, Windpark Papenslagweg is voor de provincie Gelderland meer dan noodzakelijk voor het halen van deze taakstelling.

Ter uitvoering van de RES is ook afgesproken dat vergunningverlening uiterlijk 1 januari 2025 dient plaats te vinden voor de realisatie van 35 TWh in 2030. De reden voor deze termijn voor vergunningverlening ligt in de tijd die het nog kost na vergunningverlening om tot daadwerkelijke realisatie te komen van een duurzaam energieproject, zoals ons windpark. Het doel is om in 2030 duurzame elektriciteit van het windpark geleverd te krijgen. Voor het halen van dat doel is het noodzakelijk zo spoedig mogelijk te starten met de besluitvorming over het windpark. Aangezien ook uw provincie zich gebonden acht aan de realisatie van de RES-afspraken, is uw provincie gehouden om de besluitvorming op te starten.

Verder is de Europese Noodverordening (tot vaststelling van een kader om de inzet van hernieuwbare energie te versnellen) van toepassing op projecten voor hernieuwbare energie waar een plan of vergunning voor is vereist. Als gevolg van de Noodverordening worden projecten voor het plannen, bouwen en exploiteren van installaties voor hernieuwbare energie aangemerkt als projecten van 'hoger algemeen belang'. De Noodverordening verplicht lidstaten ook om bij de plannings- en vergunningsprocedure voorrang te geven aan de bouw en exploitatie van installaties voor de productie van hernieuwbare energie wanneer in individuele gevallen rechtmatige belangen worden afgewogen. In dit kader dient dus bij de belangenafweging een zwaarder gewicht te worden toegekend aan het starten van de planningsprocedure voor Windpark Papenslagweg, zijnde de projectprocedure tot vaststelling van het projectbesluit, ten opzichte van het aansluiten bij de gemeentelijke wens om te wachten op de landelijke normen.

Bij C - Het besluit getuigt niet van betrouwbaar bestuur. Afspraken worden niet nagekomen en er wordt niet gehandeld in lijn met eerdere afspraken over ons initiatief waarbij juist werd aangegeven dat onnodige vertraging moet worden voorkomen. Onbetrouwbare overheid: afspraken worden niet nagekomen Een betrouwbare overheid moet handelen volgens de publiekrechtelijke kaders die zijn vastgesteld en de afspraken die zijn gemaakt. Zoals hiervoor uiteengezet heeft u als GS de plicht vanuit de Elektriciteitswet, uw eigen coalitieakkoord, Europees recht en provinciaal beleid om ons initiatief in behandeling te nemen en de procedure te starten. Het afwijzen van onze Aanvraag getuigt allesbehalve van een betrouwbare overheid.

In dat kader wijzen we u op eerdere uitspraken van de gedeputeerde ████████ over ons initiatief. In een brief aan het College B & W van de gemeente Lochem van 9 januari 2024 benadrukt de gedeputeerde het belang dat Windpark Papenslagweg voortvarend wordt opgepakt: "Zoals u weet is de doelstelling voor 35 TWh hernieuwbare energie op land in het landelijke Klimaatakkoord en ook in de RES Stedendriehoek gericht op het jaar 2030. Het ijkpunt voor de uiterste datum van vergunningverlening is gezet op 1 januari 2025. Om het maximale te doen om de genoemde doelstelling te behalen of te benaderen is, op een verantwoorde manier, snelheid in de benodigde energieprojecten nodig. Dit geldt ook voor het initiatief Windpark Papenslagweg. Vanuit ons als gemeentelijke en provinciale overheid is het daarom zaak om onnodige vertraging uit te sluiten." Dat nu door u aan de rem wordt getrokken en daardoor het initiatief voor langere periode tot stilstand wordt gebracht, getuigt

geenszins van betrouwbaar bestuur. Immers valt het besluit niet te rijmen met de eerdere uitspraken van uw gedeputeerde.

De reden die nu wordt aangevoerd – het aansluiten bij de wens van de gemeente Lochem om te wachten op landelijke normen – is ook in tegenspraak met eerdere gedane uitspraken door de gedeputeerde. De gedeputeerde schreef eerder (9 januari 2024) nog aan de gemeente Lochem dat wachten op de landelijke normen niet nodig is. Dit kan dan ook niet nu als grond worden aangevoerd om onze Aanvraag af te wijzen. De gedeputeerde stelt terecht in de brief van 9 januari 2024 dat wachten op landelijke normen niet nodig is, omdat voor een projectspecifieke lokale normen kunnen worden bepaald.

Dit gebeurt volop in Nederland, ook in Gelderland. Zo zijn onder andere voor het Windpark Horst & Telgt en Energiepark Echteld Lienden lokale normen opgesteld. Het ontbreken van landelijke normen voor deze projecten is kennelijk geen reden om de procedure niet te doorlopen. Onze Aanvraag wordt hier nu echter op afgewezen. En waar u de gemeente Lingewaard met uw besluit van 11 juni 2024 deadlines oplegt wanneer de gemeente besluiten moet nemen over Windpark Lingewaard – A15, gaat u er blijkbaar mee akkoord dat er voor Windpark Papenslagweg geen enkel zicht is op inhoudelijke besluitvorming door u als GS of de gemeente.

Dit betekent dat u met twee maten meet, hetgeen in strijd is met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur. Het afwijzen van onze Aanvraag is dus in tegenspraak met eerdere gedane uitspraken, inhoudelijk onvoldoende gemotiveerd en gelet op het zorgvuldigheid, fair play en gelijkheidsbeginsel onrechtmatig. Dit getuigt van onbehoorlijk bestuur.

Tenslotte willen wij nog melden dat het in behandeling nemen van onze Aanvraag niet automatisch betekent dat het windpark er zal komen. Het houdt de start in van een zorgvuldige en uitgebreide procedure waarin de ruimtelijke inpasbaarheid zorgvuldig wordt onderzocht, waarin volop ruimte is voor de inbreng van de omgeving en waarbij de provincie meerdere beslismomenten heeft om het plan voor het windpark (al dan niet gewijzigd) wel of niet door te laten gaan. Maar wel op inhoudelijke (ruimtelijke) gronden.

1.2.2.2 Onze kanttekeningen bij deze brief

Volgens ons bevat de brief vele onnauwkeurigheden, onjuistheden en halve waarheden, die wij van belang vinden om te benoemen (eerst aanhaling van de tekst van Pure Energie Wind Bv, daarna bij => onze kanttekeningen):

In deze brief in combinatie met hun website www.windparkpapenslagweg.nl maken initiatiefnemers het lastig voor betrokkenen om hun bedoelingen goed te begrijpen: => Aan het verzoek van 21 maart 2024 aan de provincie om de procedure te starten wordt op de website van initiatiefnemers consequent gerefereerd als Principeverzoek. Zie hieronder.

In dit nieuwsbericht gaat het over het principeverzoek dat wij hebben ingediend bij de provincie Gelderland. We leggen ook onze redenen uit waarom wij dit principeverzoek hebben ingediend bij de provincie.

Principeverzoek ingediend bij de provincie Gelderland

Recent hebben we een principeverzoek ingediend bij de provincie Gelderland voor Windpark Papenslagweg. Daarin verzoeken wij de provincie om als bevoegd gezag op korte termijn formeel te besluiten om de benodigde (planologische) procedure(s) voor Windpark Papenslagweg zo snel mogelijk te starten. Het volledige principeverzoek staat op onze website, [klik daarvoor hier](#).

In juni 2023 dienden we een principeverzoek in bij de gemeente Lochem. Sindsdien is er veel gezegd en geschreven over dit principeverzoek, het windpark, de gemeente en de provincie. In deze nieuwsbrief leggen we uit waarom we nu een principeverzoek indienen bij de provincie.

=> Dat is extra verwarrend aangezien het geen normaal Principeverzoek betreft, maar een verzoek om formeel te besluiten tot het zo snel mogelijk starten van de projectprocedure. De termen Principeverzoek (website), Verzoek formeel besluit (dit document) en Aanvraag (dit document) worden door elkaar gebruikt terwijl ze juridisch een verschillende lading hebben.

Vervolgens verzoeken de initiatiefnemers het besluit van 18 juni 2024 zo snel mogelijk te herzien en te besluiten dat de procedure voor Windpark Papenslagweg gestart kan worden, uiterlijk 31 juli 2024, anders zullen ze het besluit juridisch aanvechten. Hierover staan ze reeds in contact met een advocaat.

=> Wij vinden deze agressieve en haastige benadering om deadlines te stellen voor hun beslissingen en te dreigen met juridische stappen een zwaktebod, en ook getuigen van weinig respect voor de overheid.

Bij A - De rol van de provincie als bevoegd gezag en de verplichtingen die daarbij horen voortkomende uit de Elektriciteitswet. Hieruit volgt dat de provincie verplicht is om onze Aanvraag in behandeling te nemen.

=> Dat is te kort door de bocht. Feitelijk geeft de Elektriciteitswet de voorkeur aan overdracht van het bevoegd gezag aan de gemeentes (zie artikel 9c lid 4). Het verplicht in behandeling nemen door de provincie wordt juist gezien als laatste redmiddel "het ultimum remedium".

De provincie als bevoegd gezag en de verplichtingen die daarbij horen van Gedeputeerde Staten (GS) is volgens artikel 9c van de Elektriciteitswet het bevoegd gezag voor ons initiatief. Op 21 maart 2024 hebben we een Aanvraag (als bedoeld in artikel 1:3 lid 3 Algemene wet bestuursrecht) ingediend. De Aanvraag bevat voldoende informatie om in behandeling te worden genomen.

=> In de brief staat op pag 3 enkel de tekst "Wij verzoeken u als bevoegd gezag om op korte termijn formeel te besluiten om de benodigde (planologische) procedure(s) voor Windpark Papenslagweg zo snel mogelijk te starten". Er ontbreekt in de brief een vermelding van een "Aanvraag als bedoeld in artikel 1:3 lid 3 Awb", en "om op korte termijn .. zo snel mogelijk te starten" is wel veel van het goede....

Het initiatief is ook al meerdere jaren bekend bij de provincie Gelderland. Er is naar ons oordeel geen enkele (ruimtelijke) grond om onze Aanvraag af te wijzen. Sterker nog, GS is op basis van de bepalingen in de Elektriciteitswet verplicht om de Aanvraag in behandeling te nemen en ruimtelijk te toetsen.

=> Ook deze tekst vinden wij warrig. Het initiatief is al langer bekend, maar dan als zogenaamd pril plan (terwijl de kontrakten al rond waren), vervolgens als Principeverzoek aan de gemeente, en nu dus als Principeverzoek/Verzoek formeel besluit/Aanvraag.
=> een ruimtelijke grond om de aanvraag af te wijzen is bijvoorbeeld het niet kunnen voldoen aan afstands- en/of geluidsnormen
=> GS is in eerste instantie verplicht om te proberen het bevoegd gezag bij de gemeente te beleggen, en ook daarna verder eerst de windladder te volgen. Om ruimelijk te kunnen toetsen zal de provincie ook eerst de landelijke normen dienen af te wachten, dan wel het tijdrovende traject van het zelf ontwikkelen van op de lokale situatie toegesneden normen te ontwikkelen.

GS kan op basis van artikel 9c lid 4 van de Elektriciteitswet de besluitvorming overlaten aan de gemeente Lochem. Dit kan alleen "als naar hun [GS] oordeel besluitvorming door een bestuursorgaan van een gemeente het project kan versnellen of daaraan anderszins aanmerkelijke voordelen zijn verbonden, en het college van burgemeester en wethouders van de betreffende gemeente daarmee instemmen".
=> Dat lijkt ons correct.

Er wordt echter niet voldaan aan deze voorwaarden voor het afzien van provinciale besluitvorming. Immers heeft de gemeente Lochem aangegeven te willen wachten op landelijke normen, daarna eerst windbeleid te willen opstellen en dan eventueel een aanvraag in behandeling te nemen. Het initiatief zal hierdoor meerdere jaren vertraging oplopen. Daarmee staat vast dat besluitvorming door de gemeente het project niet versnelt. Daarnaast zijn er geen andere aanmerkelijke voordelen aan verbonden. Uw provincie dient daarom de besluitvorming voor ons windpark te starten.
=> Helaas verlagen de initiatiefnemers zich nu tot een leugen, met hun voorstelling "heeft de gemeente Lochem aangegeven te willen wachten op landelijke normen, daarna eerst windbeleid te willen opstellen en dan eventueel een aanvraag in behandeling te nemen". Wat de gemeente na goed overleg met de provincie als aanpak voorstaat is niet serieel, maar juist per direct windbeleid te ontwikkelen anticiperend op landelijke normen, na publicatie van de normen de laatste aanpassingen doen aan het windbeleid en dan dit en andere initiatieven toetsen.
=> de stelling dat het initiatief meerdere jaren vertraging zal oplopen hierdoor is niet onderbouwd. Afzien van landelijke normen betekent zeker op locatie Papenslagweg een moeizaam proces om lokale normen in dit specifieke gebied te ontwikkelen, waar de omwonenden zeker tot in cassatie zullen gaan om normen die onvoldoende beschermen te bestrijden. Dat geldt evenzeer voor de provincie als die het bevoegd gezag zou zijn.
=> besluitvorming door gemeente zal het project dus versnellen noch vertragen ten opzichte van de provincie
=> Het is onjuist dat er geen andere aanmerkelijke voordelen aan overdracht aan de gemeente zijn verbonden. Met name bijvoorbeeld:

Het overdragen van het bevoegd gezag voor een initiatief van de provincie naar de gemeente kan onder bepaalde omstandigheden aanzienlijke voordelen bieden. Hier zijn enkele voorbeelden van **anderszins aanmerkelijke voordelen** die in overweging kunnen worden genomen bij zo'n overdracht:

1. Beter lokale betrokkenheid

Voordeel: Gemeenten hebben vaak een nauwere band met de lokale gemeenschap en kunnen initiatieven beter afstemmen op lokale behoeften en zorgen. **Voorbeeld:** Een windpark kan meer draagvlak krijgen als de gemeente een actieve rol speelt in participatie en communicatie.

2. Snellere besluitvorming

Voordeel: Gemeenten kunnen vaak sneller schakelen omdat zij minder bureaucratische lagen hebben dan provincies. **Voorbeeld:** Een bouwproject dat past binnen het lokale beleid kan door de gemeente sneller worden goedgekeurd.

3. Betere afstemming op lokaal beleid

Voordeel: Gemeenten hebben specifieke plannen en beleidsvisies (bijvoorbeeld over ruimtelijke ordening) die nauw aansluiten bij de lokale situatie. **Voorbeeld:** De inrichting van een gebied kan beter aansluiten bij de gemeentelijke structuurvisie of omgevingsvisie.

4. Sterkere binding met lokale initiatieven

Voordeel: Gemeenten kunnen intensiever samenwerken met lokale organisaties, bedrijven en inwoners. **Voorbeeld:** Een energiecoöperatie kan gemakkelijker samenwerken met de gemeente voor lokale energieopwekking.

5. Lagere kosten voor betrokken partijen

Voordeel: De kosten van bijvoorbeeld vergunningaanvragen en juridische procedures kunnen lager zijn als de gemeente direct bevoegd gezag is. **Voorbeeld:** Een initiatiefnemer hoeft minder kosten te maken voor uitgebreide provinciale procedures.

6. Verhoogde kans op maatwerk

Voordeel: Gemeenten kunnen flexibeler omgaan met specifieke lokale omstandigheden. **Voorbeeld:** Bij woningbouwprojecten kan de gemeente makkelijker rekening houden met de specifieke behoefte aan sociale huur of starterswoningen.

7. Stimulering van lokale economie

Voordeel: De gemeente kan de economische voordelen van het project beter benutten door bijvoorbeeld lokale ondernemers te betrekken. **Voorbeeld:** Lokale aannemers krijgen prioriteit bij de bouw of aanleg van infrastructuur.

8. Vergroting van vertrouwen

Voordeel: De gemeenschap kan meer vertrouwen hebben in besluitvorming door de gemeente dan door een provinciale overheid, die als meer "afstandelijk" kan worden ervaren. **Voorbeeld:** Bij controversiële projecten zoals windparken kunnen inwoners zich serieuzer genomen voelen als hun eigen gemeente beslissingsbevoegd is.

Ook is het wachten op nieuwe landelijke normen niet nodig. Dit volgt in ieder geval uit rechtspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, waarbij projectspecifieke milieunormen in stand zijn gebleven, en is ook door de Rijksoverheid en uw College uitgesproken.

=> Dat is correct; recent is zelfs landelijk besloten de betreffende Overbruggingsregeling ook na 1 juli 2025 in stand te houden in afwachting van de nieuwe landelijke normen. Algemeen is bekend dat in dit stadium van afwachting van landelijke normen het ontwikkelen van lokale normen eigenlijk geen optie meer is.

Zo heeft u zeer recentelijk nog ingestemd met het verzoek van de gemeente Lingewaard om de bevoegdheid voor Windpark Lingewaard – A15 over te laten aan de gemeente. Dit wel onder de voorwaarde dat de gemeente Lingewaard voldoet aan de deadlines voor besluitvorming die u in uw besluit van 11 juni 2024 over dit windpark heeft gesteld. Wanneer de gemeente Lingewaard zou wachten op de nieuwe landelijke normen, zijn die deadlines onhaalbaar.

=> Hier maken initiatiefnemers een grote denkfout. De suggestie dat aan een ander windpark **wel** wordt toegestaan niet te wachten op nieuwe normen, en dus lokale normen te gebruiken, en aan Windpark Papenslagweg **niet** klopt niet.

Het is tijdens de periode dat de nieuwe normen er nog niet zijn mogelijk om nieuwe windparken te realiseren. Maar overheden zullen dan zelf moeten afwegen welk

milieubeschermingsniveau zij aanvaardbaar achten. Die afweging moet worden voorzien van een **actuele, deugdelijke, op zichzelf staande en op de lokale situatie toegesneden motivering**. De overheid (gemeente of provincie) moet om met eigen lokale normering aan de slag te gaan, een proces opzetten waarin alle belanghebbenden en beslissers een rol hebben, na te denken over de normen die het beste passen in de specifieke situatie van het windpark, de juiste onderzoeken te doen om het gesprek met belanghebbenden en beslissers goed te kunnen voeren en een juiste motivering te kunnen geven voor de gekozen normen voor geluid, slagschaduw en veiligheid.
Lingewaard is daarin dus totaal niet vergelijkbaar met Papenslagweg!

Het starten van de besluitvorming voor het windpark betekent de toepassing van de projectprocedure om te komen tot een projectbesluit. De projectprocedure begint met een kennisgeving van het voornemen en de daaropvolgende verkenning. Zonder dragende motivering heeft uw provincie afgezien van het starten van deze procedure, terwijl de Elektriciteitswet uw provincie verplicht in ieder geval de projectprocedure toe te passen voor ons windpark.

=> De provincie heeft op het Principeverzoek van initiatiefnemers met dragende motivering geantwoord dat het de voorkeur heeft om het bevoegd gezag over te dragen aan de gemeente, als die meteen start met het opstellen van het beleid grootschalig wind. Dit is binnen de Elektriciteitswet de juiste aanpak.

Omdat de gemeente Lochem in het geval van Windpark Papenslagweg onnodig vertraging heeft gecreëerd en blijft creëren als de rol van bevoegd gezag bij de gemeente zou komen te liggen, is het overlaten van het bevoegd gezag voor Windpark Papenslagweg aan de gemeente niet mogelijk. U bent dus op grond van de wet aan zet.

=> De gemeente heeft geen onnodige vertraging gecreeerd. De gemeente is zelfs akkoord gegaan met uw principeverzoek op voorwaarde proactief beleid te ontwikkelen en dat z.s.m. af te ronden en toe te passen als de landelijke normen bekend zijn. Alleen op die manier kan de gemeente haar zorgplicht naar haar inwoners waarmaken, en de opdracht die B&W daartoe van de gemeenteraad heeft ontvangen.

=> De gemeente heeft beter zicht op de juiste gebieden, er zijn betere gebieden te bedenken dan de Papenslagweg. Dat gebied is gekozen door initiatiefnemers zonder dat zorvuldige afweging van de in aanmerking komende gebieden binnen de gemeente. Het zou beter zijn als initiatiefnemers ook zouden inzien dat dat de beste kansen geeft op een optimale oplossing voor de bijdrage van Lochem aan de vraag naar duurzame energie. Weliswaar behoudt Lochem zich daarbij het recht voor ook andere initiatieven op andere lokaties te beoordelen en zelfs tot de conclusie te komen dat er geen grootschalige wind mogelijk is, maar als u overtuigt bent van de kwaliteit van uw aanbod dan zou dat geen probleem moeten zijn.

=> Wij wijzen u er nogmaals op dat het ontwikkelen van lokale normen voor het gebied Papenslagweg geen sinecure gaat worden en op veel verzet van omwonenden zal kunnen rekenen. Zo wordt de buurtschap Exel van de Papenslagweg in de **“Omgevingsvisie Lochem 2040 – Krachtig en in balans”** gekenmerkt als

- Kleinschalige, landelijke karakter.
- Rustig.
- Ligging in aantrekkelijk landschap.
- Plek om te ontmoeten.
- Landgoed Ampsen.
- Uniek weidevogelgebied bij de Papenslag.
- Fourageergebied van de Rode Wouw en Wespandief.

Bij B - Een afwijzing van onze Aanvraag is in tegenspraak met Europees recht en landelijk, provinciaal en regionaal beleid.

Het opstarten van de procedure voor Windpark Papenslagweg is noodzakelijk vanwege de taakstelling uit de RES 1.0 Cleantech Regio (nu: Stedendriehoek). In het landelijk Klimaatakkoord is afgesproken dat de afspraken over CO2-reductie met betrekking tot elektriciteit en de gebouwde omgeving regionaal uitgewerkt en gerealiseerd worden. Hiertoe zijn dertig energieregio's gevormd. en van deze regio's is de RES-regio Stedendriehoek. Die wil in 2030 ongeveer 1,07 TWh duurzame elektriciteit opwekken, waarvan 0,11 TWh met windenergie.

=> Dit is op zich juist, maar de nuance is dat de RES1.0 een strategische verkenning is en geen bindend karakter heeft. Het is een inspanningsverplichting, onder meer bij afwezigheid van normen waarmee de plaatsingsopties kunnen worden afgewogen.

In de RES is het gehele grondgebied van de gemeente Lochem als zoekgebied opgenomen waarbij vier windmolens in Lochem als haalbaar wordt geacht. In het coalitieakkoord van uw College is afgesproken dat de RES 1.0 wordt uitgevoerd. Het afwijzen van onze Aanvraag heeft direct negatieve gevolgen voor het behalen van deze taakstelling voor 2030 uit de RES 1.0.

=> Dit klopt niet. Het is niet zo dat het gehele grondgebied van de gemeente Lochem als zoekgebied is opgenomen in de RES. De gemeente heeft aangegeven dat de hele gemeente **onderzoeksgebied** is. Om goed onderzoek te kunnen doen dienen er landelijke normen beschikbaar te zijn. Feitelijk is de gemeente nog niet klaar om een initiatief zoals het uwe te beoordelen, en de wenselijkheid van opoffering van het buitengebied af te wegen tegen plaatsingsmogelijkheden langs N-wegen, vaarwegen of op hoger gelegen terreinen of industrieterreinen. Met name voor industrieterrein Diekink zijn er mogelijkheden van uitbreiding tot een energieopwek locatie.

Zeker nu het nog onduidelijk is of en wanneer Windpark IJsselwind in de gemeente Zutphen kan worden gerealiseerd en het zeer onzeker is of de vijf beoogde windmolens op de Veluwe stuwwal haalbaar zijn. Kortom, Windpark Papenslagweg is voor de provincie Gelderland meer dan noodzakelijk voor het halen van deze taakstelling.

=> Nu gaat u wel erg op de stoel van de overheid zitten. Het lijkt ons geen juiste strategie om plaatsingsproblemen in Zutphen of de Veluwe dan maar op het grondgebied van Lochem op te lossen.

Ter uitvoering van de RES is ook afgesproken dat vergunningverlening uiterlijk 1 januari 2025 dient plaats te vinden voor de realisatie van 35 TWh in 2030. De reden voor deze termijn voor vergunningverlening ligt in de tijd die het nog kost na vergunningverlening om tot daadwerkelijke realisatie te komen van een duurzaam energieproject, zoals ons windpark. Het doel is om in 2030 duurzame elektriciteit van het windpark geleverd te krijgen. Voor het halen van dat doel is het noodzakelijk zo spoedig mogelijk te starten met de besluitvorming over het windpark. Aangezien ook uw provincie zich gebonden acht aan de realisatie van de RES-afspraken, is uw provincie gehouden om de besluitvorming op te starten.

=> Inspanningsverplichting zeker, maar de gemeente is daarbij afhankelijk van provincie, en het rijk. U bent zelf niet bevorderlijk bezig voor een snelle besluitvorming met uw eisen voor lokale normen en het afnemen van het recht van de gemeente om zelf optimale turbinelocaties te bepalen.

Verder is de Europese Noodverordening (tot vaststelling van een kader om de inzet van hernieuwbare energie te versnellen) van toepassing op projecten voor hernieuwbare energie waar een plan of vergunning voor is vereist. Als gevolg van de Noodverordening worden projecten voor het plannen, bouwen en exploiteren van installaties voor hernieuwbare energie aangemerkt als projecten van 'hoger algemeen belang'. De Noodverordening verplicht lidstaten ook om bij de plannings- en vergunningsprocedure voorrang te geven aan de bouw en exploitatie van installaties voor de productie van hernieuwbare energie wanneer in individuele gevallen rechtmatige belangen worden afgewogen. In dit kader dient

dus bij de belangenafweging een zwaarder gewicht te worden toegekend aan het starten van de planningsprocedure voor Windpark Papenslagweg, zijnde de projectprocedure tot vaststelling van het projectbesluit, ten opzichte van het aansluiten bij de gemeentelijke wens om te wachten op de landelijke normen.

=> Dus door de Noodverordening dient aan het starten van de projectprocedure voor uw windpark een zwaarder gewicht te worden toegekend dan aansluiten bij de gemeentelijke wens om te wachten op de landelijke normen. Dit is excuses le mot, volgens ons een onzinnige opmerking, en een gelegenheidsargument. Wij kunnen ons niet voorstellen dat u de Europese Noodverordening juist interpreteert en leggen die vraag dan ook graag voor aan de onafhankelijke rechter.

Bij C - Het besluit getuigt niet van betrouwbaar bestuur. Afspraken worden niet nagekomen en er wordt niet gehandeld in lijn met eerdere uitspraken over ons initiatief waarbij juist werd aangegeven dat onnodige vertraging moet worden voorkomen. Onbetrouwbare overheid: afspraken worden niet nagekomen. Een betrouwbare overheid moet handelen volgens de publiekrechtelijke kaders die zijn vastgesteld en de afspraken die zijn gemaakt. Zoals hiervoor uiteengezet heeft u als GS de plicht vanuit de Elektriciteitswet, uw eigen coalitieakkoord, Europees recht en provinciaal beleid om ons initiatief in behandeling te nemen en de procedure te starten. Het afwijzen van onze Aanvraag getuigt allesbehalve van een betrouwbare overheid.

=> Wij zien in het hele proces geen afspraken die niet zijn nagekomen. Wij zien een initiatiefnemer die het democratische proces probeert te ontregelen door de betrokken overheden met allerlei Principeverzoeken, Verzoeken en Aanvragen te bestoken, en de Elektriciteitswet en Noodverordening onjuist interpreteert. En die ten onrechte denkt dat overgang op lokale normen een versnelling van 1 a 1,5 jaar oplevert. En die vervolgens dreigt met juridische stappen; en tot slot zien we een overheid die haar best doet in dit agressieve en dreigende juridische geweld overeind te blijven te worden beschuldigd van onbetrouwbaar bestuur.

In dat kader wijzen we u op eerdere uitspraken van de gedeputeerde ████████ over ons initiatief. In een brief aan het College B & W van de gemeente Lochem van 9 januari 2024 benadrukt de gedeputeerde het belang dat Windpark Papenslagweg voortvarend wordt opgepakt: "Zoals u weet is de doelstelling voor 35 TWh hernieuwbare energie op land in het landelijke Klimaatakkoord en ook in de RES Stedendriehoek gericht op het jaar 2030. Het ijkpunt voor de uiterste datum van vergunningverlening is gezet op 1 januari 2025. Om het maximale te doen om de genoemde doelstelling te behalen of te benaderen is, op een verantwoorde manier, snelheid in de benodigde energieprojecten nodig. Dit geldt ook voor het initiatief Windpark Papenslagweg. Vanuit ons als gemeentelijke en provinciale overheid is het daarom zaak om onnodige vertraging uit te sluiten." Dat nu door u aan de rem wordt getrokken en daardoor het initiatief voor langere periode tot stilstand wordt gebracht, getuigt geenszins van betrouwbaar bestuur. Immers valt het besluit niet te rijmen met de eerdere uitspraken van uw gedeputeerde.

=> **Dit is bewuste misleiding door de initiatiefnemers, en wij nemen dit dan ook hoog op!** ████████ maakt zich in de brief van 9 januari inderdaad sterk voor een voortvarende aanpak, maar de brief eindigt niet zoals u probeert te suggereren met:

"Vanuit ons als gemeentelijke en provinciale overheid is het daarom zaak om onnodige vertraging uit te sluiten".

=> Nee, de brief eindigt als volgt:

"Vanuit ons als gemeentelijke en provinciale overheid is het daarom zaak om onnodige vertraging uit te sluiten. Met de strekking van deze brief ben ik van mening dat we daar beiden een bijdrage aan leveren".

=> Daarmee geeft mw. ■■■ aan dat de gemeente en provincie **op een lijn zitten** met de aanpak om voortvarend windbeleid te maken en deze af te ronden en toe te passen zo snel mogelijk na het verschijnen van de landelijke normen.

De reden die nu wordt aangevoerd – het aansluiten bij de wens van de gemeente Lochem om te wachten op landelijke normen – is ook in tegenspraak met eerdere gedane uitspraken door de gedeputeerde. De gedeputeerde schreef eerder (9 januari 2024) nog aan de gemeente Lochem dat wachten op de landelijke normen niet nodig is. Dit kan dan ook niet nu als grond worden aangevoerd om onze Aanvraag af te wijzen. De gedeputeerde stelt terecht in de brief van 9 januari 2024 dat wachten op landelijke normen niet nodig is, omdat voor een projectspecifieke lokale normen kunnen worden bepaald.

=> **En nogmaals bewuste misleiding door de initiatiefnemers. Ook dit nemen wij hoog op!** De gedeputeerde heeft naar de gemeente toe aangegeven dat wachten op landelijke normen niet nodig is **voor het opstellen van lokaal beleid!**

=> De gedeputeerde zegt dus **niet** zoals u nu aangeeft, dat wachten op landelijke normen niet nodig is omdat voor een projectspecifieke **lokale normen** kunnen worden bepaald.

=> Het gaat gedeputeerde er om dat de gemeente niet op landelijke normen hoeft te wachten om alvast lokaal beleid op te stellen. U verdraait dat door te stellen dat gedeputeerde tegen de gemeente zou hebben gezegd dat wachten op landelijke normen niet nodig is omdat er lokale normen kunnen worden bepaald. Dat is in onze ogen pure misleiding.

Dit gebeurt volop in Nederland, ook in Gelderland. Zo zijn onder andere voor het Windpark Horst & Telgt en Energiepark Echteld Lienden lokale normen opgesteld. Het ontbreken van landelijke normen voor deze projecten is kennelijk geen reden om de procedure niet te doorlopen. Onze Aanvraag wordt hier nu echter op afgewezen. En waar u de gemeente Lingewaard met uw besluit van 11 juni 2024 deadlines oplegt wanneer de gemeente besluiten moet nemen over Windpark Lingewaard – A15, gaat u er blijkbaar mee akkoord dat er voor Windpark Papenslagweg geen enkel zicht is op inhoudelijke besluitvorming door u als GS of de gemeente.

=> Het is juist dat onder de overbruggingsregeling lokale normen een optie zijn, al is de ontwikkeling van landelijke normen nu zover gevorderd dat gebruik van lokale normen niet meer in de rede ligt. Volgens ons bagatelliseert u de inspanningen die nodig zijn om voor een kwetsbaar gebied als de omgeving Papenslagweg passende en gedragen lokale normen te ontwikkelen en zou dat wel eens meer doorlooptijd kunnen gaan kosten dan het wachten op landelijke normen. Als eerder gezegd is Lingewaard daarin onvergelijkbaar met Papenslagweg. Er is wel degelijk helder zicht op inhoudelijke besluitvorming over uw initiatief, te weten in de stappen – concept windbeleid – bijwerken met landelijke normen – toetsen van uw initiatief – start/afwijzing procedure.

Dit betekent dat u met twee maten meet, hetgeen in strijd is met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur. Het afwijzen van onze Aanvraag is dus in tegenspraak met eerdere gedane uitspraken, inhoudelijk onvoldoende gemotiveerd en getuigt op het zorgvuldigheid, fair play en gelijkheidsbeginsel onrechtmatig. Dit getuigt van onbehoorlijk bestuur.

=> Dit zou grappig zijn als het niet zo ernstig was. Bij ontwikkelen van lokale normen is meten met twee of meerdere maten het wettelijk uitgangspunt. Nogmaals: Overheden zullen dan zelf moeten afwegen welk milieubeschermingsniveau zij aanvaardbaar achten. Die afweging moet worden voorzien van een **actuele, deugdelijke, op zichzelf staande en op de lokale situatie toegesneden motivering**. De overheid (gemeente of provincie) moet om met eigen lokale normering aan de slag te kunnen gaan een proces opzetten waarin alle belanghebbenden en beslissers een rol hebben, nadenken over de normen die het beste passen in de specifieke situatie van het windpark, de juiste onderzoeken doen om het gesprek met belanghebbenden en beslissers goed te kunnen voeren en een juiste motivering kunnen geven voor de gekozen normen voor geluid, slagschaduw en veiligheid.

=> U stelt dus ten onrechte dat de provincie met twee maten meet, in geval van ontwikkelen van lokale normen is dat dus juist zorgvuldig bestuur, uitvoerig gemotiveerd, en doet geen geweld aan fair play en het gelijkheidsbeginsel. En de zogenaamde tegenspraak met eerdere gedane uitspraken is dus het gevolg van uw verdraaiing van de woorden van de gedeputeerde. Wat er van uw bezwaar overblijft is volgens ons dat u onze overheid onheus en respectloos bejegt, met uw beschuldiging van onbehoorlijk bestuur.

Tenslotte willen wij nog melden dat het in behandeling nemen van onze Aanvraag niet automatisch betekent dat het windpark er zal komen. Het houdt de start in van een zorgvuldige en uitgebreide procedure waarin de ruimtelijke inpasbaarheid zorgvuldig wordt onderzocht, waarin volop ruimte is voor de inbreng van de omgeving en waarbij de provincie meerdere beslismomenten heeft om het plan voor het windpark (al dan niet gewijzigd) wel of niet door te laten gaan. Maar wel op inhoudelijke (ruimtelijke) gronden.

=> Het klopt dat het geen automatisme is dat het windpark er zal komen, als uw aanvraag nu in behandeling zou worden genomen. Maar het gevolgde proces voldoet dan niet aan de windladder. Voor zover bekend heeft regionaal overleg Cleantech/Stadendriehoek geen rol gespeeld in het besluit het Principeverzoek van Gemeente naar Provincie te zetten. Het ontnemt de gemeente Lochem de mogelijkheid een eigen beleid te ontwikkelen om uw initiatief aan te toetsen, en met betere locaties voor wind te komen. Door uw nadruk op gebruik van lokale normen voor de Papenslagweg wordt een ongewis en langdurig traject ingezet, met mogelijk veel vertraging als gevolg. Omwonenden worden niet gehoord en in uw Omgevingsraad monddood gemaakt zoals de ervaringen tot dusver uitwijzen. Een aantal omwonenden hebben hun negatieve ervaringen met de Omgevingsraad op schrift gesteld bij uittreding uit die raad. Desgewenst kunnen die documenten beschikbaar worden gesteld.

1.2.2.3 Onze analyse

In deze brief met het bezwaar van initiatiefnemers tegen besluit provincie, en het verzoek dit besluit te herzien wordt alles uit de kast gehaald om het doel van initiatiefnemers te bereiken. Dat is uiteraard hun goed recht vinden wij ook als omwonenden, al vinden wij de toon en het steeds dreigen met juridische stappen opvallend agressief en beledigend en respectloos naar de betrokken overheden.

Zoals uit de in de vorige paragraaf gemaakte kanttekeningen mag blijken is er volgens ons veel aan te merken op de inhoudelijke argumenten die initiatiefnemers in hun bezwaar/verzoek naar voren brengen.

Wij gaan er in onze Black Box benadering van uit dat dit ook min of meer de argumenten zijn die initiatiefnemers formeel hebben ingebracht bij de Commissie Rechtsbescherming en bij GS van Gelderland. Het is heel jammer dat wij als omwonenden niet in staat zijn gesteld onze visie op de argumentatie te kunnen geven. Een korte samenvatting van de onderwerpen die wij graag bij de hoorzitting van de Commissie Rechtsbescherming hadden ingebracht volgt hieronder:

De initiatiefnemers gebruiken begrippen als Principeverzoek, Verzoek tot besluit, Verzoek tot principeuitspraak, en Aanvraag op een warrige wijze door elkaar terwijl deze verschillende begrippen juridische lading hebben. Tevens worden Principeverzoeken om standpunten aan overheden te ontlokken gecombineerd met stellen van eisen en deadlines. Dit maakt het lastig voor overheden en belanghebbenden om hun bedoelingen goed te begrijpen.

Een voorbeeld is de brief van 21 maart 2024 waarin initiatiefnemers letterlijk “verzoeken te besluiten om de procedure te starten”. Om vervolgens in het onderhavige bezwaar daaraan te refereren als “Op 21 maart 2024 hebben we een Aanvraag (als bedoeld in artikel 1:3 lid 3 Algemene wet bestuursrecht) ingediend. De Aanvraag bevat voldoende informatie om in behandeling te worden genomen.”.

De Elektriciteitswet wordt aangevoerd als argument, maar vrijwel uitsluitend als ultimum remedium. De wet stelt juist dat overdracht van bevoegd gezag naar gemeentes de beste optie is.

Initiatiefnemers stellen dat hun plan al meerdere jaren bekend zou zijn bij de provincie Gelderland als argument om nu een procedure te starten, en gaan voorbij aan hun eigen procesaanpak om eerst met een zogenaamd pril plan te komen en daar Principeverzoeken (informatief) naar gemeente en vervolgens provincie over in te dienen.

Initiatiefnemers stellen dat er naar hun oordeel geen enkele (ruimtelijke) grond is om hun Aanvraag af te wijzen, maar dat is zolang er geen landelijke dan wel lokale normen zijn vastgesteld een onjuiste stelling. Het ter plaatse geldende Omgevingsplan laat dit initiatief niet toe.

Initiatiefnemers vertellen niet de waarheid over de aanpak die gemeente en provincie voorstaan om tot windbeleid en toetsing van aanvragen te komen, en suggereren daarmee onwil en vertraging. Daarnaast hebben ze geen oog voor de ernstige problemen die het ontwikkelen van lokale normen voor het gebied Papenslagweg met zich mee gaan brengen. Wij wijzen er op dat het ontwikkelen van lokale normen voor het gebied Papenslagweg geen sinecure gaat worden en op veel verzet van omwonenden zal kunnen rekenen. Zo wordt de buurtschap Exel van de Papenslagweg in de **“Omgevingsvisie Lochem 2040 – Krachtig en in balans”** gekenmerkt als

- Kleinschalige, landelijke karakter.
- Rustig.
- Ligging in aantrekkelijk landschap.
- Plek om te ontmoeten.
- Landgoed Ampsen.
- Uniek weidevogelgebied bij de Papenslag.
- Fourageergebied van de Rode Wouw en Wespandief.

Initiatiefnemers ontkennen de aanmerkelijke voordelen die overdracht van het bevoegd gezag door provincie aan gemeente met zich meebrengt. Met name betreft dit:

1. Betere lokale betrokkenheid
2. Snellere besluitvorming
3. Betere afstemming op lokaal beleid
4. Sterkere binding met lokale initiatieven
5. Lagere kosten voor betrokken partijen
6. Verhoogde kans op maatwerk
7. Stimulering van lokale economie
8. Vergroting van vertrouwen

Initiatiefnemers houden krampachtig vast aan het gebruik van lokale normen terwijl inmiddels algemeen bekend is dat in dit stadium van afwachting van landelijke normen het ontwikkelen van lokale normen eigenlijk geen optie meer is.

Initiatiefnemers maken volgens ons een grote denkfout door te stellen dat het toestaan van gebruik van lokale normen aan sommige initiatieven en niet aan andere moet worden gezien als meten met twee of meerdere maten.

Initiatiefnemers gaan voorbij aan het feit dat de RES1.0 een strategische verkenning is en geen bindend karakter heeft. Het is een intentieprogramma, onder meer bij afwezigheid van normen waarmee de plaatsingsopties kunnen worden afgewogen.

Initiatiefnemers suggereren ten onrechte dat in de RES het gehele grondgebied van de gemeente Lochem als zoekgebied is opgenomen. De gemeente heeft aangegeven dat de hele gemeente **onderzoekgebied** is. Om goed onderzoek te kunnen doen dienen er landelijke normen beschikbaar te zijn. Feitelijk is de gemeente nog niet klaar om een initiatief zoals het windpark Papenslagweg te beoordelen, en de wenselijkheid van opoffering van het buitengebied af te wegen tegen plaatsingsmogelijkheden langs N-wegen, vaarwegen of op hoger gelegen terreinen of industrieterreinen. Met name voor industrieterrein Diekink zijn er mogelijkheden van uitbreiding tot een energieopwek lokatie.

Initiatiefnemers gaan wel erg op de stoel van de overheid zitten met hun idee dat plaatsingsproblemen met turbines in Zutphen of de Veluwe dan maar op het grondgebied van Lochem dienen te worden opgelost.

Initiatiefnemers hameren steeds op het belang van voortgang, maar zijn zelf niet bevorderlijk bezig voor een snelle besluitvorming met hun eisen voor lokale normen en het afnemen van het recht van de gemeente om zelf optimale turbinelokaties te bepalen. Initiatiefnemers veroorzaken zelf een langjarige planologische schaduwwerking zonder afdoende onderbouwing van de bescherming kwaliteit leefomgeving en gezondheid omwonenden.

Initiatiefnemers zetten de Europese Noodverordening in om meer belang te hechten aan het starten van de projectprocedure dan aan te sluiten bij de gemeentelijke wens om te wachten op de landelijke normen. Dit houdt volgens ons juridisch geen stand en we leggen die vraag dan ook graag voor aan de onafhankelijke rechter.

Initiatiefnemers verdraaien de uitspraken van gedeputeerde ██████ bij een aantal gelegenheden, met name over de samenwerking van de provincie met de gemeente, en over de noodzaak van het wachten op landelijke normen.

Initiatiefnemers suggereren dat er in een projectprocedure volop ruimte is voor de inbreng van de omgeving. In de praktijk tot dusver worden omwonenden in de Omgevingsraad niet gehoord en monddood gemaakt. Zie een voorbeeld in BIJLAGE CG.15.

1.2.6	Het ambtelijk GS-Voorstel besluit Windpark Papenslagweg Lochem van GS
-------	---

Zie: BIJLAGE GS-VOORSTEL 3 december 2024

1.2.6.1 Samenvatting van het GS-Voorstel

Het GS-Voorstel omvat een Publiekssamenvatting, als volgt:

Gedeputeerde staten nemen nu de beslissing op het bezwaar van de initiatiefnemers voor windpark Papenslagweg in Lochem. Gedeputeerde staten besluiten de projectprocedure te starten. Om het windmolenpark Papenslagweg in Lochem te kunnen bouwen, zijn een projectbesluit en omgevingsvergunningen nodig. De projectprocedure bereidt deze besluiten voor. De inhoudelijke besluiten worden later genomen. De gemeente heeft gezegd dat zij de besluiten wil nemen nadat zij lokaal beleid heeft vastgesteld. Gedeputeerde staten hebben eerder tegen de initiatiefnemers gezegd dat zij daarom niet starten met de projectbesluit procedure. De initiatiefnemers vinden het onterecht dat er niet gestart wordt met de projectprocedure. Daarom hebben zij bezwaar ingediend.

De volgende beslispunten worden aan GS Gelderland voorgelegd:

- 1 De beslissing op bezwaar conform advies commissie rechtsbescherming te nemen.
- 2 De projectprocedure te starten.
- 3 De proceskosten te vergoeden.

Kort wordt ingegaan op de aanleiding tot dit besluit:

Er moet een beslissing op bezwaar genomen worden in de door initiatiefnemers gestarte juridische procedure. De uiterste termijn voor het nemen van het besluit is 5 december 2024. In het besluit moet het advies van de commissie rechtsbescherming meegenomen worden.

De commissie vindt het bezwaar gegrond en draagt gedeputeerde staten op het eerdere besluit te heroverwegen.

Gedeputeerde staten moeten een inhoudelijk besluit nemen op de aanvraag van de initiatiefnemers. De commissie is het eens met de initiatiefnemers dat de brief van gedeputeerde staten gezien moet worden als een onterechte weigering om een projectprocedure te starten. Er is een aantal mogelijkheden wat betreft de inhoud van het te nemen besluit. Deze mogelijkheden staan in dit voorstel. Uw college wordt geadviseerd te kiezen voor optie 1, het starten van de projectprocedure.

In de argumentatie worden 3 mogelijke beslissingen op het bezwaar van initiatiefnemers besproken.

1. Aanvraag in behandeling nemen en projectprocedure starten

De initiatiefnemers hebben gevraagd om het starten van de projectprocedure van afdeling 5.2 Omgevingswet en het uiteindelijk nemen van een projectbesluit. De projectprocedure kent 5 stappen: kennisgeving voornemen, kennisgeving participatie, verkenning, voorkeursbeslissing, projectbesluit. Er is sprake van een aanvraag door de initiatiefnemers. De nu ingestuurde stukken zijn voldoende om het traject mee te starten. Het starten van de projectprocedure betekent nog niet het daadwerkelijk nemen van het projectbesluit. De aanvraag bevat nog niet alle stukken en onderzoeken die nodig zijn om over te gaan tot het vaststellen van een ontwerp projectbesluit. Dit vraagt na het in behandeling nemen ongeveer 1,5 jaar. De projectprocedure is verplicht om te doorlopen bij het vaststellen van een projectbesluit. Gedeputeerde staten hebben de bevoegdheid om een projectbesluit te nemen voor een windpark. Dat volgt uit de Elektriciteitswet¹. Op grond van deze wet bestaat de verplichting om een projectbesluit te nemen².

Deze optie voldoet aan de Elektriciteitswet, de Europese noodverordening hernieuwbare energie en de Omgevingswet. De aanvraag past binnen de RES 1.0 doelstelling (zoekgebied Lochem). De doelen voor de RES 1.0 zijn op dit moment nog niet gehaald. De aanvraag past binnen de windladder, maar de windladder is nog niet geheel doorlopen. De regio is nog niet geconsulteerd, omdat nog niet duidelijk is of de gemeente het oppakt.

De aanvraag wordt inhoudelijk beoordeeld aan de hand van de Omgevingswet, instructieregels, instructies, RES en (provinciaal)beleid. Een beoordeling van de bij de aanvraag ingediende stukken, aangegeven locatie en informatie uit de gesprekken met initiatiefnemers geeft op dit moment een kansrijk beeld voor het starten van een procedure. Het uiteindelijke oordeel en (ontwerp) besluit wordt gevormd in de projectprocedure die nu doorlopen wordt.

De start van een projectprocedure en het voorbereiden van een projectbesluit kost ambtelijke inzet. Die kosten worden via een anterieure overeenkomst verhaald op de initiatiefnemer.

2. Aanvraag weigeren en geen projectprocedure starten

De initiatiefnemer bepaalt als aanvrager de inhoud en locatie van de aanvraag. Uw college kent gewicht toe aan de afspraken die u met de gemeente en provinciale staten heeft gemaakt. Dat geldt ook voor de netcongestie waar projecten en ontwikkelingen mee te maken krijgen. Het projectbesluit kan gedeputeerde staten vaststellen, maar het gebruiken van het park is niet mogelijk door de netcongestie. Dit betekent dat de uitvoerbaarheid van het plan beperkt is. Ook kent uw college gewicht toe aan het voorzorgsbeginsel. Het coalitieakkoord of de windladder heffen echter de verplichting om een projectbesluit te nemen uit de Elektriciteitswet niet op. Daardoor is het weigeren van het starten van de procedure lastig.

Deze optie brengt naast kosten voor ambtelijke inzet, kosten aan juridische procedures met zich mee. Die kosten kunnen niet verhaald worden.

3. Bevoegdheid overdragen aan gemeente

Het past niet binnen de gemaakte afspraken met de gemeente om de bevoegdheid nu over te dragen. Nu overdragen verplaatst het probleem. Daarom is deze optie bestuurlijk gezien eigenlijk geen optie. Als de bevoegdheid niet succesvol wordt overgedragen, dan volgt alsnog het besluit van gedeputeerde staten om een projectbesluit te weigeren of te nemen. Dit zijn optie 1 en 2 uit dit voorstel. Als de bevoegdheid wel succesvol wordt overdragen, dan is het aan de gemeente om te besluiten op de aanvraag van initiatiefnemers.

De laatste ambtelijke berichtgeving over de inwerkingtreding van de landelijke normen is dat 1 juli 2025 niet gehaald wordt. Het wordt uitgesteld naar een nader te bepalen datum.

Onduidelijk is wat dit betekent voor de planning van de gemeente.

Deze optie brengt naast kosten voor ambtelijke inzet, kosten aan juridische procedures met zich mee. Die kosten kunnen niet verhaald worden.

1.2.6.2 Onze kanttekeningen bij dit GS-Voorstel

De verslagen van de hoorzitting van de Commissie Rechtsbescherming, en het door de commissie uitgebrachte advies zijn zoals eerder aangegeven niet in ons bezit. **We missen dus de zwaarwegende argumenten van de commissie.**

Uit de toelichting bij dit GS-Voorstel maken wij op dat de Commissie na de hoorzitting over het door initiatiefnemers ingebrachte bezwaar heeft geadviseerd dat hun bezwaar gegrond is. Dat houdt in dat de commissie van mening is dat het bezwaar terecht is, en dat zij van oordeel is dat de aangevoerde gronden door de indiener van het bezwaar voldoende valide en onderbouwd zijn om te concluderen dat er fouten, gebreken of onrechtmatigheden in de oorspronkelijke beslissing of het besluitvormingsproces hebben plaatsgevonden. Het advies van de commissie is in het besluit van GS over het bezwaar meegenomen.

=> Onze kanttekening is en blijft dat wij als omwonenden niet door de commissie betrokken of gehoord zijn, en dat de vele aanmerkingen die wij op het bezwaar van initiatiefnemers hebben bij het advies geen rol hebben kunnen spelen.

Verder blijkt uit de toelichting dat inhoudelijk gezien de Commissie aan GS heeft opgedragen het eerdere besluit (afwijzing van het Principeverzoek) te **heroverwegen**. Maar ook staat in het GS-Voorstel dat de commissie het eens is met de initiatiefnemers dat de brief van gedeputeerde staten gezien moet worden als een **onterechte weigering** om een projectprocedure te starten. Dat is niet hetzelfde.

=> Wij hebben daarom als omwonenden de vraag welke gevolgen de Commissie hier precies toekent aan het gegrond zijn van het bezwaar, en wat de beleidsvrijheid van GS in deze is geweest:

- Aanpassing van het besluit:

Het bestuursorgaan dat het oorspronkelijke besluit heeft genomen (bijvoorbeeld een gemeente of provincie), moet het besluit mogelijk aanpassen of herroepen.

Voorbeeld: Een verleende vergunning kan worden ingetrokken of gewijzigd.

- Nieuw besluit nemen:

Het bestuursorgaan kan verplicht zijn om een nieuw besluit te nemen dat rekening houdt met de overwegingen van de commissie en de gronden van het bezwaar.

- Herziening van de procedure:

Als het bezwaar gegrond is vanwege procedurele fouten, zoals een schending van de regels voor hoor en wederhoor of een gebrek aan motivatie, kan het bestuursorgaan de procedure moeten overdoen.

- Eventueel vervolgproces:

Hoewel de Commissie voor Rechtsbescherming een advies geeft, is het bestuursorgaan niet verplicht om dat advies over te nemen. Als het bestuursorgaan het advies naast zich neerlegt kan de indiener van het bezwaar besluiten om in beroep te gaan bij een rechter.

Optie 1:

In het voorstel wordt GS geadviseerd te kiezen voor optie 1, het starten van de projectprocedure. Daarbij worden een aantal argumenten uit het bezwaar van de initiatiefnemers herhaald:

- Er is sprake is van een aanvraag door de initiatiefnemers. De nu ingestuurde stukken zijn voldoende om het traject mee te starten.
- De aanvraag bevat nog niet alle stukken en onderzoeken die nodig zijn om over te gaan tot het vaststellen van een ontwerp projectbesluit. Dit vraagt na het in behandeling nemen ongeveer 1,5 jaar.
- Voldoet aan de Elektriciteitswet,
- Voldoet aan de Europese noodverordening hernieuwbare energie
- Voldoet aan de Omgevingswet.
- De aanvraag past binnen de RES 1.0 doelstelling (zoekgebied Lochem). De doelen voor de RES 1.0 zijn op dit moment nog niet gehaald.
- De aanvraag past binnen de windladder, maar de windladder is nog niet geheel doorlopen. De regio is nog niet geconsulteerd, omdat nog niet duidelijk is of de gemeente het oppakt.
- Gedeputeerde staten hebben de bevoegdheid om een projectbesluit te nemen voor een windpark. Dat volgt uit de Elektriciteitswet. Op grond van deze wet bestaat de verplichting om een projectbesluit te nemen.

=> Helaas moeten we constateren dat de argumenten om voor deze optie te kiezen een op een voortkomen uit het bezwaar van initiatiefnemers, terwijl het allemaal punten zijn waar wij als omwonenden zware kritiek op hebben. Kennelijk zijn die argumenten in de hoorzitting van de commissie niet door een van de partijen weersproken.

=> Nota bene: Als puntje wordt hier nog wel even naar binnen gesmokkeld dat de windladder in het proces niet correct is doorlopen, met als onzinnig argument dat de regio niet is geconsulteerd omdat niet duidelijk is of de gemeente het oppakt. Om precies te zijn: De gemeente was onder voorwaarden bereid het Principeverzoek te honoreren en het bevoegd gezag over te nemen. Omdat de voorwaarden de initiatiefnemers niet bevielen hebben ze vervolgens het Principeverzoek aan de provincie gericht in plaats van de windladder te volgen en de regio te betrekken middels regionaal overleg.

Ook staat in het GS-Voorstel dat een beoordeling van de bij de aanvraag ingediende stukken, aangegeven locatie en informatie uit de gesprekken met initiatiefnemers op dit moment **een kansrijk beeld geeft** voor het starten van een procedure.

=> Dat vinden wij niet. Om het in de Omgevingsvisie tot 2040 van Lochem/Exel rustige landelijke buitengebied te veranderen in een industriegebied met geluidsoverlast, aantasting van de leefomgeving voor mens en dier en aantasting van gezondheid, onbekende risico's van de "moderne" zeer grote installaties, en daar de juiste lokale normen voor te bepalen in samenspraak met de zeer kritische omgeving is niet kansrijk. Starten van een procedure betekent ook het buitenspel zetten van de gemeente en de omwonenden, en zal leiden tot vele juridische confrontaties. De industrie bepaalt dan de lokatie, het type turbines, de mate van overlast die acceptabel is, en dat kan in een democratie als de onze niet de bedoeling zijn. Het gaat totaal voorbij aan de mening van omwonenden en de bescherming van de kwetsbare mens en leefomgeving.

Optie 2:

Aanvraag weigeren en geen projectprocedure starten

Voor deze optie worden in het GS voorstel de volgende argumenten aangevoerd:

- De initiatiefnemer bepaalt als aanvrager (ten onrechte, denken wij dat er bedoeld wordt) de inhoud en locatie van de aanvraag.
- Uw college kent gewicht toe aan de afspraken die u met de gemeente en provinciale staten heeft gemaakt.
- Dat geldt ook voor de netcongestie waar projecten en ontwikkelingen mee te maken krijgen. Het projectbesluit kan gedeputeerde staten vaststellen, maar het gebruiken van het park is niet mogelijk door de netcongestie. Dit betekent dat de uitvoerbaarheid van het plan beperkt is.
- Ook kent uw college gewicht toe aan het voorzorgsbeginsel.

=> Voor alle duidelijkheid. Wij denken dat bij deze optie wordt bedoeld dat de provincie de aanvraag weigert, en dat dus aan initiatiefnemers de keuze wordt voorgelegd om samen te werken met de gemeente op voorwaarden van de gemeente Lochem, dan wel van het initiatief af te zien.

=> Het zou goed zijn de argumenten die bij deze optie zijn gebruikt ook bij optie 1 te vermelden, maar dan als de **nadelen**. Het doel daarvan is een afweging te maken tussen de discutabele argumenten waarop veel valt af te dingen, en essentiële uitgangspunten voor een leefgemeenschap zoals democratische samenwerking, bescherming van inwoners en voorzorg.

=> Het is toch wel vreemd dat bij het kansrijke beeld dat in optie 1 wordt geschetst geen aandacht is voor het feit dat door netcongestie de molens uiteindelijk niet in productie kunnen gaan.

Verder wordt genoemd dat het coalitieakkoord of de windladder de verplichting om een projectbesluit te nemen uit de Elektriciteitswet niet opheft.

=> Volgens ons is dat niet aan de orde. Het projectbesluit volgt na de projectprocedure. En die wordt gestart na toetsing van het initiatief aan het inmiddels beschikbare beleid grootschalig wind van de gemeente. De vraag is alleen of uit het windbeleid van de gemeente straks volgt dat het dit initiatief wordt waarvoor de procedure wordt doorlopen, of dat er een beter passende oplossing wordt gevonden. Wij zijn het dan ook niet eens met de constatering in het GS Voorstel dat daardoor het weigeren van het starten van de procedure lastig zou zijn. Het zou juist beter zijn omdat dan het beste project op de beste plaats terechtkomt.

Optie 3.

Bevoegdheid overdragen aan gemeente

Over deze optie staat in het GS Voorstel dat het niet past binnen de gemaakte afspraken met de gemeente om de bevoegdheid nu over te dragen. Nu overdragen verplaatst het probleem. Daarom is deze optie bestuurlijk gezien eigenlijk geen optie. Als de bevoegdheid niet succesvol wordt overgedragen, dan volgt alsnog het besluit van gedeputeerde staten om een projectbesluit te weigeren of te nemen. Dit zijn optie 1 en 2 uit dit voorstel.

=> Mocht hier bedoeld worden om de bevoegdheid per direct over te dragen aan de gemeente dan is dat natuurlijk geen optie, en totaal niet in lijn met de eerdere afspraken tussen provincie en gemeente

=> Mocht het toch gaan om te verwoorden dat wordt teruggevallen op het eerdere besluit van de provincie van 18 juni, dan hebben wij als omwonenden grote moeite deze uitleg te begrijpen. Wij snappen niet wat hier wordt bedoeld. Volgens ons is overdragen van de bevoegdheid naar de gemeente de juiste weg, zoals in het eerdere besluit van de provincie om het principeverzoek af te wijzen al helder is uitgelegd.

Uiteraard bedoelen wij dat de gemeente haar beleid ontwikkelt, en definitief maakt met de landelijke normen. Dat daarna initiatieven als onderhavige worden getoetst, en dat voor het geselecteerde initiatief de projectprocedure wordt gestart. Waarom zou dat geen optie zijn? Voor ons als omwonenden heeft deze optie verre de voorkeur, omdat de gemeente haar verantwoordelijkheden kan waarmaken, en zorg dragen voor haar omgeving en inwoners. Terwijl optie 1 moet worden gezien als het weggeven van ons buitengebied aan de windindustrie die de lokatie bepaalt, en daar de grootste turbines met de slechtste normen en de meeste overlast neerzet. En daarbij verwijzen wij u voor een verhandeling over schijninspraak en nep lokaal eigendom graag naar het stuk "De Toren van Fabel", geschreven door [REDACTED], de klimaatburgemeester van Lochem

1.2.6.3 Onze analyse

Door ons als omwonenden niet te betrekken en geen tegengas te geven tegen de argumentatie van initiatiefnemers in hun bezwaar tegen het terechte besluit van de provincie het principeverzoek af te wijzen is er een niet correct besluit genomen.

Wat ons betreft een combinatie van het overnemen van de argumenten van initiatiefnemers door de commissie, en de wijze waarop het advies van de commissie is verwerkt in het onderhavige GS Voorstel.

Op die gronden konden Gedeputeerde Staten niet veel anders dan te besluiten tot optie 1, maar dat is inhoudelijk en bestuurlijk niet correct en de gevolgen zijn enorm.

Hoofdstuk 2. Omwonenden aan het woord

In onderstaande tabel zijn de van omwonenden ontvangen reacties op het besluit van GS die relevant zijn voor ons beroepsschrift weergegeven, gebundeld op de thema's Juridisch, Proces en Ethiek.

Opmerkingen Omwonenden	Zie voor toelichting Bijlage nummer
Thema Juridisch	
Volgens ons is de hoorzitting van de Commissie Rechtsbescherming niet legitiem.	EM.01
Ik maak bezwaar tegen uw besluit, omdat u niet naar perspectiefvolheid voor bewoners en gebied heeft gekeken, maar naar belang van de windindustrie en niet de alternatieven hebt bestudeerd die op veel meer gebieden te realiseren zijn en met elkaar als vele kleine beetjes tot hoge energieopbrengst kunnen leiden.	CG.13
Op grond van mijn argumenten maak ik bezwaar tegen uw advies en geef ik u heroverweging van uw advies ter overweging.	CG.14
De pogingen van initiatiefnemers tot het laten toestaan van lokale normen in plaats van het afwachten van nieuwe landelijke normen is onacceptabel	HG.02
Het is absurd dat initiatiefnemers aangeven dat uit de brief van de provincie van 4 april 2024 niet blijkt dat de provincie meent dat ze eerst een vergunningaanvraag moeten indienen voordat de gemeente de procedure kan beginnen. Dit lijkt haaks te staan op de wet op de Ruimelike Ordening.	HG.07
Initiatiefnemers halen het wachten op landelijke normen voor het maken van windbeleid, en het wachten op landelijke normen in plaats van lokale normen door elkaar. Ze hebben belang bij gebruik van lokale normen omdat het projectversnellend werkt, maar de enorme risico's (gezondheid, milieu, sociale cohesie) daarvan (zeker in geval van moderne windmolens) afwentelt op de overheid.	HG.08
Initiatiefnemers zaaien verwarring over het begrip "wachten op landelijke normen". Initiatiefnemers stellen dat de provincie hun initiatief anders behandelt dan andere vergelijkbare windprojecten, en komen als voorbeeld met een ander windpark waar lokale normen mochten worden gehanteerd. Dat is absurd, want mogen hanteren van lokale normen is nu juist bij uitstek niet vergelijkbaar tussen projecten. Initiatiefnemers beschuldigen gemeente en provincie er van niet te handelen conform de Electriciteitswet, en de Europese Noodverordening. Dat is niet juist.	HG.09
Initiatiefnemers maken bezwaar tegen de weigering van hun Principeverzoek door de provincie op basis van zwakke en discutabele argumentatie. Concreet: korte reactie 1 - provincie is verplicht te starten. Zou kunnen, maar niet op de voorwaarden die Pure Energie Wind Bv wil afdwingen 2 – niet nodig te wachten op landelijke normen Is wel nodig voor prudent beleid. Aangeboden is gemeentebestuur proactief te ontwikkelen om vertraging te voorkomen 3 – in strijd met landelijk doelstellingen	HG.10

Lochem wil bijdragen aan landelijke doelstellingen maar op eigen voorwaarden. RES1.0 is niet dwingend. Dit initiatief is niet de beste oplossing die Lochem kan realiseren. 4 – in strijd met Noodverordening Versnellen en vereenvoudigen van procedures is helemaal niet aan de orde. Niet bedoeld wordt het zoeken naar geitenpaadjes om zo snel en eenvoudig mogelijke terreinen om te zetten in windindustriegebied. De wet Ruimtelijke Ordening en Omgevingswet zijn van toepassing. 5 – behoorlijk bestuur Verschillend behandelen van windprojecten is vanzelfspreken gezien de verschillen in omgeving en mogelijkheden. Juist voor het door Pure Energie Wind Bv gewenste overgaan op lokale normen is een lokatiespecifieke aanpak verplicht	
Het besluit van GS om na bezwaar van de initiatiefnemers toch te starten met de projectprocedure roept bij mij als omwonende verbazing, en ook vele vragen op. Zie de bijlage voor een overzicht.	HG.11
Op grond van de Verordening rechtsbescherming Gelderland 2016, Artikel 17 - "Nieuwe feiten en omstandigheden na de hoorzitting" verzoeken wij te oordelen dat de commissie Rechtsbescherming het uitgebrachte advies terug neemt.	ErM.02
Hoezo is hier sprake van een "werk van provinciaal belang" cf de Elektriciteitswet 9c lid 1, als het een privaat initiatief van speculanten betreft zonder initiatief of goedkeuring van lokale of provinciale overheid?	RT.04
Dit beroep is nodig om het initiatief een slinkse 'opening' naar een snelle en ongepaste procedure te ontnemen, om daarmee de omwonenden voorlopig en hopelijk definitief te beschermen.	RT.05
Met de keuze voor dit gebied door de initiatiefnemers, menen zij op geen enkele manier rekening te hoeven houden met landschappelijke en natuurgebied waarden en kenmerken, zoals ik dat als burger wel heb moeten/willen doen.	HR.01
Als omwonende van het beoogde plan Papenslagweg meen ik mij te kunnen beroepen op de Grondwet (art. 22). De zorg voor de gezondheid van burgers zal altijd het meest belangrijk moeten zijn voor de provincie Gelderland. Er is tijd en ruimte om als provincie Gelderland op grond van juiste, zorgvuldige en onafhankelijke informatie op een zorgvuldige wijze een besluit te willen nemen en te willen wachten op nieuwe richtlijnen die recht doen aan het voorzorgsbeginsel.	HR.06
Thema Proces	
Volgens ons is er door de initiatiefnemers geen officiële aanvraag ingediend.	EM.02
Ik maak bezwaar tegen uw besluit, omdat omwonenden niet door de Commissie voor Rechtsbescherming en niet door u zijn gehoord.	CG.01
Ik maak bezwaar tegen uw besluit, omdat u het door de initiatiefnemers bewandelde geitepaadje van een principeverzoek als uit de hoge hoed verandert in een projectaanvraag.	CG.03
Ik maak bezwaar tegen uw besluit, omdat u de initiatiefnemers onderzoeken gaat laten doen die al gedaan zijn en n.b. volledige afwijzing van de bewoners van het besluit aangeven.	CG.05

Ik maak bezwaar tegen uw besluit, omdat u de reeds ontstane en te verwachten sociale ontwrichting niet mee neemt.	CG.06
Ik maak bezwaar tegen uw besluit, omdat in een beslisdocument de bescherming van de gezondheid van de burgers niet serieus wordt genomen door het voorzorgbeginsel niet te hanteren.	CG.08
Ik maak bezwaar tegen uw besluit, omdat daarbij uit gegaan wordt van een bepaald percentage omwonenden dat ernstige ziekmakende hinder zal ervaren.	CG.09
Ik teken bezwaar aan tegen uw besluit omdat daarin de zorgvuldigheid van de Gemeente in dit dossier tot nu toe en de extreem zware belasting van dit dossier op het gemeentelijk functioneren niet is meegenomen.	CG.12
Het bij de gemeente ingediende Principeverzoek is een poging het democratische proces zoals voorzien in de windladder te ontregelen, en een manier om de gemeente te dwingen het eigen prudente windbeleid te vervangen door de eisen en wensen van Pure Energie Wind Bv.	HG.03
De beantwoording van het Principeverzoek door de gemeente wordt door de initiatiefnemer ten onrechte geïnterpreteerd als het afwijzen van het Principeverzoek.	HG.04
De afstemming tussen gemeente en provincie middels een briefwisseling wordt door initiatiefnemers ten onrechte voorgesteld als een hooglopend conflict, terwijl de partijen het overduidelijk inhoudelijk eens zijn over de gewenste aanpak.	HG.05
In het tweede Principeverzoek (naar Provincie) gaan de initiatiefnemers op de stoel van de overheid zitten op het gebied van realisatiesnelheid om daarmee het wachten op landelijke normen onmogelijk te maken.	HG.06
Wij stellen dat de afweging leidend tot het besluit en uitgebrachte advies van de onafhankelijke commissie Rechtsbescherming op, basis van onvolledige informatie is genomen, doordat niet alle relevante belanghebbenden zijn geïnformeerd dan wel gehoord.	ErM.01
Volgens ons dient het door de Provincie overgedragen bevoegd gezag inzake het initiatief Windpark Papenslagweg bij de Gemeente Lochem te blijven liggen.	ErM.03
Volgens ons dient de start van de ruimtelijke ordening procedures voor het initiatief Windpark Papenslagweg terug te worden gedraaid naar de status van voor 3 december 2024 : een ingediend principeverzoek bij de Gemeente Lochem.	ErM.04
Wij menen dat de onafhankelijke Commissie Rechtsbescherming en ook Gedeputeerde Staten van Gelderland bij haar besluitvorming heeft verzuimd ons als belanghebbende te informeren en te horen. Zeker ook mbt de 'switch' van niet in behandeling genomen Principeverzoek naar start van een projectprocedure conform afdeling 5.2 Omgevingswet. Wij hebben niet de mogelijkheid gekregen onze optiek ten aanzien van bezwaar en aanvraag gefundeerd bij het Bevoegd Gezag in te brengen.	RT.01
Kortom is dit beroep bedoeld om het initiatief Windpark Papenslagweg een slinkse 'opening' naar een snelle en ongepaste procedure ter realisatie van het initiatief te ontnemen, om daarmee de omwonenden voorlopig en hopelijk definitief te beschermen.	RT.05

Van werkelijke burgerparticipatie van omwonenden en inspraak, zoals bedoeld rondom de Klimaatwet, is geen sprake als het gaat om het Plan Papenslagweg.	HR.02
Er is geen sprake van draagvlak onder de omwonenden. Mensen maken zich terecht zorgen om hun gezondheid, welzijn en welbevinden. Als burger en omwonende heb ik er recht op dat bestuurders op grond van juiste, zorgvuldige en onafhankelijke informatie op een zorgvuldige wijze besluiten nemen.	HR.03
Als inwoner van de gemeente Hof van Twente (Markelo) voel ik mij, net als andere omwonenden, niet gehoord en gezien door de provincie Gelderland, noch een door de provincie ingestelde commissie, terwijl de gevolgen voor mij, in samenhang met de plannen van de provincie Overijssel, enorm zullen zijn.	HR.04
De opgevoerde urgentie van initiatiefnemers om de aanvraag in behandeling te nemen, is niet van toepassing. Door de enorme netcongestie kunnen en mogen bestuurders, in het belang van omwonenden, beslissen om te wachten op nieuwe richtlijnen die op een verantwoorde wijze zorgdragen voor de gezondheid van burgers.	HR.05
Thema Ethiek	
Volgens ons wordt er gemeten met twee maten.	EM.04
Volgens ons geven de aangereikte feiten geen beeld van de werkelijkheid.	EM.03
Volgens ons is er een eenzijdige visie op kruis-belasting omgeving.	EM.05
Volgens ons is er geen aandacht voor voortschrijdend inzicht.	EM.06
Ik teken bezwaar aan tegen uw besluit omdat daarin onvoldoende rekening is gehouden met de manier waarop initiatiefnemers het democratisch proces misbruiken en minachten.	CG.02
Ik maak bezwaar tegen uw besluit, omdat de planinformatie waar u van uit gaat en die u voldoende vindt op een zeer verwerpelijke, voor de bewoners zeer bedreigende en ziekmakende manier tot stand is gekomen.	CG.04
Ik maak bezwaar tegen uw besluit, omdat u geen rekening houdt met toenemende maatschappelijke zorg gestaafd met bewijs met betrekking tot omgevings schade voor mens en omgeving. Ethisch vind ik dit een zeer ernstig punt.	CG.07
Ik maak bezwaar tegen uw besluit, omdat u zeer ernstige inconsequentie toont en met meerdere maten meet.	CG.10
Ik maak bezwaar tegen uw besluit, omdat u de huidige kennis van schadelijkheid van de windenergie niet combineert met het drammerige en onethische gedrag van initiatiefnemers.	CG.11
Bij de aanvang van de activiteiten van initiatiefnemers maak ik als kanttekeningen dat - er een onjuiste voorstelling is gegeven van een pril plan - Uit de RES resultaten alleen de lusten (energiebod) en niet de lasten (randvoorwaarden) zijn overgenomen	HG.01

Wij menen dat het initiatief Windpark Papenslagweg een grote industriële ingreep voorstaat waarvan ernstige aantasting van de leefomgeving uit zal gaan en geen perspectief op nut voor de omwonenden.	RT.02
De initiatiefnemers hebben in het proces al vele staaltjes laten zien van ondemocratisch handelen en manipulatie	RT.03

Hoofdstuk 3. Conclusies en aanbevelingen

We stellen vast dat wij als omwonenden in beroep gaan tegen het besluit van GS Gelderland om te starten met de projectprocedure van het initiatief Windpark Papenslagweg van Pure Energie Wind Bv c.s.

Wij zijn onvoldoende betrokken en gehoord in het proces, met als kennelijk gevolg dat het besluit tot starten van de projectprocedure wat ons betreft op discutabele gronden is genomen.

Een deel van onze kritiek hebben we geleverd op basis van een Black Box benadering. Indien juridisch toelaatbaar zouden we graag op grond van de resultaten van een door ons ingediend WOO verzoek de gelegenheid hebben dit Beroepschrift op de extra informatie aan te passen alvorens de zaak ter zitting te behandelen.

In onze visie moet het besluit om de projectprocedure te starten door de provincie worden ingetrokken. Wij zijn er van overtuigd dat het democratische proces niet anders kan worden gevolgd dan door het bevoegd gezag voor dit windpark door de provincie aan de gemeente Lochem over te dragen, die daartoe op korte termijn haar beleid grootschalig wind ontwikkelt, dit completeert met de landelijke normen als die beschikbaar zijn, en op die basis initiatieven zoals Windpark Papenslagweg toetst en al dan niet start.

We zien in het procesverloop een aantal steeds terugkerende elementen waar wij het als omwonenden **pertinent niet met initiatiefnemers over eens zijn**. Wij stellen voor alvorens de zaak te voeren op deze punten helderheid te krijgen wat de vraag is en wat de uiteenlopende standpunten dan precies zijn. Desnoods door een schriftelijke beantwoording door de partijen. Graag zouden wij de besluitvorming van de provincie uiteindelijk baseren op de aldus verkregen feiten waar inhoudelijke overeenstemming over is tussen partijen.

In dit hoofdstuk zetten we die elementen (in kader) daartoe op een rijtje, als volgt:

RES1.0

Is binnen de gemeente Lochem sprake van een **zoekgebied** RES1.0, of is er sprake van een **onderzoekgebied**?

Wat is dan het verschil tussen de kwalificaties zoekgebied en onderzoekgebied?

Hebben de RES biedingen een bindende status, of is het een strategische verkenning en intentieverklaring?

Betreft het RES bod alleen Kwh's of zijn er ook voorwaarden waarmee rekening te houden?

Is vertraging of vastlopen van windinitiatieven in Zutphen of op de Veluwe een reden om meer turbines in Lochem te plaatsen?

Is de RES een intentieverklaring, een inspanningsverplichting of een resultaatverplichting?

Kan aanpassing in de normen een reden zijn voor aanpassing van het bod?

Principeverzoek gemeente Lochem

Heeft de gemeente Lochem aangegeven dat er geen sprake is van een initiatief of principeverzoek?

Heeft de gemeente Lochem een principeverzoek ontvangen?

Heeft de gemeente Lochem het principeverzoek beantwoord?

Hebben initiatiefnemers bij de gemeente een Aanvraag voor een Omgevingsvergunning ingediend?

Is een principeverzoek meer dan informeren naar de visie van de gemeente?

Kan een initiatiefnemer in een Principeverzoek voorwaarden en deadlines opnemen?
Kan de gemeente in het antwoord op een principeverzoek voorwaarden opnemen?
Wie bepaalt wanneer een Principeverzoek is afgewezen? Gemeente of initiatiefnemer?
Moet de initiatiefnemer na acceptatie van het Principeverzoek een aanvraag
Omgevingsvergunning indienen?

Vertraging door de gemeente Lochem

Is er in het proces tot dusver vertraging opgelopen door de gemeente Lochem?
Wat is precies de reden van deze vertraging?

Vertraging door wachten op landelijke normen

Waarom levert het wachten op landelijke normen een vertraging op van 1 a 1,5 jaar?
Waarom is dat bij gebruik van lokale normen niet het geval? Een goede bescherming van
omwonenden is toch altijd prioriteit?

Netcongestie

Wat is het effect van netcongestie bij wind initiatieven in Lochem?

Lokale normen

Wat komt er kijken bij het ontwikkelen van lokale normen voor een wind initiatief in Exel?
Wat is de reden om nog lokale normen te willen gebruiken nu de landelijke normen dichtbij
zijn?
Is het bij het ene initiatief toestaan van lokale normen en bij ander niet een kwestie van
meten met 2 maten?

Wat is de rol van de initiatiefnemer

Is de initiatiefnemer een onderneming voor eigen rekening en risico?
Is de initiatiefnemer het geweten van overheid in de energietransitie?
Wanneer is het dreigen met juridische stappen tegen de overheid opportuun?
Is besteden van tijd, moeite en kosten door initiatiefnemers in het voortraject een argument
voor voorrang voor hun plannen?

Ruimtelijke inpassing

Op welke gronden kan je vaststellen dat een project ruimtelijk past? Dient de capaciteit,
hoogte, aantal en lokalisering van windturbines niet concreet vast te staan bij de toets of het
ruimtelijk past?

Aanvraagvormen

Welke vormen van indienen van een aanvraag zijn er en wat zijn per vorm de juridische
kenmerken?
Principeverzoek?
Verzoek formeel besluit?
Aanvraag?
Aanvraag (als bedoeld in artikel 1:3 lid 3 Algemene wet bestuursrecht)?

Elektriciteitswet

Onder welke condities is de provincie verplicht een Aanvraag in behandeling te nemen?
Wanneer geldt 9c lid 4, en wanneer niet? Hoe dient 'provinciaal belang' hierbij onderbouwd te zijn?
Wat zijn de voorwaarden voor gebruik van de wet als ultimum remedium?

Windladder Gelderland

Wat zijn precies de stappen in de windladder?
Onder welke voorwaarden kan daarvan worden afgeweken?
Met welke reden hebben initiatiefnemers de windladder niet correct doorlopen?

Aanmerkelijke voordelen overdracht bevoegd gezag

Welke mogelijke voordelen spelen een rol bij overdracht van bevoegd gezag aan gemeente?

Het eerdere besluit van de provincie met de gemeente is:
- gemeente maakt proactief besluit grootschalig wind
- verwerkt daarin landelijke normen als die er zijn
- toetst initiatieven aan eigen beleid

Is het eerdere besluit zo correct weergegeven, of is de volgorde anders?
Waarom loopt het initiatief hierdoor meerdere jaren vertraging op?

Haalbaarheid van vergunningverlening uiterlijk 1 januari 2025

Kan vergunningverlening en dus oplevering vertraagd worden door afhankelijkheden van rijk en provincie, en van de eisen en wensen van initiatiefnemers? Dit uitgangspunt van RES 1.0 is beperkt behaald, daarom vraagt dit nu toch ook herbezinning en beraad op een passend RES 2.0 en niet geforceerd doorzetten op RES 1.0 aanpak?

Europese Noodverordening

Waar heeft de Europese Noodverordening betrekking op?
Geeft deze zwaarder gewicht aan de projectprocedure WPP dan aan het wachten op landelijke normen?

Afspraken die niet worden nagekomen

Welke afspraken zijn door de gemeente niet nagekomen?
Welke afspraken zijn door de provincie niet nagekomen?

Standpunt gedeputeerde [] over snelheid van aanpak

Klopt het dat mw [] aan de gemeente heeft geschreven dat *"Vanuit ons als gemeentelijke en provinciale overheid is het daarom zaak om onnodige vertraging uit te sluiten. Met de strekking van deze brief ben ik van mening dat we daar beiden een bijdrage aan leveren"*?

Standpunt gedeputeerde [] over dat wachten op landelijke normen niet nodig is

Klopt het dat mw [] aan de gemeente heeft geschreven dat wachten op landelijke normen niet nodig is voor het opstellen van lokaal beleid?

Is er volop ruimte voor inbreng van de omgeving

Zijn er omwonenden teleurgesteld afgehaakt bij de Omgevingsraad van initiatiefnemers?
Wordt er door omwonenden sociale ontwrichting ervaren?
Zijn er enquêtes afgenomen waarbij het overgrote deel van de omwonenden zich tegen windturbines heeft uitgesproken?

Advies van de Commissie Rechtsbescherming

Heeft de commissie geadviseerd het afwijzen van het Principeverzoek te heroverwegen?
Heeft de commissie geadviseerd dat het afwijzen moet worden behandeld als een onterechte weigering? Heeft de Commissie het belang van omwonenden meegenomen in de voorbereiding van haar advisering?

Kansrijk beeld van het initiatief WPP

Op welke gronden kan je van WPP zeggen dat het een kansrijk initiatief is?

Nieuwe besluit GS

Waarom is bij optie 3 aangegeven dat het niet past binnen de gemaakte afspraken met de gemeente om de bevoegdheid nu over te dragen?

Tot slot:

Bovengenoemde vragen betreffen feitelijke informatie die in het belang van omwonenden verder uitgezocht had kunnen worden. Dat lijken de Commissie Rechtsbescherming en Gedeputeerde Staten van Gelderland te hebben nagelaten.

Het is in onze ogen evident dat nader onderzoek naar de antwoorden op deze vragen een ander beeld oplevert van het initiatief, en ook een ander besluit over het beste toewijzen van het bevoegd gezag zou ondersteunen.

We hebben gezien dat het procesverloop vanaf de zogenaamde prille start tot het besluit het bevoegd gezag bij de provincie te beleggen zowel procedureel als inhoudelijk volledig heeft plaatsgevonden onder de regie van initiatiefnemers. Met een reactieve rol voor overheden, en zoveel mogelijk buitenspel zetten van de omwonenden.

Wij roepen de onafhankelijke rechter graag op het door GS genomen besluit te toetsen aan een faire rechtmatige en democratische procesgang, met aandacht voor draagvlak en echte participatie.

Een overgrote meerderheid van de inwoners van het buitengebied in Lochem en Markelo wil deze turbines niet. Des te wrangender dat het besluit daartoe is gebaseerd op onwaarheden, halve waarheden, manipulatie en dreiging met juridisch geweld. Aantoonbaar zonder draagvlak en echte participatie.

Er gaan al mensen verhuizen. Er zijn al huizen te koop gezet. Er is al grote spanning in de samenleving tussen degenen die profiteren en degenen die de lasten moeten dragen. Dit probleem wat we inmiddels wel sociale ontwrichting kunnen noemen, kan het beste worden aangepakt na overdracht van het bevoegd gezag aan de gemeente Lochem. Het gaat hier om ons welzijn, onze gezondheid, de toekomst van onze kinderen en kleinkinderen, volgende generaties. Wij vragen ons zelfs af of de impact van de 3 Eiffeltorens met alles daaromheen in ons buitengebied wel voldoende tot de voorstanders van plaatsing doordringt. Het is een afschuwelijk dossier.

Is getekend,

Exel, 8-2-2025

Namens het bestuur van de Stichting Slagkracht,

Dank aan de vele omwonenden die met hun bijdragen dit Beroepschrift financieel mogelijk hebben gemaakt, en speciale dank aan de omwonenden die met hun inhoudelijke inbreng aan de totstandkoming van dit Beroepschrift hebben meegewerkt, te weten:

BIJLAGEN

Bijlagen inhoudsopgave

BIJLAGE EM.01	42
BIJLAGE EM.02	44
BIJLAGE EM.03	44
BIJLAGE EM.04	45
BIJLAGE EM.05	46
BIJLAGE EM.06	46
BIJLAGE CG.01	47
BIJLAGE CG.02	47
BIJLAGE CG.03	47
BIJLAGE CG.04	48
BIJLAGE CG.05	48
BIJLAGE CG.06	49
BIJLAGE CG.07	49
BIJLAGE CG.08	50
BIJLAGE CG.09	50
BIJLAGE CG.10	51
BIJLAGE CG.11	51
BIJLAGE CG.12	51
BIJLAGE CG.13	52
BIJLAGE CG.14	52
BIJLAGE HG.01.....	55
BIJLAGE HG.02.....	57
BIJLAGE HG.03.....	58
BIJLAGE HG.04.....	59
BIJLAGE HG.05.....	60
BIJLAGE HG.06.....	62
BIJLAGE HG.07.....	64
BIJLAGE HG.08.....	65
BIJLAGE HG.09.....	66
BIJLAGE HG.10.....	67
BIJLAGE HG.11.....	68
BIJLAGE ErM.01.....	71
BIJLAGE ErM.02.....	71

BIJLAGE ErM.03.....	73
BIJLAGE ErM.04.....	73
BIJLAGE RT.01	73
BIJLAGE RT.02	73
BIJLAGE RT.03	74
BIJLAGE RT.04	74
BIJLAGE RT.05	74
BIJLAGE GS-VOORSTEL 18 juni 2024	74
BIJLAGE BRIEF Pure Energie Wind Bv 4 juli 2024.....	76
BIJLAGE GS-VOORSTEL 3 december 2024.....	80
BIJLAGE CG.15	82
BIJLAGE HR.01	82
BIJLAGE HR.02	83
BIJLAGE HR.03	83
BIJLAGE HR.04	84
BIJLAGE HR.05	84
BIJLAGE HR.06	85

BIJLAGE EM.01

De hoorzitting van de Commissie Rechtsbescherming is niet legitiem:

De partijen die op 17 september 2024 bij de hoorzitting aanwezig waren, staan in principe allemaal aan één kant. Dat kan je nauwelijks rechtvaardig noemen. Ook al is de gemeente de partij die ter verantwoording is geroepen, ze is niet de officieel vertegenwoordiger van de omwonenden die op democratische wijze vanaf 2019 als 'belanghebbende' worden gekwalificeerd. Wij herinneren u er aan dat in het Klimaatakkoord van 2019 is afgesproken de topdown-benadering van onderzoek naar plekken voor IWT-parken los te laten en te focussen op de bottomup-strategie. Dat naar aanleiding van de vaststelling dat de topdown-benadering (o.a. bij de ontwikkeling van windparken in de Veenkoloniën) tot veel weerstand leidde. Draagvlak, eigenaarschap bij bewoners, voortijdige informatie, en participatie werden de basisbegrippen, hetgeen ook duidelijk werd na de gemeenteraadsverkiezingen 2022, waarbij de stemmer massaal koos voor lokale partijen die 'het realiseren van kleinschalige opwek' en 'vroegtijdige informatie aan en participatie van omwonenden' op de politieke agenda hadden gezet. Dat de gemeente Lochem verweten wordt te 'dralen', *is een omgekeerde voorstelling van zaken*, ze doen namelijk exact wat het proces van haar vraagt. Bij deze dus een compliment aan wethouder (foto uit 2022). De gemeente Lochem interpreteert namelijk op de enige juiste wijze de begrippen 'draagvlak, participatie en omgeving', begrippen die waarschijnlijk bewust in de RES niet verder zijn uitgewerkt, en dat is merkwaardig in een omgeving waarin verder alle wegen naar rechtvaardigheid voor de burger tot op de laatste letter zijn weergegeven. De andere partij die 'gehoord' werd, was de initiatiefnemer van Windpark Papenslagweg (WP), een coalitie van Pure Energie (PE) en 'burgercoöperatie' Lochem Energie (LE), plus twee verleide agrariërs waarvan één notabene ook raadslid is en was toen de zoeklocatie hier ter plekke werd bepaald. PE is een pur sang commercieel bedrijf dat slim inspeelt op de groene zorg die de Nederlander heeft, de weg weet en ook de grenzen van het rechtstelsel opzoekt. Zo selecteert ze zoeklocaties bij voorkeur op (provinciale) grenzen, zodat de juridische weerstand de helft is en ze met een beetje geluk aan de 'andere' kant ook initiatieven kan ontwikkelen, opnieuw met maar de helft weerstand maar met dubbele opbrengst. Dit is het geval in onze situatie, en wij verwijzen u dan ook naar ons vierde bezwaarpunt. Meten met twee maten kan niet aan de orde zijn. PE kan halve leugens als hele waarheden verkondigen, zoals de opmerking (ook als officieel mededeling in het principeverzoek!) dat 43% van de opbrengt van WP 'de behoefte van Lochem dekt'. Dit is aperte onzin. De stroom wordt gewoon verkocht, desnoods aan het buitenland. Dat onze lokale industrie 75% van alle energie verbruikt, en er dus feitelijk als eerste op moet worden aangesproken (wat de gemeente Lochem zelf ook erkent), is ook een teken van krom en selectief beleid en het daarna rechte trekken door de overheid. PE vertelt u dat de 'omgevingsraad' de vertegenwoordiger is van omwonenden. En u accepteert deze mededeling als de waarheid. Maar het is gewoon een leugen, en niet eens om bestwil. Wij wijzen er nadrukkelijk op, dat een 'omgevingsraad' op geen enkele wijze vertegenwoordiger van de omwonenden was en is. Deze raad is namelijk een kluitje in het riet, de sigaar uit eigen doos, een doekje voor het bloeden en een vorm van kralen uitreiken om de recalcitrante burger 'tevreden' te stellen. Een grove belediging voor het IQ van dezelfde burger. Hier zijn de feiten: Een omgevingsraad wordt geleid door een voorzitter van Pure Energie. Notulen worden gecensureerd en er is alleen inspraak op details, niet op hoofdlijnen. Tijdens een vergadering worden kritische onderwerpen weggewuifd of er wordt verwezen naar (eenzijdige) informatie-avonden en enquête-acties (die eveneens door de commercie werden georchestreerd). Er staat in de 'regels' van PE zwart op wit dat de raad geen inhoudelijke zeggenschap heeft én geen veto-recht. Marketing en lobby zorgen voor een verdraaiing van deze begrippen in de sociale omgeving, met resultaat. Lees het volgende uit de brochure's van PE, over de

wijze waarop een proces tot stand zou moeten komen. Deze brochure is. -net als vele andere documenten van PE en Windpark Papenslagweg (WP)- bedoeld voor de bühne, maar wordt gemakshalve ook als officieel document aan overheden verstrekt. Wij maken u tevens attent op het feit dat ook *Lochem Energie* -zoals gezegd mede-initiator van Windpark Papenslagweg (een coöperatie met als bestuurders o.a. (voormalige) bestuursleden van belanghebbende bedrijven aan het Twentekanaal)-voor de omwonenden op *geen enkele wijze* een vertegenwoordigende functie heeft. Het is een club met zeer goede bedoelingen, maar op sturing van de overheid in een ongeschikte rol gedwongen. Wij zijn ons bewust van het feit dat 'Brussel' in de landelijke en provinciale politiek de groei van energiecoöperaties via subsidie's en uitgebreide voorlichting wordt gestimuleerd, en kunnen ons dat ook voorstellen. Burgerparticipatie is namelijk hét middel om lokaal groene energie op te kunnen wekken. De wens om de energiecoöperatie nadrukkelijk als vertegenwoordiger van de burger te zien, is zó groot dat de overheid er belang aan hecht dat overheidsdienaren zitting nemen in besturen van energie-coöperaties, om zodoende een vliegwiel-functie te creëren. Het is verder voor de overheid geen enkel probleem als ook belanghebbenden uit de industrie (waar de majeure behoefte aan energie is) zitting nemen in de besturen (wij hebben een steekproef gehouden onder de samenstelling van besturen en kunnen bewijzen dat dit in de meeste gevallen zo is), en er wordt zelfs aanbevolen om 'na een aantal jaren het stokje over te geven aan een meer deskundig bestuur'. Zodoende wordt geaccepteerd dat ambtenaren, bestuursleden van bedrijven die grotendeels afhankelijk zijn van overheidsvergunningen voor de bouw van IWT-parken en directieleden van adviesburootjes in de groene sector, het bestuur vormen van energiecoöperaties en met subsidiegeld goede sier maken bij burgers die op 15 km afstand van een project gaan 'participeren'. Wel de lusten, geen lasten. Wij kunnen deze vaststelling desgewenst bewijzen aan de hand van talloze voorbeelden door het hele land. Want hoewel de RES bedoeld is als regionale strategie, kan je met een beetje doorzoeken concluderen dat er overal dezelfde sjablonen worden uitgereikt aan vliegwiel-dragers die namens de burger energiecoöperaties willen opzetten. Lokaal is niet lokaal, groen is niet groen, een burgercoöperatie is in de meeste gevallen het paard van Troje. Krom is krom en dus niet recht. Nu zult u misschien zeggen dat ons 'wappie'-gehalte hoog is, en onze conclusie's dus niet echt valide zijn. Dan komen wij aan bij onze laatste klacht tegen krom beleid, het imago dat omwonenden hebben gekregen en vermoedelijk ten grondslag ligt aan het feit dat wij niet als partij bij het verhoor zijn uitgenodigd. Wij zijn slechts 'schreeuwers', NIMBY's, en alleen maar tegen IWT-parken omdat 'we ze lelijk vinden' en wij nogal kleindenkend zijn. 'Ze moeten toch ergens komen?', en 'we doen toch allemaal een duit in het zakje', zo wordt gezegd. Als u omwonenden serieus neemt en u doet wat uw eigen regels voorschrijven, had u de commissie opmerkzaam gemaakt van het feit dat een van belang zijnde partij niet is uitgenodigd bij het hoorproces. En het advies dus niet legitiem kan zijn. Als u omwonenden serieus neemt, dan kunt u nooit instemmen met een norm van 2 of 3 keer tiphoogte als 'veilig voor de omgeving', en had u dit dus niet als motivatie kunnen aanvoeren om de gemeente op te dragen akkoord te gaan met voortzetting van het proces WP. Want zoals u weet meet het RIVM met een *gemiddelde* Lden. En in dat kader willen wij u een vraag stellen, waarvan uw antwoord cruciaal is voor uw opvattingen over krom dan wel recht beleid: Als u met de auto een afstand van 100 km overbrugt, en uw snelheid bedraagt de helft van de tijd 160 km, en de andere helft met een snelheid van 40 km, bent u dan in overtreding geweest? Waarom accepteert u dan wel de rekenmethode van het RIVM en trekt u daar consequenties uit qua beleid? Is dit niet exemplarisch voor de wijze waarop overheidsbeleid wordt gerechtvaardigd en voor de wijze waarop het doel a priori ook bereik moet zijn?

BIJLAGE EM.02

Er is geen officiële aanvraag ingediend:

U baseert uw beslissing om het advies op te volgen op het feit dat 'er een aanvraag' is. Dit is een merkwaardig losse opmerking in een stijf frame van juridische afwegingen. Als wij ons houden aan de wettelijke afspraken dan is 'een aanvraag' eenvoudigweg niet gedaan, en *is de grondslag van uw beslissing dus ook niet aanwezig*. Zoals wij gewend zijn van de initiatiefnemer, is hun communicatietraject bezaaid met halve waarheden. Men gaf in 2020 aan met een 'pril plan' bezig te zijn, en dat als een bom insloeg bij de omwonenden. Dat prille plan werd als een duveltje uit een doosje opgevolgd door een 'principe-verzoek', eerst aan de gemeente Lochem, en toen die weigerde hierop in actie te komen, per maart 2024 aan Gedeputeerde Staten. Wat is de status van een principeverzoek? Het is een verzoek om informatie of een standpunt, niet meer en niet minder. Het is dus geen aanvraag. Dat er daarna een discussie volgde over het bevoegd gezag, met als uitkomst uw beslissing, doet niet ter zake. De initiatiefnemer geeft ook toe dat er geen officiële aanvraag is ingediend, en probeert nu door veel rookgordijnen en juridische bluf haar gelijk te halen. Wij wijzen er op dat als de betrokken partijen keer op keer benadrukken dat de overheid 'een betrouwbare partner' moet zijn, dat dit dan zeker ook moet gelden voor de wijze waarop plannen dienen te worden ingediend. Het kan niet zo zijn dat de betrokkenen aansporen op correct juridisch gedrag, en zelf een belangrijk aspect als een aanvraag een beetje onder het kleed schuiven. Het kan ook niet zo zijn, dat WP met een geitenpaadje (het principeverzoek) alsnog haar zin kan krijgen, want daarmee gaat ze over de grens van fatsoenlijke afspraak terwijl ze zelf als een mager speenvarken gilt als haar 'het recht' ontnomen wordt.

BIJLAGE EM.03

De aangereikte feiten geven geen beeld van de werkelijkheid:

Ook in dit opzicht is het schrijnend te constateren dat GS zich laat leiden door een advies dat gebaseerd is op slechts een deel van de historie van dit project. Hoe kan het dat u streeft naar transparantie en helder inzicht maar dat zelf niet in de praktijk brengt? Hiernavolgend is ons derde bezwaar gewijd aan de wijze waarop de diverse partijen betrokken zijn bij dit initiatief. Wij stellen dat het categorisch weggummen van de belangen van omwonenden en het naar voren schuiven van het 'landsbelang' en het daarbij negeren van discutabele vormen van samenwerking, niet tot rechtsbescherming leidt -iets waarvoor de commissie juist is ingesteld-en er dus voor een vertegenwoordiger als de Provincie voldoende reden is het advies van de commissie niet op te volgen: - Er is sprake van een dubbele petten-cultuur bij het zoeken naar de juiste locatie, waarbij exclusief tussen bedrijven aan het Twentekanaal en agrariërs intentie-contracten zijn getekend. Een bestuurslid van een gezaghebbend bedrijf aan het kanaal is toegetreden tot de -toen nog- kleine coöperatie Lochem Energie, om lokaal publiekelijke verbinding te garanderen. Dit kwam in besloten kring tot stand; - Een raadslid van de gemeente, [REDACTED], is tevens initiatiefnemer -verpacht z'n grond- en heeft tijdens zijn raadsperiode bewust deelgenomen aan het proces, al wordt dat ontkend door de gemeente. Dit is belangenverstrengeling die nergens anders door overheden zal worden toegestaan; - De gemeente Lochem heeft een zoekgebied aangewezen en daarna bewust woonvergunningen gegeven zonder te melden dat er sprake was van een zoekgebied. Na de ontstane onrust heeft ze de term 'zoekgebied' teruggetrokken en vervangen door de term 'alles is zoekgebied' terwijl er bij dit advies weer wordt terugverwezen naar dat zoekgebied. Dit zou in alle kringen gelden als het bewust zwijgen over verborgen gebreken. Wij menen dat dezelfde maat moet worden gemeten; - PE meldt dat de zoekcriteria onder andere afhangen van de hoogte van het

terrein in de omgeving. De Lochemse Berg meet 49 meter hoogte, ruim 36 meter hoger dan de weilanden in het buitengebied bij Exel. Uit de brochure van PE: 'Opbrengsten van IWT's nemen meer dan evenredig toe bij hogere plaatsing, omdat vooral 's nachts de wind constanter en meer waait.' De reden voor niet-plaatsen op de Lochemse Berg ligt voor de hand, hier vinden vele vormen van toerisme plaats en wonen er meer mensen dan in het buitengebied. Als een reden tot plaatsing de plek is 'waar weinig mensen wonen', dan is de onderliggende reden de *kans op bezwaar*. Dit is een kansberekening die voor alle RES-gebieden is gemaakt, en herbergt dus feitelijk vooral een juridisch element, met discriminerend effect. De kans op weerstand is een verzwegen motief, en dat kan een commissie Rechtsbescherming en dus ook Gedeputeerde Staten, nooit accepteren. Zeker niet als de omwonenden geen compensatie ontvangen; - Het RIVM heeft in eerdere onderzoeken behoorlijk wat steken laten vallen. Dat weerhoudt de overheid er niet van dit overheidsinstituut de ultieme berekeningen te doen. De slager die inferieure kwaliteit leverde, mag opnieuw het vlees keuren. Nergens in ons sociaal-economisch verkeer wordt dat toegestaan, behalve bij de overheid als het om de keuring van haar eigen beleid gaat. Daar is dus juist de Commissie Rechtsbescherming voor, al had u dat als volksvertegenwoordiger zelf ook hebben moeten doen; - U kent de uitdrukking 'level playing field'? Iedereen dezelfde informatie en dezelfde set aan gereedschappen als juridische, wets- en eventueel communicatieve ondersteuning? Ja, u kent het vast wel, maar negeert het feit dat deze norm voor slechts weinig deelnemers kan gelden. De omwonenden hebben niet dezelfde set als de overheid of het bedrijfsleven, zelfs niet de tijd als ze wel gemotiveerd genoeg zijn om aan de slag te gaan om hun recht te halen. Dat is oneerlijk, en dat zou als valide argument moeten gelden om in alle gevallen de bewijslast bij de agressor te leggen, en niet bij de bewoner. Want nu wordt de dader het slachtoffer en het slachtoffer sociaal, juridisch en economisch de dader.

BIJLAGE EM.04

Meten met twee maten:

U geeft aan dat u een advocaat in handen heeft genomen om de windmolen-initiatieven aan de Duitse grens bij Nijmegen (het Reichswald) tegen te houden. 'Want de gevolgen voor bewoners en omgeving in ons Nederlands grensdeel zijn enorm'. De initiatiefnemer Pure Energie heeft zoals gezegd er een handje van vooral projecten uit te kiezen op provinciegrenzen, zoals ook bij project WP. De provincie Overijssel heeft zich al eerder negatief uitgelaten over een dergelijk beleid. Pure Energie heeft net als de Duitse initiatiefnemers heel goed door dat je 'aan de overzijde' geen juridische weerstand kan ondervinden en gaat dus lekker zo door. Waarom komt u wél in het geweer als er aan de Duitse grens IWT-parken worden gepland, en geeft u toestemming voor onderzoek naar de plaatsing van IWT's aan een provinciegrens? Zou u niet a priori tegenstander moeten zijn van plaatsing op grenzen om daarmee de belangen van de burger aan beide zijdes te beschermen? Want van de weeromstuit gaat bij ons aan de provinciegrens de GS Overijssel nu ook aan de grens met Gelderland IWT-parken plannen (A1, Deventer/Epse), zodat uiteindelijk aan twee kanten omwonenden de dupe zijn. Een onwerkelijke en feitelijk zeer onjuiste situatie, die al bijna waarheid is. Een tweede aanwijzing dat u met twee maten meet, is de vaststelling dat Nederland de meest onveilige tiphoogte/afstandsnormen heeft van de EU. Dat terwijl wij aan de andere kant 'de EU en haar klimaatbeleid moeten volgen'. Natuurlijk zijn wij een klein land, maar met het aanpassen van de normering om de doelen te behalen komt u erg dicht bij de sjoemelpraktijken van autobouwers, die vervolgens zware boete's en een publieke afstraffing krijgen. Hoe zie u dat, en vooral, hoe kijkt de commissie Rechtsbescherming hiernaar?

BIJLAGE EM.05

Eenzijdige visie op kruis-belasting omgeving:

Er is veel commotie over de wijze waarop onze agrariërs (gedwongen door industrie die grootschaligheid als ultiem winstmodel zien) hun weilanden beheren. We hebben het niet alleen over stikstof, stankcirkels, varkensflats, overbemesting of creatie van monoculturen (grasfalt), maar vooral en met name over de gevolgen van zogenaamde *kruiseffect* op de omgeving. Kruiseffect heeft betrekking op de combinatie van incidentele veranderingen aan landschappen die met elkaar een giftige cocktail vormen. Dat kan betrekking hebben op het gebruik van diverse pesticiden die per soort wellicht onder de EU-limieten blijven, maar in de combinatie tot grote gezondheids- en milieuproblemen kunnen zorgen. Zo is, puur vanuit een helicopter-view geredeneerd, onze zorg groot over het gemak waarmee de randstedelijke politicus denkt over de mogelijkheden diverse vervuilende industrieën 'in het buitengebied' te plaatsen. Want die cocktail van mono-culturen, maakindustrieën, defensie-oefenterreinen, opslag van kerosine t.b.v Schiphol, mogelijk toekomstige uitbreiding van chloor-transport van Hamburg naar Rotterdam t.b.v. de ambitie van Rotterdam om de 'grootste waterstofleverancier van de wereld te worden' en aanwezigheid van een vuilstortplaats op minder dan een kilometer van een IWT-park (trillingen van de grond a.g.v. IWT-constructies leiden tot ondergrondse -vervulde- grondwater-verplaatsing, hetgeen al is aangetoond in het ENKA-gebied in Ede). Zie screenshot. Tel op het lokale autokerkhof en kom met ons tot de conclusie dat een opeenstapeling van vervuiling -die per sector misschien geen grens overschrijden- in de combinatie een hoog 'gooi maar over schutting'-gehalte heeft. U houdt hier op geen enkele wijze rekening mee, en dat zouden wij wel van u mogen -moeten- verwachten. Onze klacht en dus bezwaar, teruggebracht naar deze lokale situatie, heeft ook betrekking op uw tunnelvisie ten aanzien van grootschalige IWT-parken. Die komen hier namelijk niet toevallig; los van provincie- dan wel landsgrenzen en/of aanwezigheid van weinig of veel mensen, is er nog een selectie-element waarbij de *kwaliteit van landschap* een rol speelt: De kwaliteit van de grond die ten grondslag ligt aan de keuze van een IWT-park. Onze zogenaamd 'verarmde' omgeving is al sinds decennia langzamerhand door grootbanken en -industrie omgezet van rijke weilanden naar monoculturen. De RABO-bank verstaat het nu zelfs om initiatiefnemers (EU)-subsidies aan te bieden die dankzij het hefboom-effect leiden tot een risicovrij rendement dat ongeveer twee tot drie keer zo hoog ligt als de risicovrije rentevoet. Samen met de initiatiefnemer wordt op die manier een verschaald weidegebied voor de tweede keer 'verkracht', en wordt de RABO zonder enige vorm van risico voor de tweede keer beloond voor haar beleid. Dat terwijl ze excuses heeft aangeboden voor de eerste fout. Dit is de wereld op z'n kop. Rechtsbescherming voor de sterksten. Waar is uw prudentieel beleid, uw zorgplicht, uw toezien op toekomstige gezondheid? Mogen wij niet verwachten dat een volksvertegenwoordiger een integrale visie hanteert die oorzaak en gevolg aan elkaar koppelt?

BIJLAGE EM.06

Geen aandacht voor voortschrijdend inzicht:

Dan komen wij bij de laatste vorm van bezwaar: u weigert vooralsnog elke nieuwe vorm van voortschrijdend inzicht te betrekken in beslissingen. Uw visie is naar het verleden gericht, niet naar voren, en gebaseerd op wat de commercie u voorschotelt. Zorgen om de milieu-effecten, nieuwe wetenschappelijke bewijzen, wethouders zoals in Buren en Enschede die openlijk de kont tegen de kribbe gooien, u bent slechts bang voor "Brussel", imagooverlies en claimkans. U weegt af wat de financiële risico's voor u zijn van de groep omwonenden versus dat van het grote bedrijfsleven. Zorgen als slagschaduw en geluidsoverlast zijn natuurlijk terecht, maar 'oud nieuws'. U doet alsof

LFG, tonale storingen, toxische pluimen van IWT-wieken die met een tipsnelheid van meer dan 500 km per uur meer dan 30 kilo per jaar verliezen, de invloed van trillingen op het milieu, de invloed op het weer direct achter IWT-parken (verdroging, al aangetoond in Duitsland), niet van belang zijn. U wuift het weg, laat het terzijde liggen of concentreert zich in de beantwoording slechts op de eerste twee aspecten. Laat staan dat u onderzoekt of er nog andere mogelijke gevaren zijn aan de grootschalige ontwikkeling van IWT-parken. Neemt uw verantwoordelijkheid en laat voortschrijdend inzicht en signalen uit de wetenschap en de samenleving de dominante rol spelen in uw beslissingen. Met als eerste stap het terugdraaien van uw beslissing om het WP-project-onderzoek te laten doorgaan.

BIJLAGE CG.01

Ik maak bezwaar tegen uw besluit, omdat omwonenden niet door de Commissie voor Rechtsbescherming en niet door u zijn gehoord.

De Commissie Rechtsbescherming heeft bezwaar van de initiatiefnemers gegrond verklaard en u heroverweging van eerder genomen besluit tot weigering een principeverzoek te behandelen betreffende windpark papenslagweg opgedragen.

In dit besluit neemt u niet mee dat de omwonenden, belanghebbenden en tevens slachtoffer in deze niet zijn gehoord. Ook heeft u geen initiatieven ontplooid deze omissie op te vullen door zelf de omwonenden te horen.

BIJLAGE CG.02

Ik teken bezwaar aan tegen uw besluit omdat daarin onvoldoende rekening is gehouden met de manier waarop initiatiefnemers het democratisch proces misbruiken en minachten.

De Gemeente toonde zorgvuldigheid in haar manier van besluitvorming en in het besluit zelf: risico s meenemen, nieuwe inzichten afwachten en maatschappelijke onrust en zorg serieus nemen. De initiatiefnemers zijn doorgedaan, hebben het principeverzoek daarna bij u neergelegd en daarna na uw besluit bezwaar aangetekend. Ze leggen zich niet neer bij een besluit waarbij gewacht zal moeten worden, mogelijke winst wordt uitgesteld, negeren alle zorgvuldigheid en gaan door roeien en ruiten om eigen (winst)doelstellingen maar te kunnen bereiken.

BIJLAGE CG.03

Ik maak bezwaar tegen uw besluit, omdat u het door de initiatiefnemers bewandelde geitepaadje van een principeverzoek als uit de hoge hoed verandert in een projectaanvraag.

U geeft aan dat er voldoende informatie is.

Het eerder afgewezen principeverzoek wordt middels de route van Commissie Rechtsbescherming en een beslisdocument van de ambtenaren ineens een aanvraag om de procedure te starten, omdat er al voldoende planinformatie ligt.

BIJLAGE CG.04

Ik maak bezwaar tegen uw besluit, omdat de planinformatie waar u van uit gaat en die u voldoende vindt op een zeer verwerpelijke, voor de bewoners zeer bedreigende en ziekmakende manier tot stand is gekomen.

Als u zich baseert op het plan en de gegevens zoals die voor liggen, zou u ook het daaraan voorafgaande proces moeten meenemen. Hoe is al die mooie in glimmende glossy gepresenteerde informatie die een plan genoemd wordt tot stand gekomen ?

Participatie van omwonenden wordt van belang geacht. De initiatiefnemers hebben bedacht dat Lochem Energie 45 % eigenaar zal zijn en dat het daarmee lokaal eigendom is, maar de leden van Lochem Energie wonen vooral verder weg van de Papenslagweg, op veilige afstand van de windturbines. Dat is geen participatie.

Op intimiderende wijze hebben de initiatiefnemers tergend langzaam in de omgeving rondgereden, speurend naar een mooi stukje grond dat ze konden veroveren.

Ze zijn intimiderend bij diverse bewoners aan de deur geweest.

Ze presenteren het als een pril idee en dan ineens wordt er nu gestart.

Er is een omgevingsraad die door omwonenden als dermate dreigend, manipulatief en bedrieglijk is ervaren dat meerderen protest hebben aangetekend en eruit zijn gestapt.

De mooie glossy informatie die bij u ter tafel heeft gelegen is op een zeer verwerpelijke manier tot stand gekomen.

BIJLAGE CG.05

Ik maak bezwaar tegen uw besluit, omdat u de initiatiefnemers onderzoeken gaat laten doen die al gedaan zijn en n.b. volledige afwijzing van de bewoners van het besluit aangeven.

Nu het principeverzoek akkoord heeft gekregen, kunnen de initiatiefnemers starten met de onderzoeken. Participatie is daar een essentieel onderdeel van. Maar onderzoek betreffende participatie is al gedaan. Enquêtes uitgevoerd door de bewoners hebben in Lochem 86 % tegenstemmers opgeleverd en in Markelo 93 %. Een dergelijk onderzoek heeft uitgewezen dat men het initiatief niet wil. Maar je mag participeren, meedenken hoe het plan zal worden uitgevoerd, maar niet of het wel of niet zal worden uitgevoerd. En daar zijn we bij de kern: bewoners willen het niet, maar initiatiefnemers drukken het door.

Het onderzoek ligt er al: middels een interview en enquête door de belangenvereniging en omwonenden afgenomen resulterend in 86 % tegenstanders in Laren/Lochem en 95 % in Markelo. Interview in 2022 onder nabij omwonenden in twee afstandsringen wees volgende opmerkingen aan: “het gaat toch om gezondheid, ik wil geen ruzie, maar dat is er al, taal wordt misbruikt; het is geen park, ze zijn bij ons aan de deur geweest, ze rijden steeds langzaam rond, zo bedreigend”.

Onderzoek bij de omgeving naar participatie nu doen is niet meer mogelijk.

Velen uit de omgeving zijn verhuisd, een enkele zeer actieve voorman is helaas overleden. Nu participatie onderzoek starten is volstrekt onbetrouwbaar. De meest felle tegenstanders zijn verhuisd, mensen zijn volledig murw gemaakt, mensen zijn ziek geworden of overleden, nieuwkomers weten

niet of vaak pas bij start van bewoning van de turbines. Participatie of acceptatie onderzoek is in deze fase niet meer mogelijk.

BIJLAGE CG.06

Ik maak bezwaar tegen uw besluit, omdat u de reeds ontstane en te verwachten sociale ontwrichting niet mee neemt.

Onder alternatief 2 wordt genoemd dat daarbij het voorzorgsbeginsel wordt gehanteerd, maar de verplichting van de elektriciteitswet daarbij in de weg zit. En dan komen we bij een cruciaal punt. De gezondheidsrisico's zijn waarschijnlijk wel bekend. Maar toch nog even op een rij: hoorbaar geluid, infrason of laag frequent geluid, beweging, slagschaduw en licht en giftige stoffen. Al veel langer is het bekend: slapeloze nachten, niet uitgerust wakker worden, hoofdpijn, concentratieproblemen, gehoorproblemen, hartproblemen, verslechterde stofwisseling. Sinds kort geeft onderzoek [REDACTED] de reden van de onduidelijke klachten: door het infrason en laag frequent geluid worden celwanden beschadigd en ontstaan stoornissen in de stofwisseling. Dit onderzoek verklaart de relatie tussen de (vage) lichamelijke klachten en industriële windturbines. Een dergelijk inzicht en bewijs moet ertoe leiden dat windturbines niet meer nabij bewoning worden geplaatst. Zonder een dergelijk bewijs vereist het voorzorgsbeginsel een stop op IWT's nabij bewoning.

Het aantonen van de relatie tussen de (geluids)vervuiling en gezondheidsrisico is lastig vast te stellen. Het gaat vooral ook om meerdere factoren en effecten die pas op langere termijn merkbaar worden. Toch toont steeds meer onderzoek een dergelijke relatie aan en vinden veroordelingen plaats (bv de bloemenverkoopster in Frankrijk).

Hoewel het lastig is aan te tonen, weten wel bijna alle omwonenden allang het verband. Maar velen zullen er niet mee komen of het niet erkennen voor zichzelf, immers het bedrijf geeft hen werk, brengt welvaart in het dorp. Onderzoeken zijn ook daarom beperkt betrouwbaar (bv het asbest dossier).

Het windturbinedossier werkt ook in zeer ernstige mate sociaal ontwrichtend. Initiatiefnemers zijn ook enkele boeren midden uit de gemeenschap. Vriendschappen zijn inmiddels verbroken, men komt niet meer bij elkaar 'op verjaardag' of viert oudjaar zoals alle voorgaande jaren niet meer samen. Families worden verscheurd (het is toch m'n neef, de initiatiefnemer of politici zijn familie of vrienden). De gemeenschap is na vijfeneenhalf jaar nu het maar terreur of mishandeling ontwricht.

En in deze tijd van externe dreiging hebben we juist een hechte gemeenschap nodig. In die zin doen de industriële windturbines een claim op onze veiligheid.

BIJLAGE CG.07

Ik maak bezwaar tegen uw besluit, omdat u geen rekening houdt met toenemende maatschappelijke zorg gestaafd met bewijs met betrekking tot omgevingsschade voor mens en omgeving. Ethisch vind ik dit een zeer ernstig punt.

Ik zie parallellen met het asbest dossier, Tata Steel, Chemours.

Vanuit mijn concrete ervaringen als kinderpсихoloog in de gehandicaptenzorg maak ik mij zeer ernstige zorgen. In de jaren 90 hadden collega's en ik geobserveerd dat rondom later blijkend risicovolle bedrijven veel meer kinderen met onverklaarbare handicaps en beperkingen werden waargenomen. Het betrof niet alleen milde, maar ook zeer ernstige (aangeboren) beperkingen. Een

tendens die we ook bij collega's in andere landen hoorden en waarbij op Europese en mondiale congressen werd gesproken.

Een collega die dit in Nederland bij een bedrijf probeerde aan te kaarten, gaf aan niet verder te gaan met de opmerking; 'mijn auto doet zo vreemd, en weetje .. ik heb ook kinderen'.

Deze ervaring motiveert mij om tot het uiterste te gaan om te voorkomen dat turbines nabij bewoning komen.

Het grote verschil tussen de al bestaande, risicovolle bedrijven en windturbines is dat turbines niet feestelijk ingehaald worden zoals bv de fabriek in Bhopal. Wat een feest; de fabriek zou welvaart en welzijn bieden. En wat een deceptie na de ontploffing (1984). Wat voelden de mensen in Bhopal zich bedrogen. Dan wordt het wel moeilijk het terug te draaien en worden geitepaadjes door overheid en industrie bewandeld om de industrie te beschermen.

En nu zien we die bescherming voor de industrie al bij de start van de windturbines. Terwijl we allemaal wel weten dat ze schadelijk zijn voor de gezondheid, dat geeft de overheid zelfs toe. Dat is het schadelijke van dit dossier.

Wat we al zien sinds de start van de RES is: manipulatie, doordrukken, nep inspraak, vragen draaien, overval technieken, dubbele petten, geitepaadjes, berekenen in plaats van meten. Dit heeft ook veel van de toegepaste technieken na het ongeval bij Bhopal en nu in het geval van Tata Steel. En deze reactie van overheid en industrie heeft alleen maar te maken met het feit dat vanaf de start die schadelijkheid bekend is. Anders zou het een feestje zijn en dat is het niet weten ook initiatiefnemers en beleidsmakers, overheid. En als de schadelijkheid niet direct aan te tonen is, moet zeker ook omgekeerde bewijslast worden gehanteerd: de vervuiler, de initiatiefnemer kan garanderen dat het initiatief géén schade berokkent in plaats van dat de benadeelde schade moet aan tonen.

BIJLAGE CG.08

Ik maak bezwaar tegen uw besluit, omdat in een beslisdocument de bescherming van de gezondheid van de burgers niet serieus wordt genomen door het voorzorgsbeginsel niet te hanteren.

U mag gezondheid niet ondergeschikt maken aan energieopwekking. De zorg voor gezondheid van de burgers is leidend (artikel 22 van de grondwet) en gaat boven de vraag naar het voldoen aan de energiebehoefte van de inwoners.

Op het moment dat het voorzorgsbeginsel en de energiewet in dezelfde motivatie worden genoemd en de energiewet het wint, is er iets heel kroms aan de hand.

Energiewinning mag niet ten koste gaan van gezondheid in de omgeving. Dan zijn we niet veel opgeschoten na veroordeling van Shell in Afrika.

- Er kan geen uitspraak gedaan worden over het voorzorgsbeginsel als de omgeving/slachtoffers niet zijn gehoord. De omgeving/slachtoffers zijn niet gehoord door de Commissie Rechtsbescherming en ook niet door u als provincie. De ambtenaren hebben op grond van verkeerde informatie een beslisdocument opgesteld en u heeft op grond van onvolledige informatie van de Commissie Rechtsbescherming en onjuiste opties uit het beslisdocument een besluit genomen.

BIJLAGE CG.09

Ik maak bezwaar tegen uw besluit, omdat daarbij uit gegaan wordt van een bepaald percentage omwonenden dat ernstige ziekmakende hinder zal ervaren.

En het is allang bij de overheid bekend dat er gezondheidsrisico's zijn.

Bij de normering van sterfte voor de roofvogel wespandief en voor de bruinvis door windturbines wordt een percentage mortaliteitsruimte bepaald: zoveel mogen er dood door deze industrie.

Mortaliteitsruimte, wie bedenkt zo'n term?

In het geval van mensen is een percentage door de overheid bepaald dat ziek mag worden: 10 %. Dus heeft de overheid en de windenergie een ziekmaakruimte voor mensen van 10 %. Wie geeft een mens dat recht over een ander mens? Waar blijft het rechtssysteem in Nederland?

BIJLAGE CG.10

Ik maak bezwaar tegen uw besluit, omdat u zeer ernstige inconsequentie toont en met meerdere maten meet.

Onderzoek heeft aangetoond dat er een statistisch verband is tussen suïcidaliteit en nabij turbines wonen (Zoe). tussen sociale ontwrichting en windturbines en tussen laagfrequent geluid dat turbines veroorzaken en stofwisselingsziektes (mw). En toch wordt plaatsing van turbines doorgedrukt door diezelfde overheid die suicidepreventie stimuleert, projecten ter bevordering van de sociale cohesie subsidieert en recent hebben we de massale interesse gezien voor serious request ten bate van de stofwisselingsziektes bij kinderen.

BIJLAGE CG.11

Ik maak bezwaar tegen uw besluit, omdat u de huidige kennis van schadelijkheid van de windenergie niet combineert met het drammerige en onethische gedrag van initiatiefnemers.

Het hele manipulatieve, zoeken naar geitepaadjes, overdonderen al sinds de RES en nu ook zo duidelijk bij de initiatiefnemers is louter het gevolg van het feit dat men weet dat turbines schadelijk zijn voor de mens die er dichtbij woont. Dat is een verschil met industrieën in het verleden zoals Dow, Chemours, Tata, Bhopal.

BIJLAGE CG.12

Ik teken bezwaar aan tegen uw besluit omdat daarin de zorgvuldigheid van de Gemeente in dit dossier tot nu toe en de extreem zware belasting van dit dossier op het gemeentelijk functioneren niet is meegenomen.

Alternatief 3

De Gemeente heeft aangegeven het principeverzoek te willen behandelen als er nieuwe normen zijn. Dat is een nette en zorgvuldige werkwijze, waarbij inwoners beschermd worden en rekening gehouden wordt met gezondheidsrisico's. De initiatiefnemers gaan daarmee niet akkoord. Dat zegt al genoeg. Daarom is de bevoegdheid nu niet over te dragen naar de Gemeente, dat is goed bestuur: er wordt gewacht op nieuwe normen, burgers worden beschermd. Als naar de Gemeente wordt overgedragen wordt het probleem niet verplaatst, maar keurig gewacht op nieuwe regelgeving, waar de nieuwe energiewet ook onderdeel van is. Het nog net even dit besluit doordrukken onder de oude

elektriciteitswet is ook een geitepaadje: bij de nieuwe energiewet wordt meer rekening gehouden met de burger en wordt de burger meer mogelijkheden gegeven zelf energie op te wekken en uit te wisselen: een uitgelezen kans voor de buitengebieden en om het platteland te verlevendigen. Het is niet duidelijk wat de reden dan wel is om de bevoegdheid niet aan de Gemeente te kunnen overdragen. Mochten daarbij de actuele gemeentelijke bestuurlijke problemen een rol spelen, dan is het van belang dat daarbij de invloed van dit voor velen afschuwelijke dossier ook op het gemeentelijk functioneren, relaties aldaar en dubbele petten wordt meegenomen.

BIJLAGE CG.13

Ik maak bezwaar tegen uw besluit, omdat u niet naar perspectiefvolheid voor bewoners en gebied heeft gekeken, maar naar belang van de windindustrie en niet de alternatieven hebt bestudeerd die op veel meer gebieden te realiseren zijn en met elkaar als vele kleine beetjes tot hoge energieopbrengst kunnen leiden.

Het windturbinedossier is een afschuwelijk dossier voor alle betrokkenen. Met het besluit van de Gemeente kunnen wij voorlopig voort. Het is een afschuwelijk dossier voor iedereen die hier hoe dan ook bij betrokken is. En nu bent u daar ook mee besmet. Misschien willen de initiatiefnemers het ook niet zo. Op het moment dat ze stevig werden aangesproken tijdens de omgevingsraad, waren lichamelijke reacties zoals opzwellende aderen in de nek en duizeligachtig wiebelen bij deze jonge op het oog zo gezonde personen overduidelijk. Mogelijk zijn ook zij slachtoffer, maar ja, de hypotheek, het salaris, de auto. Ieder die hiermee in aanraking komt, raakt besmet. Het proces kent alleen maar verliezers. De enige echte goede oplossing is per direct met industriële windturbines nabij bewoning stoppen en het instellen van vergevings- en verzoeningsraden. Dan kunnen we kijken hoe energie wel opgepakt kan worden in dit gebied en hoe daarbij kwetsbare dossiers aan elkaar kunnen worden verbonden en het platteland gerevitaliseerd kan worden. Het gebied in Exel waar ook de papenslag onderdeel van is, geeft daar unieke kansen toe.

BIJLAGE CG.14

Op grond hiervan maak ik bezwaar tegen uw advies en geef ik u heroverweging van uw advies ter overweging.

Hierbij reageer ik op uw advies richting Provincie Gelderland betreffende het beoogde windpark aan de Papenslagweg Laren/Lochem.

Uit de stukken begrijp ik dat u Pure Energie, de gemeente Lochem en de provincie Gelderland heeft gehoord zijnde de betrokkenen. Als direct omwonende meen ik zeker ook betrokkene te zijn.

Voor al vanwege gezondheidsrisico's neemt de kritiek op plaatsing van windturbines zeer sterk toe en wordt zelfs al (zie nu recent bij onderzoek naar Bisfenol A) prudentie geadviseerd vanwege de sterk toenemende maatschappelijke onrust.

De gezondheidsrisico's zijn bekend.

Recent onderzoek betreffende laagfrequent geluid (mw. [REDACTED] 2023) toont de relatie aan tussen geluidsgolven en celwandschade en metabolismeverstoringen.

Niet alleen als omwonende, maar ook vanuit mijn praktijk als kinderpsycholoog maak ik mij zeer ernstig zorgen over de plaatsing van windturbines nabij bewoning. We kennen inmiddels de zorgen rondom bedrijven zoals Dow, Chemours en Tata en de maatschappelijke inzichten waarbij de schade steeds duidelijker wordt en diegenen die een ander gezondheidsschade berokkenen verantwoordelijk worden gesteld.

Dat is terecht in het kader van rechtsbescherming en het artikel 22 uit onze grondwet.

Vanuit mijn concrete ervaringen als kinderpsycholoog in de gehandicaptenzorg maak ik mij zeer ernstige zorgen. In de jaren 90 hadden collega's en ik geobserveerd dat rondom later blijkend risicovolle bedrijven veel meer kinderen met onverklaarbare handicaps en beperkingen werden waargenomen. Het betrof niet alleen milde, maar ook zeer ernstige (aangeboren) beperkingen. Een tendens die we ook bij collega's in andere landen hoorden en waarbij op Europese en mondiale congressen werd gesproken.

Een collega die dit in Nederland bij een bedrijf probeerde aan te kaarten, gaf aan niet verder te gaan met de opmerking; 'mijn auto doet zo vreemd, en weetje .. ik heb ook kinderen'.

Deze ervaring motiveert mij om tot het uiterste te gaan om te voorkomen dat turbines nabij bewoning komen.

Het aantonen van de relatie tussen de (geluids)vervuilers en gezondheidsrisico is lastig vast te stellen. Het gaat vooral om meerdere factoren en effecten die pas op langere termijn merkbaar worden. Toch toont steeds meer onderzoek een dergelijke relatie aan en vinden veroordelingen plaats (bv de bloemenverkoopster in Frankrijk).

Hoewel het lastig is aan te tonen, weten wel bijna alle omwonenden allang het verband. Maar velen zullen er niet mee komen of het niet erkennen voor zichzelf, immers het bedrijf geeft hen werk, brengt welvaart in het dorp. Onderzoeken zijn ook daarom beperkt betrouwbaar (bv het asbest dossier).

Het grote verschil tussen de al bestaande, risicovolle bedrijven en windturbines is dat turbines niet feestelijk ingehaald worden zoals bv de fabriek in Bhopal. Wat een feest; de fabriek zou welvaart en welzijn bieden. En wat een deceptie na de ontploffing (1984). Wat voelden de mensen in Bhopal zich bedrogen. Dan wordt het wel moeilijk het terug te draaien en worden geitepaadjes door overheid en industrie bewandeld om de industrie te beschermen.

En nu zien we die bescherming voor de industrie al bij de start van de windturbines. Terwijl we allemaal wel weten dat ze schadelijk zijn voor de gezondheid, dat geeft de overheid zelfs toe. Dat is het schadelijke van dit dossier.

Wat we al zien sinds de start van de RES is: manipulatie, doordrukken, nep inspraak, vragen draaien, overval technieken, dubbele petten, geitepaadjes, berekenen in plaats van meten, Dit heeft ook veel van de toegepaste technieken na het ongeval bij Bhopal en nu in het geval van Tata Steel. En deze reactie van overheid en industrie heeft alleen maar te maken met het feit dat vanaf de start die schadelijkheid bekend is. Anders zou het een feestje zijn en dat is het niet weten ook initiatiefnemers en beleidsmakers, overheid. En als de schadelijkheid niet direct aan te tonen is, moet zeker ook omgekeerde bewijslast worden gehanteerd: de vervuiler, de initiatiefnemer kan garanderen dat het initiatief géén schade berokkent in plaats van dat de benadeelde schade moet aan tonen.

Het windturbinedossier werkt ook in zeer ernstige mate sociaal ontwrichtend. Initiatiefnemers zijn ook enkele boeren midden uit de gemeenschap. Vriendschappen zijn inmiddels verbroken, men komt niet meer bij elkaar 'op veijaardag' of viert oudjaar zoals alle voorgaande jaren niet meer samen. Families worden verscheurd (het is toch m'n neef, de initiatiefnemer of politici zijn familie of vrienden). De gemeenschap is na vijfeneenhalf jaar noem het maar terreur of mishandeling ontwricht.

En in deze tijd van externe dreiging hebben we juist een hechte gemeenschap nodig. In die zin doen de industriële windturbines een claim op onze veiligheid.

Participatie van omwonenden wordt van belang geacht. De initiatiefnemers hebben bedacht dat Lochem Energie 45 % eigenaar zal zijn en dat het daarmee lokaal eigendom is, maar de leden van

Lochem Energie wonen vooral verder weg van de Papenslagweg, op veilige afstand van de windturbines.

Er is een omgevingsraad die door omwonenden als dermate dreigend, manipulatief en bedrieglijk is ervaren dat meerderen protest hebben aangetekend en eruit zijn gestapt.

Velen uit de omgeving zijn verhuisd, een enkele zeer actieve voorman is helaas overleden. Nu participatie onderzoek starten is volstrekt onbetrouwbaar. Eerdere enquête (2019 in Laren) wees 86 % tegenstanders aan en bij verschuiving van het gebied naar de buurgemeente Markelo in 2022 wees de enquête in dat jaar daar 97 % tegenstanders onder de omwonenden. Interview in 2022 onder nabij omwonenden in twee afstandsringen wees volgende opmerkingen aan: “het gaat toch om gezondheid, ik wil geen ruzie, maar dat is er al, taal wordt misbruikt; het is geen park, ze zijn bij ons aan de deur geweest, ze rijden steeds langzaam rond, zo bedreigend”. De meest felle tegenstanders zijn verhuisd, mensen zijn volledig murw gemaakt, mensen zijn ziek geworden of overleden, nieuwkomers weten niet vaak pas bij start van bewoning van de turbines. Participatie of acceptatie onderzoek is in deze fase niet meer mogelijk.

Het meest recente is nu dat Pure Energie een geitepaadje heeft gevonden om het oorspronkelijk afwijzende besluit op hun principeverzoek van gemeente en provincie aan u ter beoordeling te geven. En hoe terecht is het besluit van gemeente en provincie om te wachten op onderzoek en nieuwe normen !

In uw werkwijze en besluit mis ik totaal de werkelijk belanghebbenden en slachtoffers: de omwonenden.

Het rechtssysteem in Nederland is bedoeld om de rechten van kwetsbaren te beschermen en het functioneren van de samenleving te faciliteren.

Op het moment dat slachtoffers niet gehoord worden en hun belang niet wordt meegenomen, faalt dit systeem.

Op het moment dat een samenleving door een besluit van rechtswege wordt ontwricht, faalt dit systeem.

Het ziet er naar uit dat het belang van de industrie, in deze Pure Energie heeft geprevaleerd. Zij hebben in de windenergie een (gesubsidieerde) lucratieve handel. Het rechtssysteem zou dit louter financiële belang moeten voorzien. Pure Energie spreekt van stijgende energiebehoefte en dat windenergie groen zou zijn. De energiebehoefte kan niet oneindig stijgen; andere maatregelen zijn nodig. Windenergie is minder groen dan steeds wordt voorgesteld. Andere oplossingen zijn nodig en (bijna) al voorhanden. En waar voor windturbines gekozen wordt mag het in ieder geval de gezondheid van de medemens niet schaden.

Bij de normering van sterfte voor de roofvogel wespandief en voor de bruinvis door windturbines wordt een percentage mortaliteitsruimte bepaald: zoveel mogen er dood door deze industrie.

Mortaliteitsruimte, wie bedenkt zo'n term?

In het geval van mensen is een percentage door de overheid bepaald dat ziek mag worden: 10 %. Dus heeft de overheid en de windenergie een ziekmaakruimte voor mensen van 10 %. Wie geeft een mens dat recht over een ander mens? Waar blijft het rechtssysteem in Nederland?

En nu heeft Pure Energie bedacht niet bij de rechtbank een zaak aan te spannen, waar wij als omwonenden gehoord moeten worden, maar een onafhankelijk adviesorgaan. U wordt als geitepaadje gebruikt door de windenergie om hun winstdoelen te halen.

In de windenergie gaat het om drie dingen: geld, geld en geld.

Als burgers worden wij ziek gemaakt door een industrie die de hand boven het hoofd gehouden wordt door onze overheid en ons rechtssysteem en die afhankelijk is van subsidies die wij als burgers door onze (torenhoge) belasting hebben moeten betalen. Het moet niet gekker worden. U als onafhankelijk adviesorgaan heeft de slachtoffers niet gehoord.

U bent niet op de hoogte van de schade die nu al door de windenergie in het buurtschap nabij de Papenslagweg is berokkend door alle manipulatieve technieken van de windenergie, waar het beroep op uw orgaan er één van is.

U bent niet op de hoogte van de reeds ontstane sociale ontwrichting zich uitend in conflicten, verhuizing en lichamelijke klachten en mogelijk ziektes.

U bent niet op de hoogte van de hoeveelheid tijd en geld die wij als burgers in deze zaak steken, terwijl de energiejongens dik betaald worden, n.b. deels gesubsidieerd.

U bent niet op de hoogte van de meters nota's, artikelen, zienswijzen die wij op papier in de kast hebben staan en onze uitpuilende databases.

U bent er niet van op de hoogte dat wij deze strijd met overheid, RES en energiecowboys al 5 ½ jaar voeren. Wij hebben de Russen niet nodig om het gevoel van oorlog te krijgen.

U bent niet op de hoogte van de misleidende en mensonterende werkwijze van de initiatiefnemers in hun omgevingsraad.

U bent niet op de hoogte van de (dubbele) belangen en dubbelrollen in dit dossier.

Aanleiding van de aanvraag bij u is het afwijzen door gemeente en provincie van een principeverzoek. Het taalkundig draaien van dit verzoek naar een 'aanvraag' roept op zijn minst vragen op hoe dit kan en wat er sinds de aanvraag van het principeverzoek waarop de initiatiefnemers in beroep zijn gegaan is gebeurd zodat er ineens geen principeverzoek meer ligt. De initiatiefnemers zijn hier dankbaar mee aan de haal gegaan middels publicaties op hun website en contacten met de pers. De omwonenden worden wederom overruled.

Het is een afschuwelijk dossier voor iedereen die hier hoe dan ook bij betrokken is. En nu bent u daar ook mee besmet.

Misschien willen de initiatiefnemers het ook niet zo. Op het moment dat ze stevig werden aangesproken tijdens de omgevingsraad, waren lichamelijke reacties zoals opzwellende aderen in de nek en duizeligachtig wiebelen bij deze jonge op het oog zo gezonde personen overduidelijk. Mogelijk zijn ook zij slachtoffer, maar ja, de hypotheek, het salaris, de auto.

Ieder die hiermee in aanraking komt, raakt besmet. Het proces kent alleen maar verliezers.

De enige echte goede oplossing is per direct met industriële windturbines nabij bewoning stoppen en het instellen van vergevings- en verzoeningsraden.

BIJLAGE HG.01

Stap 1. Eerste communicatie initiatiefnemers over hun idee voor een windpark aan de Papenslagweg.

In februari 2023 hebben de initiatiefnemers hun plan voor een windpark in Lochem bekendgemaakt. Daarin hebben ze hun visie als volgt verwoord: "Ons idee bevindt zich in een pril stadium. We hebben nog geen formele aanvragen voor een vergunningsprocedure of iets dergelijks ingediend. We hebben geen enkele toezegging van de gemeente of provincie met betrekking tot ons idee. We hebben de overheden wel, net als de omgeving, geïnformeerd over ons idee. Ons doel is te verkennen of en welke eventuele vervolgstappen mogelijk zijn, maar dat gesprek met de overheden moet dus nog beginnen."

=> Over deze eerste stap in het door Pure Energie Wind Bv mede namens hun partner bedrijven Lochem Energie en Walow BV gestarte proces voor het oprichten van windturbines in het gebied aan de Papenslagweg wordt door mij als omwonende een aantal kanttekeningen gemaakt:

- A. Gepretendeerd wordt dat het idee voor dit windpark zich in een pril stadium bevindt, maar dat in werkelijkheid alvorens dit prille idee bekend te maken:
- de lokatie is gekozen;
 - met een aantal lokale agrariers kontrakten zijn gesloten voor toestemming tot het plaatsen van turbines op hun grond;
 - met andere grondbezitters in de omgeving al gesocialiseerde grondvergoedingen zijn overeengekomen om onder meer overdraai mogelijk te maken; zoals algemeen bekend is dat een lastig proces om tot overeenstemming te komen.
 - dat de verdeling van het project op basis van 45/45/10 tussen de partners is afgesproken;
 - dat is afgesproken dat de initiatiefnemers worden vertegenwoordigd door Pure Energie Wind

BV, en daarvoor onderlinge kontrakten zijn afgesloten. Hoewel deze kontrakten niet openbaar zijn ga ik er hier van uit dat alle stappen die Pure Energie Wind Bv in dit traject heeft genomen en hun uitwerking daarvan ten volle worden ondersteund door Lochem Energie en Walow Bv. NB: Pure Energie Wind Bv als vertegenwoordigende partij wordt in de tekst voor de leesbaarheid soms afgewisseld met de term initiatiefnemers.

B. Wat betreft de fase voorafgaand aan de lokatiekeuze door Pure Energie Wind Bv in een agrarisch gebied maak

ik als omwonende de kanttekeningen dat:

- er in de concept-RES fase al problemen waren met het bepalen van geschikte locaties in Lochem. Er is daarbij gewerkt met denklijnen, met name:

Denklijn 1 – Koppeling aan infrastructuur

Denklijn 2 – Vraag en Aanbod

Denklijn 3 – Geclusterd

Denklijn 4 – Landschap is leidend

In de RES ateliers zijn de alternatieven besproken en zijn zinvolle discussies gevoerd over plaatsing langs infrastructuur zoals N-wegen, en het kanaal, bij bedrijventerreinen of landbouwgebieden, verspreid of geclusterd, al dan niet samen met aanpalende regio's.

In de discussies is veel aandacht besteed aan het gegeven dat er in het gebied Larense broek in het verleden een windinitiatief geweest is dat nog steeds extreem gevoelig ligt bij de bewoners.

Uiterst merkwaardig is dat vervolgens in de Concept RES, en ook in de RES 1.0 hiervan niets meer is terug te vinden. Geen discussie over de gewenste Denklijnen, of over de meermaals genoemde gevoeligheden van Larense [REDACTED] Normaliter zou je verwachten dat als er geen echte haalbare voorkeursoplossing uit is gekomen dit als zodanig wordt gemeld met de conclusie dat er voor Windturbines onvoldoende draagvlak is gevonden.

Maar in plaats daarvan is nu in de RES heel de gemeente Lochem als zoekgebied aangemerkt. Met als enige argument dat ik heb kunnen vinden de landschappelijke inpassing aan stuwwallen en Hanze steden in andere energie-regios. Het lijkt er een beetje op dat de RES het niet heeft aangedurfd een keuze voor een zoekgebied binnen Lochem te maken gezien de grote weerstanden zoals verwoord door de diverse belangenverenigingen, Larense [REDACTED] voorop. Een keuze voor een bepaald zoekgebied zou uiteraard de weerstand in dat gebied tot enorme proporties hebben doen stijgen. De RES aanpak heeft in deze dus niet gefunctioneerd.

- de keuze van Pure Energie Wind Bv zelfs niet voldoet aan de criteria die in de uiteindelijke RES aan omgevingskeuze zijn gesteld. Met name belangrijke uitgangspunten als het voorkomen van versnippering en verrommeling, en zo mogelijk combineren van wind en zon worden door Pure Energie Wind Bv genegeerd. Uitsluitend het bod dat er 4 turbines (tot 12 Mw!!) door gemeente Lochem zijn geboden telt kennelijk nog voor Pure Energie Wind Bv. Ook wordt geen melding gemaakt van het feit dat het geen bindende biedingen zijn maar afhankelijk zijn van de mogelijkheden die nog te voeren gemeentelijk beleid rekening houden met landelijke normen over grootschalige wind biedt.

- omwonenden en gemeente niet in de lokatiekeuze van Pure Energie Wind Bv hebben kunnen meedenken, engeen alte rnatieven hebben kunnen aandragen.

- gebruik wordt gemaakt van het principe dat locaties aan de randen van gemeentes of provincies op minder weerstand kunnen rekenen van omwonenden, al suggereren de initiatiefnemers dat in gesprek gaan en informeren daarbij de omgeving zou kunnen helpen

- meer voor de hand liggende opties zoals langs N-wegen, de Berkel of het kanaal voor Pure Energie Wind Bv niet aan de orde zijn geweest

- keuze voor een bestaand industrieterrein (Diekink) waar nota bene een vergunning voor opwekken van windenergie voorhanden is niet aan de orde is geweest

- in het plan is er geen begrip voor het feit dat de gemeente niet klaar is voor het maken van goed onderbouwde lokatiekeuze. Er is nog geen gemeentelijk beleid voor grootschalige

windprojecten. Het tijdelijk aanmerken van de gehele gemeente als “zoekgebied” kan en mag niet gezien worden als een serieuze optie voor plaatsing, maar wordt door dit initiatief wel als zodanig geïnterpreteerd. Badinerend wordt door omwonenden wel gesteld dat turbines het beste op de Lochemse Berg kunnen worden gezet omdat op het hoogste punt doorgaans de wind het hardst waait.

C. Het is wel fijn om vast te stellen dat PURE ENERGIE WIND BV aangeeft zich ten volle bewust te zijn van het feit dat:

bij de beoogde opbrengst in Kwh de provincie Gelderland volgens de Electriciteitswet het bevoegde gezag is, en de gemeente Lochem de provincie kan vragen om deze bevoegdheid over te dragen, maar daar dus wel zelf om moet vragen.

- op het moment van verschijnen van het prille plan de gemeente Lochem als standpunt heeft om geen initiatieven in behandeling te nemen totdat er nieuwe milieunormen zijn van de landelijke overheid.

=> Mijn conclusie als omwonende is dat PURE ENERGIE WIND BV niet de waarheid spreekt over de prille status van hun plan. Het lijkt er eerder op dat er een uitgewerkt en uitonderhandeld plan klaar ligt, opgesteld in samenwerking met partijen in en rond het gebied die er aan gaan verdienen, maar dat wegens de wensen van de overheid om de omgeving te betrekken en inspraak te geven de indruk wordt gewekt dat daar nog van alles mogelijk zou zijn.

Dat de keuze van de lokatie door Pure Energie Wind Bv niet voldoet aan de daaraan te stellen eisen, zoals gesteld in de RES 1.0, de wat wankel status van de RES 1.0 negeert, de RES 1.0 ten onrechte als bindend lijkt te beschouwen, en bij de lokatiekeuze geen inbreng van de gemeente en omwonenden heeft meegenomen. En daarbij ook nog het principe hanteert dat van de weg van de minste weerstand ligt aan gemeente/provincie/landsgrenzen. Daardoor zijn belangrijke kansen gemist om tot een meer gedragen en begrijpelijke lokatiekeuze (met name industrieterrein Diekink) te kunnen komen.

Het is wel goed om te zien dat Pure Energie Wind Bv aangeeft zich bewust te zijn van het gemeentelijke beleid geen initiatieven in behandeling te nemen zonder degelijke landelijke normen.

BIJLAGE HG.02

Stap 2. Initiatiefnemers introduceren de aanpak middels een Principeverzoek, en introduceren de optie van Specifieke lokale normen.

De introductie door initiatiefnemers van het Principeverzoek wordt als volgt verwoord:

“Het is bij dit soort initiatieven gebruikelijker om eerst een principe-uitspraak te vragen: hoe staat de gemeente of provincie in principe tegenover het idee voor dit windpark? Dat is dus geen vergunningsaanvraag of soortgelijke procedure.

Een positieve uitspraak van gemeente of provincie op een Principeverzoek wordt dan gebruikt als basis voor verdere investeringen. Die investeringen bestaan dan vooral uit gericht onderzoek, onder andere naar slagschaduw, geluid en ecologie.

Deze onderzoeken worden voorafgaand aan een formele aanvraag uitgevoerd.”

De initiatiefnemers bevestigen in deze stap nogmaals dat:

- er geen formele aanvraag voor een vergunningsprocedure of andere ruimtelijke procedure ingediend is voor Windpark Papenslagweg.

- er geen toezegging van de gemeente of provincie is over ons idee.

Ook bevestigen de initiatiefnemers dat de gemeente Lochem op dat moment geen initiatieven voor windmolens in behandeling neemt totdat er nieuwe milieunormen zijn van de landelijke overheid.

=> Mijn conclusie als omwonende is dat het idee om eerst een Principeverzoek in te dienen een redelijke aanpak is, er zoals door initiatiefnemers gesteld van uitgaande dat er geen sprake is van

een verzoek tot vergunningverlening, maar van de vraag hoe gemeente en provincie staan tegenover een dergelijk plan.

Het is voor omwonenden zelf fijn dat er nog eens duidelijk wordt gesteld dat er geen formele aanvraag voor een vergunningsprocedure of andere ruimtelijke procedure ingediend is voor Windpark Papenslagweg, en dat er geen toezegging van de gemeente of provincie is over hun idee. Het hanteren van lokale normen wordt door Initiatiefnemers als volgt besproken:

“Een andere optie dan wachten op landelijke normen is om voor een specifiek project – zoals Windpark Papenslagweg – specifieke lokale normen te bepalen. Recent deed de Raad van State een uitspraak over een windpark in Delfzijl. Volgens de Raad van State mag dit windpark op basis van lokale normen – specifiek voor dit windpark bedacht – worden gebouwd. Voorwaarde voor dergelijke specifieke normen is dat er een goede, op de lokale situatie toegesneden motivatie voor het specifieke windproject aan de normen ten grondslag ligt. Dat moet immers per project worden bepaald met lokale normen.

Wat Pure Energie Wind Bv betreft zijn er dus twee opties voor Windpark Papenslagweg: óf wachten op nieuwe landelijke normen óf aan de slag met specifieke, lokale normen.”

=> Het pleidooi van initiatiefnemers voor de ontwikkeling van lokale normen is voor omwonenden niet acceptabel. Daar kleven grote nadelen aan, met name voor de omwonenden. Omwonenden klagen steen en been over de overlast die zij ervaren van de huidige windparken waarbij het ontwerp is gebaseerd op lokale normen. Het is niet voor niets dat de landelijke overheid er zo lang over doet normen te bepalen die veilig zijn en gezondheid afdoende beschermen. Juist in deze dient het democratische proces zorgvuldig te worden gevolgd, en mensen en groepen gelijk te worden behandeld. Daarbij spelen vele verschillen van inzicht en zienswijzen. Het is ingewikkelde materie waar met name medici (Windwiki, 80 artsen rondom Amsterdam) zich verzetten tegen de huidige onderzoeksmethodes. Het is ook omdat er geen ervaring is met de moderne zeer grote turbines die Pure Energie Wind Bv beoogt, dat niet bewezen kan worden dat de lokale normen voldoen. Ook is de lokale overheid niet ingericht op diepgaand en allesomvattend onderzoek van een dergelijke complexe materie.

BIJLAGE HG.03

Stap 3. Initiatiefnemers dienen een Principeverzoek in bij de gemeente Lochem.

Pure Energie Wind Bv kiest er voor om als volgende stap in het proces een Principeverzoek in te dienen bij de gemeente Lochem. Ze geven daar wel meteen bij aan dat ze beseffen dat er mensen en organisaties in de omgeving zijn die (grote) moeite hebben met windmolens in dit gebied.

Ze geven ook aan met het Principeverzoek een eerste formele stap te doen, maar dat het niet gaat om het aanvragen van een omgevingsvergunning.

De reden dat Pure Energie Wind Bv het verzoek bij de gemeente indient terwijl formeel de provincie het bevoegd gezag is volgens de wet (bij de beoogde energieopwekking van het initiatief van 15 Mw) wordt als volgt

beargumenteerd:

- Het past binnen de windladder van de provincie
- het past binnen het uitgangspunt van de provincie dat dergelijke verzoeken eerst aan de gemeente worden voorgelegd.

Er wordt door initiatiefnemers ook nog gesteld dat de gemeente overdracht van de bevoegdheid kan vragen bij de provincie, en roepen de gemeente daar ook toe op.

Vervolgens bestrijdt Pure Energie Wind Bv het beleid van de gemeente Lochem dat ze geen initiatieven voor windmolens in behandeling nemen totdat er nieuwe milieunormen zijn van de landelijke overheid. Pure Energie Wind Bv wil daarom de gemeente dit standpunt alleen toestaan tot 1 maart 2024. Daarna verzoekt Pure Energie Wind Bv om het hanteren door de gemeente van lokale normen. Pure Energie Wind Bv heeft namelijk haast met de energietransitie, en het bouwen van

windturbines duurt lang. Ze noemen de door hen opgelegde deadline een middenweg tussen het standpunt van de gemeente en zicht op de voortgang van hun initiatief.

=> Voor omwonenden zoals ik is deze gang van zaken geheel onacceptabel. Pure Energie Wind Bv probeert met deze stap het democratische besluitvormingsproces in eigen voordeel te ontregelen. Enige opmerkingen daarover:

- overdracht van bevoegd gezag van provincie naar gemeenten is om goede redenen al staand beleid, dat hoeft Pure Energie Wind Bv niet aan de gemeente uit te leggen.
- Pure Energie Wind Bv is niet eindverantwoordelijk voor de voortgang van de energietransitie, en lijkt hier zelfs op de stoel van de landelijke overheid te gaan zitten.
- het argument dat lokaal beleid past binnen de windladder is onzinnig. Dat gaat er van uit dat gemeente beter dan de provincie in staat is de in-s en out-s van de gevolgen van het verzoek te behandelen en daarbij haar inwoners te kunnen beschermen. De gemeente Lochem is juist niet klaar om dit beleid te bepalen, en heeft zelfs geen zoekgebieden in de gemeente aangewezen.
- op deze manier is het Principeverzoek geen vraag hoe provincie en gemeente tegenover het prille idee van Pure Energie Wind Bv staat, maar een manier om ze te dwingen het eigen prudente windbeleid te vervangen door de eisen en wensen van Pure Energie Wind Bv.
- Na 1 maart 2024 het gebruik van lokale normen te eisen is natuurlijk geen middenweg. Alsof de voortgang van een industrieel initiatief op gelijk niveau staat van democratisch en prudentieel gemeentelijk beleid. Het is het torpederen van gemeentelijk beleid, en minachten van democratische beginselen met als doel de weg voor het initiatief met dwang te openen.

BIJLAGE HG.04

Stap 4. Principeverzoek van de Initiatiefnemers wordt afgewezen door de gemeente Lochem. Pure Energie Wind Bv geeft aan van mening te zijn dat hun Principeverzoek bij de gemeente Lochem is afgewezen.

=> Dat is een interessante stap, want het Principeverzoek is door de gemeente intern diepgaand en uitputtend besproken, en heeft geleid tot het volgende besluit daarover van B en W van de gemeente [REDACTED]

- de gemeente wil de rol van het bevoegd gezag op zich nemen
- de gemeente wil de provincie vragen – die nu het bevoegd gezag is – haar bevoegdheid over te dragen aan de gemeente.

Geheel conform de vraag die Pure Energie Wind Bv in hun principeverzoek heeft gesteld dus.

Daarbij heeft de gemeente aangegeven dat zij daar de voorwaarde aan verbindt dat de gemeente eerst wacht tot de landelijke milieunormen voor windmolens zijn vastgesteld. Na vaststelling van die landelijke normen wil de gemeente eerst eigen beleid voor windmolens opstellen en daarna neemt de gemeente een besluit of ze een aanvraag voor Windpark Papenslagweg in behandeling neemt.

Uiteraard benadrukt de gemeente dat ze zich bij de beantwoording van het Principeverzoek nu niet uitspreekt over de haalbaarheid van de ruimtelijke procedures of over de plaatsing van de windmolens zelf.

Als omwonende lijkt het mij helder: De gemeente gaat akkoord met het op zich nemen van de rol van bevoegd gezag, en geeft Pure Energie Wind Bv gevraagde mening over het initiatief. Toch is Pure Energie Wind Bv niet tevreden over dit standpunt van het college van B&W Lochem, en vinden zij het teleurstellend.

Met name omdat het tijd kost om landelijke normen af te wachten en te verwerken in het eigen beleid. En dat het dus langer (misschien wel tot 2027) duurt voordat er duidelijkheid over het initiatief is voor de initiatiefnemers en voor de omgeving.

Volgens mij is er gezien vanuit omwonenden geen enkele behoefte aan snelle duidelijkheid dat dit initiatief er gaat komen, dus die haast geldt uitsluitend voor de initiatiefnemers.

Ook bijzonder is dat Pure Energie Wind Bv uitgebreid ingaat op de moeilijkheden die het proces van opstellen van landelijke normen met zich meebrengt, maar zich niet lijkt te realiseren dat de reden hiervan in de complexiteit ligt en de wettelijke noodzaak de bevolking en het milieu tegen schadelijke initiatieven te kunnen beschermen. Uiteraard indachtig de afgelopen periode met debacles zoals bijvoorbeeld Tata steel, en het gasveld in Groningen. Het gaat Pure Energie Wind Bv er kennelijk uitsluitend om, om de voortgang erin te houden en daartoe de overheid te dwingen desnoods wat minder zorgvuldig met zwaarwegende belangen zoals gezondheid en milieu om te gaan.

Heel vreemd is dat Pure Energie Wind Bv de reactie van de gemeente zodanig interpreteert dat het pas mogelijk in 2026 of 2027 eventueel een inhoudelijke reactie zal geven op hun Principeverzoek. Als omwonende lijkt mij dat de gemeente keurig heeft aangegeven hoe zij tegen het Principeverzoek aankijkt, en zelfs positief is ingegaan op de toch wat oneigenlijke dwang van initiatiefnemers om het bevoegd gezag over te nemen van de provincie. Daarmee is het Principeverzoek volgens mij beantwoord, en is het aan initiatiefnemers om hun knopen te tellen en al dan niet te gaan werken aan een Aanvraag voor een Omgevingsvergunning binnen de door de gemeente gestelde kaders. Volgens mij als omwonende is het niet correct dat Pure Energie Wind Bv vervolgens de gemeente nog de maat neemt over het niet of te laat voldoen aan de RES 1.0. De in de RES geboden 12 Mw door de gemeente Lochem is NIET bindend bedoeld maar een inschatting die juist afhankelijk van landelijke regelgeving al dan niet kan worden gerealiseerd. Tevens wordt van de RES alleen het bod genoemd, maar niet de voorwaarden die in de RES aan dit bod zijn verbonden, zoals "Versterking van het landschap", wat zeker niet geldt voor de door initiatiefnemers beoogde locatie. Zie ook stap 1 voor meer detail hierover.

Pure Energie Wind Bv geeft aan zich nu op de provincie te gaan richten, maar daar geldt uiteraard dezelfde beperking van het toepassen van RES 1.0. Verder geeft Pure Energie Wind Bv nog maar eens aan dat volgens hen lokale normen een goede optie zijn.

=> Dat is een zeer discutabel standpunt waar omwonenden op goede gronden niet mee akkoord kunnen gaan. Het gaat nu immers om moderne (zeer grote) turbines van 280 meter tiphoogte waar in Nederland geen enkele praktische ervaring mee is, en waar (kwadratisch met de grootte) toenemende energieniveaus voor laagfrequente trillingen zorgen. De ervaringen met turbines die draaien op lokale normen zijn volgens omwonenden niet goed. Het is praktisch uitgesloten lokaal goede beschermende normen te kunnen ontwikkelen.

BIJLAGE HG.05

Stap 5. Afstemming gemeente Lochem en provincie Gelderland

Pure Energie Wind Bv geeft aan dat de provincie Gelderland het niet eens is met het besluit van het college van B en W van de gemeente Lochem op het principeverzoek dat aan de gemeente is gericht. Uit de brief van de provincie van 9 januari 2024 haalt Pure Energie Wind Bv met name naar voren dat:

- de gemeente volgens de provincie enkele voorwaarden uit het besluit moet aanpassen, omdat anders de provincie de bevoegdheid voor dit windpark niet overdraagt aan de gemeente.
- tijdens eerder overleg tussen provincie en gemeent duidelijk is gesteld dat "het opstellen van lokaal beleid niet hoeft te wachten op de vaststelling van de landelijke windnormen",
- het lokale beleid gereed dient te zijn als de landelijke normen zijn vastgesteld, waarna dit meteen in werking kan treden.
- de gedeputeerde wil dat de gemeente Lochem garandeert dat de gemeente Windpark Papenslagweg voortvarend ter hand neemt.
- de gedeputeerde verwijst naar de doelstelling voor 2030 die is afgesproken tussen Rijk, provincies en gemeenten. "Zoals u weet is de doelstelling voor 35 TWh hernieuwbare energie op land in het landelijke Klimaatakkoord en ook in de RES Stedendriehoek gericht op het jaar 2030. Het ijkpunt

voor de uiterste datum van vergunningverlening is gezet op 1 januari 2025. Vanuit ons als gemeentelijke en provinciale overheid is het daarom zaak om onnodige vertraging uit te sluiten”, zo staat in de brief van de provincie aan de gemeente.

=> Deze interpretatie van de brief van de gedeputeerde aan de gemeente is volgens mij als omwonende ronduit bedrieglijk!

- ten eerste wordt een hooglopend conflict tussen gemeente en provincie gesuggereerd waarbij de provincie de gemeente de les leest over onjuiste voorwaarden en laksheid bij uitvoering van overeengekomen beleid. Dat is een onjuiste voorstelling van zaken. Er is –ook door de gemeente– een niet geheel synchroon lopen van de beleving van een eerder gesprek tussen gemeente en provincie geconstateerd. In feite zijn de gemeente en provincie het roerend eens over de aanpak, waarbij de gemeente voortvarend het eigen windbeleid formuleert en dit op zo kort mogelijke termijn na het beschikbaar zijn van landelijke normen zal laten ingaan en initiatieven daaraan toetsen. Deze afspraak duidelijker formuleren is de enige door de provincie gewenste wijziging van de voorwaarden.

- verder, dat tijdens eerder overleg tussen provincie en gemeente duidelijk is gesteld dat het opstellen van lokaal beleid niet hoeft te wachten op de vaststelling van de landelijke windnormen”, wordt hier misbruikt om te suggereren dat de provincie de landelijke normen wil vervangen door eigen lokale normen. Dat is geenszins het geval. Het gaat de provincie er duidelijk om dat het ontwikkelen van het lokale beleid niet pas na het bekend worden van landelijke normen wordt ontwikkeld, maar zoveel mogelijk vooruitlopend en parallel daaraan.

- bij de verwijzing naar de doelstelling van 35 Twh “vergeet” Pure Energie Wind Bv te vermelden dat de

gedeputeerde deze alinea afsluit met de constatering dat ze “met de strekking van deze brief van mening is dat we daar beiden een bijdrage aan leveren”. Dat betekent dat de met de gemeente afgesproken aanpak dus door de provincie als afdoende wordt beoordeeld. Er is dus geen basis voor het idee van Pure Energie Wind Bv dat de provincie de gemeente opdraagt op een andere aanpak zoals bijvoorbeeld een snelle en op zelfontwikkelde normen aanpak over te gaan.

Overigens staat in de RES monitor van het Planbureau van de Leefomgeving dd. 12 december 2024, dat het halen van het doel 35 TWh in 2030 al erg waarschijnlijk is.

Ook stelt Pure Energie Wind Bv nog dat de gemeente Lochem op 1 februari 2024 per brief heeft gereageerd op de brief van de gedeputeerde. Daarin zegt de gemeente dat Lochem voortvarend en zorgvuldig het proces zal oppakken om te komen tot gemeentelijk windbeleid. Daarbij zegt de gemeente een realistische tijdsplanning te hanteren, maar in de brief wordt verder geen planning genoemd. Wel gaat de gemeente voorafgaand aan het vaststellen van de nieuwe landelijke normen aan de slag met het eigen beleid, zegt Lochem. Maar de gemeente zegt daarbij ook afhankelijk te zijn van de nationale en provinciale overheid voor wat betreft de randvoorwaarden. Vervolgens stelt Pure Energie Wind Bv dat ook met de brief van 1 februari 2024 de gemeente Lochem nog steeds geen (inhoudelijk) antwoord geeft op ons principeverzoek en niet op de voorwaarde van de provincie. “In ons principeverzoek vragen wij of de gemeente bereid is de planologische procedure(s) te doorlopen om Windpark Papenslagweg mogelijk te maken. De gedeputeerde vraagt in de brief van 9 januari om de garantie dat de gemeente Lochem dit windpark voortvarend ter hand neemt. Daarop geeft de gemeente geen antwoord.”

Tenslotte vat Pure Energie Wind Bv de afstemming over het principeverzoek tussen gemeente en provincie als volgt samen:

- het is nu aan de provincie om te bepalen hoe om te gaan met dit standpunt van de gemeente.
- volgens ons kan de provincie de bevoegdheid niet overdragen aan de gemeente, omdat de gemeente niet voldoet aan de voorwaarden die de provincie stelt.
- wij vinden ook dat het gebrek aan voortgang vanuit de gemeente in tegenspraak is met de afspraken die zijn gemaakt in de RES 1.0, terwijl de provincie juist ook het belang van het uitvoeren van deze afspraken onderstreept.

=> Volgens mij als omwonende klopt daar niets van. Wederom suggereert Pure Energie Wind Bv een hoog oplopend maar niet bestaand conflict tussen gemeente en provincie, kennelijk om het bestuurlijke proces te ontregelen.

- de provincie hoeft niets te bepalen want ze zijn het eens met de gemeente
- de gemeente voldoet volledig aan de voorwaarden van de provincie
- de provincie onderstreept het belang van het uitvoeren van de RES afspraken, maar Pure Energie Wind Bv vergeet te vermelden dat de provincie vindt dat ze “met de strekking van deze brief van mening is dat we daar beiden een bijdrage aan leveren”.

BIJLAGE HG.06

Stap 6. Initiatiefnemers dienen een Principeverzoek in bij de provincie Gelderland. In deze stap geeft Pure Energie Wind Bv aan een principeverzoek te hebben ingediend bij de provincie Gelderland, met het verzoek om als bevoegd gezag op korte termijn formeel te besluiten om de benodigde (planologische) procedure(s) voor Windpark Papenslagweg zo snel mogelijk te starten.

Als argumenten hanteert Pure Energie Wind Bv dat de gemeente “geen besluit neemt op ons (eerdere) principeverzoek.” Dat de gemeente geen antwoord heeft gegeven op de vraag hoe de gemeente tegenover ons windpark staat, en of de gemeente bereid is de benodigde procedure(s) te starten. Pure Energie Wind Bv concludeert dat het waarschijnlijk jaren duurt voordat duidelijk is of de gemeente wel of niet de procedure(s) wil beginnen.

=> Volgens mij kloppen de argumenten van Pure Energie Wind Bv voor het richten van een principeverzoek aan de provincie in het geheel niet. De gemeente heeft wel degelijk een besluit genomen en zelfs aangegeven het bevoegd gezag op zich te willen nemen en dat bij de provincie aan te vragen. Ook is gebleken dat de gemeente het proces zo snel mogelijk wil doorlopen door het ontwikkelen van eigen windbeleid op korte termijn te starten en na bekend worden van de normen meteen te effectueren. Overigens kan in mijn zienswijze alleen op die wijze de gemeente haar verantwoordelijkheid voor bescherming van de gezondheid en leefomgeving van haar inwoners tegen schadelijke initiatieven waarmaken.

Ook heeft Pure Energie Wind Bv kritiek op de wethouder van Lochem wegens de volgende uitspraken die hij heeft gedaan tijdens de politieke avond van 12 februari 2024:

- hij zei die avond tegen de gemeenteraad onder andere dat de provincie de bevoegdheid voor het windpark overdraagt aan de gemeente. Dit zou de provincie binnenkort per brief bevestigen, zei de wethouder. De provincie heeft echter de bevoegdheid voor Windpark Papenslagweg tot op heden niet overgelaten aan de gemeente.

- hij zei meerdere keren ten onrechte dat er geen initiatief voor een windpark is.

=> Deze kritiek van Pure Energie Wind Bv lijkt mij als omwonende onterecht. Dit blijkt uit de brief van de provincie aan de gemeente van 4 april 2024 (zaaknummer 2023-009011). Daarin stelt de provincie dat GS afziet van haar bevoegdheid zodra u (gemeente) begonnen bent met de ruimtelijke procedure. U heeft die bevoegdheid namelijk pas nodig voordat de eerste besluiten genomen worden. Tevens biedt de provincie ondersteuning aan bij de uitvoering. Daarmee is de overdracht dus toegezegd, en is het overdrachtmoment van de bevoegdheid scherp afgebakend. En de wethouder heeft volkomen terecht gewezen op het feit dat Pure Energie Wind Bv geen formele aanvraag heeft ingediend, volgend op hun prille plannen en hun principeverzoek dat geen aanvraag is volgens Pure Energie Wind Bv zelf. Ook hier weer onterechte kritiek dus. Tenslotte geeft Pure Energie Wind Bv nog eens aan dat de provincie op basis van de Elektriciteitswet het bevoegd gezag is. Dus de provincie is de overheid die de beslissingen kan nemen over het windpark. In de wet staat dat de provincie deze bevoegdheid kan overlaten aan de gemeente, mits besluitvorming door de

gemeente het project versnelt of als hier andere aanmerkelijke voordeel aan zitten. Volgens Pure Energie Wind Bv is versnelling van het project of andere aanmerkelijke voordelen niet aan de orde, maar betekent het besluit van de

gemeente – of juist het gebrek daaraan – vertraging voor hun initiatief. Dat zorgt voor grote nadelen, waaronder dat het halen van het doel van meer duurzame elektriciteit in 2030 steeds lastiger te halen wordt.

=> Als omwonende zie ik dat Pure Energie Wind Bv uitsluitend ingaat op de snelheid van hun project en daarmee van de Elektriciteitswet een karikatuur maakt. Belangrijk aanmerkelijk voordeel van overdracht van het bevoegd gezag aan de gemeente is natuurlijk het veel beter betrekken van omwonenden en recht doen aan hun belangen, en het beschikken over meer kennis van de lokale leefomgeving om met betere oplossingen te kunnen komen en het initiatief binnen breder gemeentelijk beleid in te kunnen passen.

De enige optie van Pure Energie Wind Bv voor versnelling van het project lijkt het afzien van landelijke normen te zijn, en dat gaat de gemeente uiteraard vanuit haar verantwoordelijkheid niet doen. En dat lijkt mij als omwonende een betere verklaring voor het gedram van Pure Energie Wind Bv op snelheid en het leggen van de bevoegdheid bij de provincie met hun tweede principeverzoek. Overheden moeten zich houden aan gemaakte afspraken

Eerder verwezen we (Pure Energie Wind Bv) naar een brief van de gedeputeerde van de provincie van 9 januari 2024. Daarin benadrukt de gedeputeerde dat het belangrijk is dat het doel van 2030 wordt gehaald. Een belangrijke tussenstap daarin is dat erop wordt ingezet dat vergunningen voor bijvoorbeeld windprojecten die bijdragen aan het doel van 2030 uiterlijk per 1 januari 2025 zijn verleend. Daarom is snelheid in de benodigde energieprojecten nodig, ook voor Windpark Papenslagweg, zo schreef de gedeputeerde aan de gemeente. De gedeputeerde vroeg de gemeente te garanderen dat Windpark Papenslagweg voortvarend wordt opgepakt. Anders wordt de bevoegdheid niet aan de gemeente

overgelaten, zo staat in die brief. · Nogmaals: volgens mij interpreteert Pure Energie Wind Bv deze brief verkeerd, dan wel in haar eigen voordeel. De brief geeft een heel ander beeld waarbij de gemeente en provincie het feitelijk eens zijn, en uitsluitend de planning nog iets anders dient te worden verwoord. De provincie biedt zelfs aan daarbij te helpen, en het belangrijkste: “Met de strekking van deze brief ben ik van mening dat we daar beiden een bijdrage aan leveren”. Door dit weg te laten creert Pure Energie Wind Bv een onjuist beeld van de situatie.

Pure Energie Wind Bv vindt het belangrijk dat overheden zich houden aan gemaakte afspraken. Dat is met name het doel van 2030 voor meer duurzame elektriciteit. Ook de provincie heeft in het coalitieakkoord afgesproken zich daaraan te houden. Om dat doel te halen, moeten ook tussendoelen – zoals op tijd vergunningen verlenen – worden gehaald.

“De gemeente geeft geen inhoudelijk antwoord op ons principeverzoek. De uitspraken van de wethouder op 12 februari 2024 bevestigen dat de gemeente Lochem dit standpunt niet wijzigt. Wij kijken naar de doelstellingen die de overheden zelf hebben bepaald en afspraken die daarover zijn gemaakt. Wij komen tot de conclusie dat er besluiten nodig zijn over concrete projecten zoals Windpark Papenslagweg om deze doelen te halen. Met het huidige standpunt van de gemeente lukt dat niet. De provincie bevestigde in de brief van 9 januari 2024 dat voortgang van projecten nodig is. Daarom dienen wij nu een principeverzoek in bij de provincie, omdat dit de overheid is die volgens de Elektriciteitswet die erover gaat.”

=> Deze herhaling van de standpunten van Pure Energie Wind Bv kan ik nogmaals kort weerspreken als volgt:

- de gemeente heeft het principeverzoek keurig en in alle redelijkheid beantwoord, en haar visie kenbaar gemaakt. Pure Energie Wind Bv had daarop zelf moeten reageren door het initiatief te staken, dan wel een formele aanvraag te beginnen maar heeft dat verzuimd.
- de gemeente kan niet anders gezien haar eigen verantwoordelijkheid.
- de door de gemeente samen met provincie overeengekomen procedure is de meeste snelle aanpak die mogelijk is zonder de regie uit handen te geven aan de windindustrie

- de enige optie om het soort versnelling dat Pure Energie Wind Bv nastreeft te bereiken is het werken met achterhaalde normen die onbewezen zijn voor de moderne turbines en zelfs voor de huidige turbines al voor ernstige schade voor omwonenden en de leefomgeving zorgen.

BIJLAGE HG.07

Stap 7. Briefwisseling provincie en gemeente

Over de brief van de provincie aan de gemeente van 4 april 2024 schrijft Pure Energie Wind Bv het volgende:

De provincie legt in de brief uit onder welke voorwaarden de provincie bereid is de bevoegdheid voor de vergunningverlening voor het windpark over te laten aan de gemeente. Volgens de provincie heeft de gemeente aangegeven op korte termijn aan de slag te gaan met het opstellen van beleid voor grootschalige opwek. De provincie is bereid haar bevoegdheid aan de gemeente over te laten zodra de gemeente is begonnen met de ruimtelijke procedure voor het windpark. Als de ruimtelijke procedure start, ontvangt de provincie graag het verzoek van de gemeente om van de provinciale bevoegdheid af

te zien en deze aan de gemeente over te laten.

Verder schrijft Pure Energie Wind Bv: Volgens de provincie is het niet nodig dat Lochem wacht op de nieuwe landelijke normen voor windmolens om eigen beleid voor windmolens op te stellen. Het concept van de landelijke normen is al lange tijd bekend en er zijn volgens de provincie geen grote veranderingen te verwachten in de concept geluidsnormen. Ook de mogelijke afstandsnorm (die ook ter discussie staat) is volgens de provincie geen belemmering voor de gemeente om nu al beleid voor windmolens op te stellen.

Volgens de provincie zorgen duidelijke afspraken over de omgang met dit windinitiatief voor een betere samenwerking, voortgang in het proces en een snellere realisatie van de gezamenlijke RES-doelstelling. "Ook is snelle duidelijkheid van belang voor de initiatiefnemers die aan de slag zijn gegaan met de opgave die de overheid hen heeft gegeven. Bovenal komt het ten goede aan het voorkomen van een

langdurige besluitvormingsprocedure vol onzekerheid en het zo spoedig mogelijk verschaffen van duidelijkheid aan de bewoners in het gebied", zo staat in de brief.

- Na de belerende houding en onjuiste voorstelling van zaken in stap 6 geeft Pure Energie Wind Bv hier in mijn ogen een betere/correcte weergave van de betreffende brief.

Dan gaat Pure Energie Wind Bv in op de beantwoording door het college van B&W van schriftelijke vragen van de fractie van LochemGroen! over Windpark Papenslagweg. Volgens de gemeente is er in juridische zin geen initiatief voor Windpark Papenslagweg, omdat wij geen officiële vergunningsaanvraag hebben ingediend. Verwijzend naar de brief van de provincie van 4 april zegt het college van B en W "een schrijven van de provincie te hebben ontvangen waarin staat dat de gemeente Lochem het bevoegd gezag op zich mag nemen als er op enig moment een officiële aanvraag wordt ingediend". Het college heeft nog geen plan van aanpak voor windenergie, zo staat in het antwoord op de raadvragen. "Doel is om in de loop van dit jaar de voorbereidingen te treffen voor een participatief traject rondom het opstellen van beleid. De gemeenteraad heeft besloten geen beleidskader wind vast te stellen voordat de landelijke milieunormen beschikbaar zijn. Na het vaststellen van de landelijke milieunormen wind (vermoedelijk medio 2025) wordt dit beleid zo spoedig mogelijk ter besluitvorming aan de raad aangeboden", aldus het college van B en W.

- Ook deze weergave van de beantwoording door B&W van de vragen van LochemGroen! Lijkt mij juist. Vervolgens trekt Pure Energie Wind Bv uit het voorgaande een aantal conclusies, als volgt:

A- De gemeente zegt dat er geen initiatief is voor Windpark Papenslagweg. Toch heeft de gemeente in november 2023 al wel gevraagd of de provincie de bevoegdheid wil overlaten aan de gemeente. Dat is volgens ons tegenstrijdig met elkaar. Zeker nu de provincie in de brief zegt dat het overlaten van de bevoegdheid pas aan de orde is als de gemeente de ruimtelijke procedure voor het windpark begint.

- Volgens mij als omwonende wordt hier door Pure Energie Wind Bv een valse tegenstrijdigheid verzonnen. Pure Energie Wind Bv heeft nota bene zelf de gemeente min of meer gedwongen aan te geven of ze het bevoegd gezag zou willen overnemen als onderdeel van een principeverzoek, dus ter voorbereiding van een eventuele aanvraag van Pure Energie Wind Bv. Omdat Pure Energie Wind Bv tot dusver verzuimd heeft deze aanvraag in te dienen stelt de gemeente dus correct dat er geen aanvraag is gedaan.

B- Het college van B en W zegt dat wij geen vergunningsaanvraag hebben ingediend. Dat klopt. Wel hebben wij in juni 2023 een principeverzoek ingediend waarin we conform de provinciale Windladder expliciet vragen of de gemeente bereid is de ruimtelijke procedure(s) te beginnen. Zie ons principeverzoek van juni 2023 op onze website. Op die vraag hebben we tot nu toe geen inhoudelijk antwoord van de gemeente ontvangen.

- Nogmaals. Volgens mij heeft de gemeente het principeverzoek gewoon beantwoordt, en heeft Pure Energie Wind Bv verzuimd het verzoek om te zetten in een formele aanvraag binnen de gestelde kaders.

C- En dan nog dit. Uit de brief van de provincie van 4 april 2024 blijkt volgens Pure Energie Wind Bv niet dat de provincie meent dat wij eerst een vergunningaanvraag moeten indienen voordat de gemeente de procedure kan beginnen. Pure Energie Wind Bv vindt het heel gebruikelijk om eerst een principeverzoek zoals wij hebben gedaan in te dienen. Dat gebeurt op veel plekken in het land en ook in de provincie Gelderland voor windparken en andere projecten.

- Dit vindt ik als omwonende veel te ver gaan van Pure Energie Wind Bv, en zelfs schandalig. Natuurlijk hoeft de provincie niet expliciet aan te geven dat Pure Energie Wind Bv een vergunningsaanvraag moet indienen voordat de gemeente de procedure kan beginnen. Dat spreekt voor zich. Een principeverzoek is nu eenmaal geen aanvraag. Dat heeft Pure Energie Wind Bv in dit proces zelf al vele malen aangegeven. En inderdaad is het heel gebruikelijk om eerst een principeverzoek in te dienen, en dat gebeurt overal in het land en bij vele projecten, maar wat Pure Energie Wind Bv nu weglaat, is dat ze zelf op basis van de reactie van de overheid moeten besluiten of ze de investering willen doen. In de vorm van een formele aanvraag tot vergunningverlening. Dan geeft Pure Energie Wind Bv als hoofdconclusie dat de provincie op dit moment nog steeds het bevoegd gezag is voor Windpark Papenslagweg. "Sinds ons principeverzoek van juni 2023 hebben wij geen antwoord van de gemeente gekregen op onze hoofdvraag: wil de gemeente de procedure(s) beginnen voor Windpark Papenslagweg? Daarom hebben wij in maart 2024 een verzoek ingediend bij de provincie. Op dit verzoek is ook nog geen inhoudelijke reactie gekomen. We vinden dat de provincie nu als eerste aan zet is voor een inhoudelijke reactie op ons verzoek." => Op basis van mijn eerdere bovenstaande kanttekeningen vind ik deze hoofdconclusie van Pure Energie Wind Bv onjuist, en manipulatief gedram.

BIJLAGE HG.08

Stap 8. Provincie weigert procedure te starten

In deze stap geeft Pure Energie Wind Bv aan dat de provincie Gelderland weigert de procedure(s) voor Windpark Papenslagweg te starten. "Dat is het besluit van de provincie op ons verzoek dat wij in maart 2024 hebben ingediend. De provincie geeft, kort gezegd, aan dat er kan worden gewacht op nieuwe landelijke normen voor windmolens. Tot die tijd worden geen vervolgstappen gezet door de provincie. Dit staat haaks op eerdere uitspraken van de gedeputeerde over Windpark Papenslagweg

en hoe de provincie omgaat met andere vergelijkbare windprojecten. In januari van dit jaar zei de gedeputeerde nog in een

brief aan de gemeente dat wachten op landelijke normen niet nodig is."

=> Mijn visie hierover is dat de provincie bedoelt dat wachten op landelijke normen niet nodig is om te beginnen met het opstellen van gemeentelijk windbeleid. Het is wel de bedoeling van de provincie te wachten op landelijke normen om zo snel mogelijk daarna het geformuleerde windbeleid definitief te maken en uit te voeren.

Ook staat dit besluit volgens Pure Energie Wind Bv haaks op uitspraken van de Raad van State en de landelijke overheid dat er niet hoeft te worden gewacht op landelijke normen, maar dat er ook locatie specifieke normen voor een project kunnen worden opgesteld. Dat doet de provincie zelf ook bij enkele windparken in Gelderland.

- Volgens mij is hier het volgende aan de hand: Pure Energie Wind Bv haalt wachten op landelijke normen voor het maken van windbeleid, en wachten op landelijke normen in plaats van lokale normen door elkaar. Pure Energie Wind Bv heeft belang bij gebruik van lokale normen omdat het projectversnellend werkt, maar de enorme risico's (gezondheid, milieu, sociale cohesie) daarvan (zeker in geval van moderne windmolens) afwentelt op de overheid.

Pure Energie Wind Bv vervolgt met: "de gemeente Lochem neemt ook geen besluit over Windpark Papenslagweg, dus dit betekent dat er voorlopig geen concrete stappen worden gezet voor ons windpark. Wij beraden ons nu op vervolgstappen, want de argumentatie van de provincie voor het niet nemen van een besluit is onvoldoende. Bovendien heeft de provincie volgens ons op basis van regelgeving de plicht om ons verzoek in behandeling te nemen. Ook de provincie moet een betrouwbare overheid zijn en daar hebben we nu met dit besluit en eerdere uit- en afspraken van de provincie ernstige twijfels bij. Dit betekent naar alle waarschijnlijkheid dat wij dit besluit van de provincie juridisch aanvechten. Daar zien wij namelijk meer dan genoeg aanknopingspunten voor."

=> Het is nu wel duidelijk hoe Pure Energie Wind Bv acteert:

- Tot in den treure herhalen van onjuiste stellingen.
- Niet luisteren naar redelijke tegenargumenten.
- In verantwoordelijkheid van overheden treden en ze daarin de maat nemen.
- Dreigen met juridische stappen.

Het is voor de omwonenden van groot belang dat gemeente en provincie koers houden tegenover deze manier van zakendoen, die de windindustrie eerder heeft laten zien en waarvan de overheid een betere aanpak heeft beloofd met name ter bescherming van de omwonenden.

BIJLAGE HG.09

Stap 9. Verzoek tot herziening besluit

Aansluitend aan de vorige stap heeft Pure Energie Wind Bv de provincie Gelderland verzocht om het recente besluit over hun windpark te herzien en dus om de ruimtelijke procedure(s) voor het windpark alsnog te starten.

"Wij hebben grote moeite met het besluit van de provincie om de procedure niet te starten. In de kern toont de provincie zich richting ons in onze ogen als een onbetrouwbare overheid. Zo wil de provincie nu net als de gemeente Lochem met verdere besluiten wachten totdat er nieuwe landelijke normen voor windmolens zijn. Dat staat haaks op schriftelijke uitspraken van gedeputeerde [REDACTED] van een half jaar geleden over ons concrete initiatief waarin ze juist zei dat voortgang belangrijk is en dat wachten op landelijke normen niet nodig is."

=> Dit is vanuit omwonenden gezien weer het zaaien van verwarring door Pure Energie Wind Bv over het begrip "wachten op landelijke normen".

Pure Energie Wind Bv: Ook behandelt de provincie ons initiatief anders dan andere vergelijkbare windprojecten. Windpark Lingewaard-A15 in de gemeente Lingewaard gaat bijvoorbeeld wel verder ondanks de afwezigheid van landelijke normen.

=> Omwonenden: Heel vreemd dat Pure Energie Wind Bv dit zegt, want eerder heeft Pure Energie Wind Bv zelf aangegeven dat juist een voorwaarde voor dergelijke specifieke normen is dat er een goede, op de LOKALE SITUATIE toegesneden motivatie voor het specifieke windproject aan de normen ten grondslag ligt. Dat moet immers per project worden bepaald met lokale normen. En dan nu klagen dat het initiatief in Lochem anders wordt behandeld dan een in Lingewaard!

Pure Energie Wind Bv: Verder handelt de provincie met dit besluit in strijd met de Elektriciteitswet en de Europese Noodverordening.

=> Omwonenden: deze opmerking is volstrekt niet te onderbouwen. Het is juist Pure Energie Wind Bv die niet

handelt in de geest van de Elektriciteitswet met betrekking tot bescherming van de leefomgeving.

Pure Energie Wind Bv: Graag werken wij in goed overleg met de provincie en gemeente aan de realisatie van dit windpark om zo bij te dragen aan de doelstellingen voor 2030 die provincie en gemeente zelf hebben vastgesteld.

=> Omwonenden: Ja maar alleen op de voorwaarden van Pure Energie Wind Bv.

Pure Energie Wind Bv: Om voor ons onbegrijpelijke redenen wijzen provincie en gemeente zonder deugdelijke inhoudelijke afweging ons verzoek af. Daarom voelen wij ons in het uiterste geval genoodzaakt juridische stappen tegen dit besluit te overwegen. We zijn liever in goed overleg, maar maken gebruik van ons recht als wij dat nodig achten. In onze ogen is de enige juiste beslissing dat de provincie het besluit over ons windpark herzie. Niet alleen om een volgende stap te zetten op weg naar meer duurzame energie die hard nodig is, maar ook zeker om ervoor te zorgen dat de provincie een betrouwbare overheid blijft.

=> Omwonenden, nog maar een keer: De werkwijze van Pure Energie Wind Bv omvat:

- Tot in den treure herhalen van onjuiste stellingen.
- Niet luisteren naar redelijke tegenargumenten.
- In verantwoordelijkheid van overheden treden en ze daarin de maat nemen.
- Dreigen met juridische stappen.

Het is voor de omwonenden van groot belang dat gemeente en provincie koers houden tegenover deze manier van zakendoen, die de windindustrie eerder heeft laten zien en waarvan de overheid een betere aanpak heeft beloofd met name ter bescherming van de omwonenden.

BIJLAGE HG.10

Stap 10. Bezwaar ingediend tegen provincie

In deze stap geeft Pure Energie Wind Bv aan formeel bezwaar te hebben ingediend tegen het besluit van de provincie Gelderland om de ruimtelijke procedure(s) voor Windpark Papenslagweg niet te starten. "Om onze rechtspositie te beschermen, hebben we nu tijdig formeel bezwaar ingediend tegen dit besluit van GS. We hebben inmiddels ook een advocaat in de arm genomen die ons hierover adviseert. De redenen voor ons bezwaar staan grotendeels al in de brief die we begin juli aan GS stuurden. In het bezwaarschrift onderbouwen we deze redenen uitgebreider. Ten eerste is volgens ons en onze advocaat de provincie

op basis van de Elektriciteitswet verplicht de procedure(s) te starten. Ten tweede is het niet nodig, zoals de provincie nu wil, om te wachten op nieuwe landelijke normen voor windmolens. Ten derde is dit besluit van de provincie in strijd met landelijk en provinciaal beleid voor duurzame energiedoelstellingen. Ten vierde is het besluit van de provincie in strijd met de Europese Noodverordening. Deze Noodverordening heeft als doel dat vergunningprocedures voor het opwekken van hernieuwbare energie worden versneld en vereenvoudigd. Ten vijfde is het besluit van de provincie volgens ons en onze advocaat in strijd met de algemene beginselen van behoorlijk

bestuur. Onze argumenten voor dit laatste punt zijn onder andere dat de provincie andere, vergelijkbare windprojecten in Gelderland anders behandelt dan Windpark Papenslagweg en dat de provincie in tegenspraak handelt met eerdere uitspraken van het provinciebestuur zelf.”

=> Omwonenden: Een korte reactie per punt:

1 - provincie is verplicht te starten.

Zou kunnen, maar niet op de voorwaarden die Pure Energie Wind Bv wil afdwingen

2 – niet nodig te wachten op landelijke normen

Is nodig voor prudent beleid. Aangeboden is gemeentebestuur proactief te ontwikkelen om vertraging te voorkomen

3 – in strijd met landelijk doelstellingen

Lochem wil bijdragen aan landelijke doelstellingen maar op eigen voorwaarden. RES1.0 is niet dwingend. Dit initiatief is niet de beste oplossing die Lochem kan realiseren.

4 – in strijd met Noodverordening

Versnellen en vereenvoudigen van procedures is helemaal niet aan de orde. Niet bedoeld wordt het zoeken naar geitenpaadjes om zo snel en eenvoudig mogelijke terreinen om te zetten in windindustriegebied. De wet Ruimtelijke Ordening en Omgevingswet zijn van toepassing.

5 – behoorlijk bestuur

Verschillend behandelen van windprojecten is vanzelfspreken gezien de verschillen in omgeving en mogelijkheden. Juist voor het door Pure Energie Wind Bv gewenste overgaan op lokale normen is een lokatiespecifieke aanpak verplicht.

BIJLAGE HG.11

Stap 11. Bezwaar gegrond - Provincie besluit te starten

In deze stap kan Pure Energie Wind Bv melden dat ze hun doel hebben weten te bereiken:

“Volgens de onafhankelijke commissie Rechtsbescherming is hun bezwaar tegen het besluit van de provincie gegrond. De commissie adviseerde daarom Gedeputeerde Staten (GS) om het besluit te heroverwegen. Dat heeft GS gedaan en op 3 december 2024 besloot GS de ruimtelijke procedure(s) voor het windpark te beginnen. Op 17 september 2024 was er een zitting bij de commissie. De leden van de commissie stelden vragen aan ons, de provincie en de gemeente Lochem. Op 17 oktober 2024 kwam de commissie met het advies. Kort gezegd zegt dat de commissie dat wij terecht bezwaar maakten tegen het besluit van de provincie. Een belangrijk argument van de commissie hiervoor is dat de provincie op

basis van de Elektriciteitswet het bevoegd gezag is. Het besluit van GS om de procedure niet te beginnen, is op basis van deze wet niet correct, zo zegt de commissie. De commissie adviseerde GS daarom om het besluit te heroverwegen.”

Volgens Pure Energie Wind Bv betekent dit dat ze vervolgstappen kunnen zetten:

“Allereerst is overleg tussen ons en de provincie nodig, bijvoorbeeld om te bepalen welke procedure er exact wordt gevolgd en wat wij daarvoor moeten doen. In elk geval zal een belangrijke vervolgstap zijn dat wij onderzoeken uitvoeren naar onder andere geluid, slagschaduw, externe veiligheid en ecologie.

Het is aan ons als initiatiefnemers om te onderbouwen dat hier op verantwoorde wijze een windpark kan staan. Daarvoor zijn veel onderzoeken nodig. Het zal nog geruime tijd duren voordat deze onderzoeken zijn uitgevoerd. Deze onderzoeken en de benodigde procedures kosten veel tijd.”

=> Onze eerste reactie op dit besluit als omwonenden is er een van verontwaardiging, boosheid, ongeloof, frustratie en teleurstelling. Met het starten van de projectprocedure door de provincie stevent het buitengebied van [REDACTED] af op een regelrechte ramp.

Voor alle duidelijkheid: Dit project is een grove aantasting van de leefomgeving van ca 200 gezinnen, kleine en recreatieve bedrijven. Van gezondheid, rust, ruimte, stilte, een toeristische omgeving waar

het 's nachts nog echt donker is naar enorme geluidsoverlast, slagschaduw, knipperlichten, beveiliging, laagfrequente hoog-energetische trillingen, verlichting en logistieke voorzieningen. De bouw van het zogenaamde Windpark Papenslagweg impliceert in mijn ogen de TOTALE VERNIETIGING van het buitengebied van [REDACTED]

Daarbij komt dat de impact van megagrote turbines op basis van de landelijke normen die in ontwikkeling zijn al niet gegarandeerd beperkt is, zie de kritiek op de werkwijze van het RIWM, de weerstand van medici in Windwiki. Maar het in dit stadium alsnog gebruik maken van slecht onderbouwde en achterhaalde normen levert hoogst waarschijnlijk een onleefbare situatie. Een groot aandeel van de overlast komt in Overijssel terecht bij Markelo in Hof van Twente, dat noordelijk van het beoogde initiatief is gelegen. Dat is voor Pure Energie Wind Bv het voordeel van de keuze voor plaatsing van hun turbines op de gemeente- en zelfs provinciegrenzen. Daar is in het hele proces onvoldende aandacht voor. Wel hebben omwonenden in zowel Gelderland als Overijssel zich verenigd in de Stichting Slagkracht.

En wat zegt deze gang van zaken over de Ruimtelijke Ordening in ons democratische landje?

- Pure Energie Wind Bv kiest zelf de lokatie, via de weg van de minste te verwachten weerstand, laagste bouwkosten, zonder oog voor overlast en impact op gezondheid, milieu en de leefomgeving.
- Pure Energie Wind Bv bindt landeigenaren kontraktueel met grote jaarbedragen per turbine. Ze bepaalt voor deze partij ook de aanpak richting overheid en omwonenden
- Pure Energie Wind Bv bindt lokale energiepartijen kontraktueel met beloftes van grote bedragen en winsten voor deelname. Ze bepaalt voor deze partijen ook de aanpak richting overheid en omwonenden
- Pure Energie Wind Bv kiest het grootste type van megaturbine, waar in Nederland ook nog eens geen ervaring is
- Pure Energie Wind Bv doet er alles aan om oude achterhaalde normen te propageren en daar toestemming voor te krijgen, en maakt zelf de afweging voor snelheid tegenover bescherming van de omgeving.
- Pure Energie Wind Bv zet omwonenden buitenspel met een omgevingsraad waarin ze geen zeggenschap hebben over de zaken waar het werkelijk om gaat. Op deze manier krijgt het Wind-op-Land de slechte naam die het heeft opgebouwd. Dit moeten we zo niet willen. Wie beschermt de omwonenden. Hoe kan de provincie een dergelijke partij zo kritiekloos ter wille zijn?

=> Vervolgens roept het besluit van de provincie bij mij en vele andere omwonenden vele vragen op: Gemeente kan eigen beleid UITERAARD pas afronden als de te gebruiken normen bekend zijn. Wat is de visie van de provincie op het streven van Pure Energie Wind Bv om voor dit initiatief om reden van snelheid de oude normen te gebruiken? Waarom legt de provincie het verplicht gebruik van landelijke normen niet op als randvoorwaarde voor het proces? Is het eigenlijk denkbaar voor moderne turbines nog met de oude normen te werken?

Het voortdurende gedram van Pure Energie Wind Bv over de tijdslijnen roept vragen op. Welke scenarios zijn er nu precies, en wat zijn de bijbehorende tijdslijnen. Zijn lokale normen de enige optie? Wat is het voordeel van het nu starten van de procesprocedure ten opzichte van het proactief beleid maken en concreet worden als de landelijke normen beschikbaar zijn? Hoe ziet de provincie de rol van nestcongestie in deze scenarios? Graag zou ik tenminste een aantal van deze scenario's uitgewerkt zien:

- Landelijke normen niet afwachten en lokale normen ontwikkelen en gebruiken
- Landelijke normen afwachten, en al dan niet proactief gemeentebestuur maken
- In de doorlooptijd al dan niet rekening houden met netcongestie

Waarom geeft de provincie niet eerst gelegenheid aan de gemeente om met voorrang eigen onderzoek naar zoekgebieden binnen de gemeente uit te voeren. Dit is tenslotte een belangrijk deel van het te ontwikkelen lokale windbeleid. Ziet Lochem nog andere en betere lokaties tov buitengebied, uitgaande van kwalificatie van gebieden, zoals industrieterreinen, langs infrastructuur, hooggelegen gebieden. Is er überhaupt een optie om andere lokaties in Lochem te onderzoeken, of zelfs te besluiten dat er geen geschikte te vinden is.

Het is niet duidelijk waarom de provincie het principeverzoek eerst heeft afgewezen en nu niet meer. Wat is er inhoudelijk veranderd sinds GS besloot het principeverzoek af te wijzen. Welk bezwaar van Pure Energie Wind Bv heeft dit bewerkstelligd? Of heeft het iets te maken met de dreiging met juridische stappen? Of het advies van de CR? Dit is niet bekend bij omwonenden maar wij hebben daar wel recht op.

Is Lochem Energie en Walow Bv accoord met de handelwijze zoals Pure Energie Wind Bv die in het proces heeft laten zien? Er zijn boeren die van hun windmolencontract met Pure Energie Wind Bv af willen als ze ontdekken wat de milieu- en gezondheidsschade van de turbines is, en hoe Pure Energie Wind Bv opereert, maar daarvoor tot aan de Hoge Raad tegen Pure Energie moeten procederen. Heeft de overheid geen zorgplicht voor schrijnende gevallen? Het zou goed zijn als er vanuit de gemeente onderzoek wordt gedaan naar de mate waarin de deelnemers van Pure Energie Wind Bv nog achter dit proces staan. Overstijgen van het RES bod van max 12 Mwh zoals Pure Energie Wind Bv doet (3 x 5 Mwh) betekent ook meer impact en overlast. Moet de bijdrage van Lochem aan het bod dan niet begrensd worden?

=> Ook op de processtap zelf zijn aanmerkingen te maken. De provincie laat met het besluit de projectprocedure te starten gemeente en omwonenden toch nog onverwacht vallen. Dat roept meer vragen op.

In deze stap is er een rol voor de commissie van de rechtsbescherming. Wat ons betreft een manco in de procedure is dat de commissie ons als omwonenden niet heeft gehoord, wat misschien had kunnen helpen bij een evenwichtiger advies.

Om de beslissing op bezwaar te kunnen maken door GS zijn binnen de provincie 3 mogelijke beslissingen op het bezwaar bekeken aan de hand van een aantal argumenten voor en tegen.

De mogelijke beslissingen op bezwaar waren als volgt gedefinieerd:

1. Aanvraag in behandeling nemen en projectprocedure starten
2. Aanvraag weigeren en geen projectprocedure starten
3. Bevoegdheid overdragen aan gemeente

In het betreffende GS-voorstel wordt geadviseerd te kiezen voor optie 1, en dat heeft GS op 3 december 2025 ook gedaan. We hebben als omwonenden geen inzicht in het advies van de CR, maar stellen vast dat CR aan GS heeft opgedragen het eerdere besluit te heroverwegen en niet om de projectprocedure te starten. Het ambtelijke stuk wekt verbazing. Er lijken veel meer opties te zijn voor de provincie om met het advies van CR om te gaan. Een van de drie opties wordt om onduidelijke redenen zelfs het “verplaatsen van het probleem genoemd. Het GS-voorstel maakt daarom op mij als

omwonende de indruk naar een bepaalde uitkomst te zijn toegeschreven.

Genoemd wordt dat de Elektriciteitswet het nemen van een projectbesluit verplicht stelt. Het lijkt me niet dat deze wet de overheid verplicht te besluiten tot het Pure Energie Wind Bv project. Wellicht is het beter op grond van het geformuleerde windbeleid een aanbesteding te houden, waarbij betere initiatieven op betere locaties hun plannen kunnen indienen.

=> Ook de toepassing door de provincie van de wet op de Ruimtelijke Ordening, de Omgevingswet en het overgangsrecht roept bij omwonenden vele vragen op.

Het omgevingsplan van de gemeente levert geen steun voor megawindturbines in Exel. In de omgevingsvisie “Krachtig en in Balans” van Lochem staat de buurtschap Exel als volgt omschreven: Exel is een klein, landelijk dorp op de rand van het bosgebied bij landgoed Ampsen. Het bestaat uit enkele woonstraten en enkele bedrijven. Vanuit het dorp lopen verschillende fiets- en wandelpaden naar het omliggende mooie landschap met bos, natuur en agrarische landschap. Kenmerken • Kleinschalige, landelijke karakter. • Rustig. • Ligging in aantrekkelijk landschap. • Plek om te ontmoeten. • Landgoed Ampsen. • Uniek weidevogelgebied bij de Papenslag. • Fourageergebied van de Rode Wouw en Wespandief. Kansen • Behoud landelijke en rustige karakter. • Veilige fiets- en wandelpaden. • Benutten vrijkomende agrarische bebouwingslocaties voor bijzondere woonconcepten/wonen met zorg. • Balans tussen wonen/bouwen en economische versterking van exel verbeteren. • Behouden plek om te ontmoeten. • Natuurwaarden versterken

d.m.v. klompenpaden en jeugdeducatie. • Bij duurzame opwek ook nieuwe technieken meenemen (niet alleen richten op wind en zon).

Dit biedt geen aanknopingspunten voor 3 Eiffeltorens. Dan is er tenminste sprake van een BOPA situatie.

Hoe ziet de provincie het overgangsrecht in deze, nu per 1-1-2024 de Omgevingswet in werking is getreden?

In het besluit staat het niet letterlijk genoemd, maar plotseling lijkt het proces van een Principeverzoek zoals gebruikelijk in de wet RO veranderd in stappen uit de Omgevingswet die inderdaad op 1-1-2024 is ingegaan, maar waarvan onduidelijk is hoe het Principeverzoek hierin past. Is met het besluit van 3 december van GS het Principeverzoek nu ingewilligd, en kan Pure Energie Wind Bv een aanvraag tot vergunningverlening gaan indienen, en gaan investeren in onderzoeken? Of is het traject van principeverzoek nu verlaten en is er sprake van een eerste stap in de Projectprocedure volgens de Omgevingswet. In dat geval lijkt de startdatum dus te liggen op 3 december. Een datum waarvan Gelderland als beleid heeft geen nieuwe initiatieven meer in behandeling te nemen.

Of een combinatie van beide, waarbij Pure Energie Wind Bv geen Aanvraag op vergunning hoeft in te dienen,

maar waarvan het startpunt van de Omgevingswetprocedure ver genoeg in het verleden ligt?

Wanneer is er dan een eind gekomen aan het prille plan waarvan Pure Energie Wind Bv heeft aangegeven geïnteresseerd te zijn in de mening van gemeente en provincie, en kenbaar heeft gemaakt dat er geen enkele toezegging vanuit de overheid was gedaan?

=> Een belangrijk argument bij het besluit van de provincie is de verplichting die voortkomt uit de Elektriciteitswet. Voor mij als omwonende lijkt het weigeren van het principeverzoek van Pure Energie Wind Bv niet hetzelfde als geen besluit nemen volgens de Elektriciteitswet.

Een andere oplossing die rekening houdt met de standpunten van de gemeente is ook een besluit. De Elektriciteitswet wordt binnen afzienbare tijd opgevolgd door de energiewet. Naar verluidt geeft de Energiewet meer waarborgen voor het welzijn van omwonenden? Kan daar niet op gewacht worden?

BIJLAGE ErM.01

Het betreffende besluit van Gedeputeerde Staten van Gelderland is een heroverweging op een eerder besluit, waarbij de Provincie Gelderland het bevoegd gezag over het initiatief Windpark Papenslagweg schriftelijk aan de Gemeente Lochem heeft overgedragen.

Wij stellen dat de afweging leidend tot het besluit en uitgebrachte advies van de onafhankelijke commissie Rechtsbescherming op, basis van onvolledige informatie is genomen, doordat niet alle relevante belanghebbenden zijn geïnformeerd dan wel gehoord.

BIJLAGE ErM.02

Op grond van de Verordening rechtsbescherming Gelderland 2016, Artikel 17 - "Nieuwe feiten en omstandigheden na de hoorzitting" verzoeken wij te oordelen dat de commissie Rechtsbescherming het uitgebrachte advies terug neemt.

De commissie Rechtsbescherming is onafhankelijk en haar bijeenkomsten zijn in beginsel altijd openbaar. Vanuit haar onafhankelijkheid behoort zij de afweging te maken of alle belanghebbenden betrokken bij een bij haar aangebrachte kwestie, afdoende vertegenwoordigd zijn. Wij stellen vast dat dit in deze zaakbehandeling niet het geval is geweest.

De initiatiefnemers zijn vanuit hun verdienmodel uiteraard voorstander zo snel als mogelijk hun voornemen tot plaatsing van 3 industriële windturbines te realiseren. NB. De Regionale

Energie Strategie voorziet voor dit gebied tussen 2030 en 2050 nog 9 aanvullend te plaatsen Windturbines.

De Gemeente Lochem heeft een zorgplicht voor het welzijn van haar inwoners. Daarmee vertegenwoordigt zij ook de belangen van de omwonenden van het initiatief Windpark Papenslagweg. Echter heeft de gemeente óók verplichtingen vanuit De Regionale Energie Strategie regio Stedendriehoek op zich genomen. Onderdeel hiervan is het realiseren van een aandeel “groene” energie opgewekt door windturbines. Daarmee heeft de gemeente ook impliciet belang bij het realiseren van windenergie projecten.

Een geluid tegen de ontwikkeling van het plan is noch in een eventueel vooronderzoek, noch in de hoorzitting meegenomen. Als directe omwonenden van het omstreden initiatief Windpark Papenslagweg zijn wij van mening dat op zijn minst ook de Stichting Slagkracht als gesprekspartner aanwezig had moeten zijn bij de hoorzitting van de commissie Rechtsbescherming. Een volwassen democratie kenmerkt zich, dat respectvol wordt omgegaan met de mening van de minderheid. Die democratie is hier met voeten getreden! Wij lichten aansluitend toe waarom wij dat vinden.

Al sinds de start van het initiatief ervaren wij, omwonenden van de locatie Papenslagweg, op te moeten boksen tegen van een overheidszijde zeer zorgvuldig ontwikkeld proces en geoliede machine (Landelijk, Provinciaal, Gemeentelijk). Waar nodig wordt door inzet van externe deskundigen een gevoelige processtep begeleid, om deze vervolgens als “succesvol gepasseerd” in de procesafloop weg te zetten: Afgevinkt, klaar! Een goed voorbeeld hiervan is de inzet van een professioneel communicatiebureau voor de gemeentelijk georganiseerde “inspraak” avonden.

Door de landelijke overheid worden provincies wettelijk klem gezet, opdat ze aan hun gestelde doelen, volgend uit het klimaatakkoord van Parijs, niet kunnen tegenhouden. Provincies moeten overgaan tot start van een ruimtelijke procedure, zolang zij niet aan hun opgave hebben voldaan. In de ruimtelijke procedures moet vervolgens ook gekeken worden of de voorgenomen plannen niet te schadelijk zijn voor de omwonenden, de natuur, et cetera. Om dit traject te plooiën is op deelgebieden toevlucht gezocht bij dure adviesbureaus. Bijvoorbeeld bij het “Onderzoek afstandsnormen windturbines”. Arcadis is nota bene zelf lid van de Nederlandse WindEnergie Associatie (NWEA) en ook nog eens flink afhankelijk van opdrachten die van overheidswege worden verstrekt.

Een klassiek voorbeeld van de slager die zijn eigen vlees keurt.

Bovenstaande dient ter illustratie hoe moeilijk het voor omwonenden is om vanuit een flinke achterstandspositie in organisatiegraad, (procedurele) kennis en financiële middelen, op een voorbij denderende trein te springen om deze tot stilstand te krijgen.

Hoeveel is er van overheidswege geïnvesteerd om de nadelige effecten als gezondheidsschade door bijvoorbeeld stress of infrasoon geluid van dergelijke enorme windturbines te onderzoeken? Hoeveel is er stilgestaan bij het ontwikkelen van alternatieven? Neen!!! Zon en Wind was het credo. Dat moet er komen!

Als klap op de spreekwoordelijke vuurpijl worden we dan als omwonenden geconfronteerd met een advies van de commissie Rechtsbescherming en een besluit in een niet-openbare zitting van Gedeputeerde Staten die ertoe leiden dat kennelijk de Gemeente Lochem in de aan haar overgedragen bevoegdheid wordt overrulen, maar bovendien een principeverzoek tot een start van ruimtelijke procedures wordt omgezet. Als omwonenden is ons hier de mogelijkheid ontnomen ons democratisch recht uit te oefenen en gehoord te worden. Een beroep op de Wet open overheid (Woo) zal het exacte verloop duidelijk maken.

Voor ons staat vast dat de initiatiefnemers zich de afgelopen maanden bewust in stilte hebben gehuld. Met hun grote geld hebben zij hun heil gezocht bij een gespecialiseerd advocaten bureau aan de Amsterdamse Zuidas. Dat kennelijk de provinciale instituten in dit stilzwijgen zijn meegegaan is voor ons onbegrijpelijk, getuige het als “niet openbaar” gelabelde besluit van GS.

Voor een thema als windturbines, dat maatschappelijk zo gevoelig ligt, is dat wat ons betreft onverteerbaar. Kennelijk is de nieuw gewenste transparante bestuurscultuur nog niet in de Gelderse achterkamers doorgedrongen. Hoe moeten wij ons hier tegen verweren?

BIJLAGE ErM.03

Volgens ons dient het door de Provincie overgedragen bevoegd gezag inzake het initiatief Windpark Papenslagweg bij de Gemeente Lochem te blijven liggen.

Volgens de Gelderse windladder draagt de Provincie graag het bevoegd gezag graag over aan gemeenten. Zij staan immers dicht bij de inwoners dan de provincie. Kennelijk zijn deze inzichten door het advies van de commissie Rechtsbescherming plotsklaps veranderd.

BIJLAGE ErM.04

Volgens ons dient de start van de ruimtelijke ordening procedures voor het initiatief Windpark Papenslagweg terug te worden gedraaid naar de status van voor 3 december 2024 : een ingediend principeverzoek bij de Gemeente Lochem.

Het komt ons als politiek trapezewerk voor, dat een op gemeentelijk niveau ingediend principe verzoek tot in behandeling name van een plan voor de realisatie van windturbines, in één besluit van Gedeputeerde ██████ van de Provincie Gelderland kan wijzigen in een start van planologische procedures volgens artikel 5.2 van de Omgevingswet.

De beoogde locatie voor het initiatief windpark betreft een zeldzaam stukje Nederland.

Vanwege de geringe lichtvervuiling komen astronomen en sterrenkunde liefhebbers er graag het heelal observeren.

Wij zijn hier 7 jaar geleden voor het mooie landschap, de weelderige natuur en de rust van een landelijke leefomgeving naar toe verhuisd. Wij voorzien nu dat een fraai stuk natuur en coulissen landschap in een industriële omgeving wordt veranderd. Dat ons mooie landelijke uitzicht voor altijd door hoog boven de bomen uit torende, tot 300 meter tiphoogte, altijd rond draaiende rotoren van turbines wordt verstoord. Dat de stille nachten plaats maken voor een hinderlijk, nooit aflatend, met het passeren van de turbinebladen aan de mast fluctuerend, geraas. Geluid draagt ver in de rust van het buitengebied.

Met dit beroep beogen wij voor de omwonenden van het initiatief Windpark Papenslagweg een halt toe te roepen aan de dubieuze praktijken van de initiatiefnemers.

BIJLAGE RT.01

Wij menen dat de onafhankelijke Commissie Rechtsbescherming heeft verzuimd ons als belanghebbende omwonenden van de locatie initiatief Windpark Papenslagweg, te informeren en te horen in de procedure betreffende dit bezwaarschrift. Vervolgens heeft ook Gedeputeerde Staten van Gelderland bij haar besluitvorming in deze verzuimd ons als belanghebbende omwonenden te informeren over de 'switch' van niet in behandeling genomen Principeverzoek naar start van een projectprocedure conform afdeling 5.2 Omgevingswet. Zo zijn wij niet in kennis gesteld en hebben wij niet de mogelijkheid gekregen onze optiek ten aanzien van bezwaar en aanvraag gefundeerd bij het Bevoegd Gezag in te brengen.

BIJLAGE RT.02

Wij menen dat het initiatief Windpark Papenslagweg een grote industriële ingreep voorstaat waarvan ernstige aantasting van de leefomgeving uit zal gaan met ook een serieuze bedreiging van de gezondheid van omwonenden, (nu al ervaren) inbreuk op de sociale samenhang in de buurten, (nu al ervaren) planschade en geen perspectief op nut voor de omwonenden.

BIJLAGE RT.03

De initiatiefnemers hebben in het proces van aankondiging naar 'aanvraag' al vele staaltjes laten zien van omzeilen van de democratische legitimatie, handelen met voorkennis, onvolledig informeren, onechte inzet op burgerparticipatie en dergelijke.

BIJLAGE RT.04

En een start van een projectprocedure conform afdeling 5.2 Omgevingswet is in dit geval helemaal niet zo logisch als nu wordt gesuggereerd, namelijk Artikel 9c lid 1 van de Electriciteitswet 1998 spreekt van 'voor het volgende werk van provinciaal belang stellen GS in ieder geval een projectbesluitvast:.....windenergie met een capaciteit van ten minste 5MW'

Hoezo is hier sprake van een werk van provinciaal belang als het een privaat initiatief van speculanten betreft zonder initiatief of goedkeuring van lokale of provinciale overheid?

BIJLAGE RT.05

Kortom, dit beroep is bedoeld om het initiatief Windpark Papenslagweg een slinkse 'opening' naar een snelle en ongepaste procedure ter realisatie van het initiatief te ontnemen, om daarmee de omwonenden voorlopig en hopelijk definitief te beschermen.

BIJLAGE GS-VOORSTEL 18 juni 2024

Openbaar

Windpark Papenslagweg te Lochem - verzoek om planologische procedure te starten

Beslispunten:

1 Besluiten niet in te gaan op het verzoek om de planologische procedure voor Windpark Papenslagweg te starten en de aanvrager hierover te informeren.

Publiekssamenvatting

Gedeputeerde Staten besluiten niet op het verzoek van initiatiefnemers Pure Energie, Walow BV en Lochem Energie in te gaan om de planologische procedure voor Windpark Papenslagweg te starten. Gedeputeerde Staten sluiten aan bij de wens van de gemeente Lochem om eerst het gemeentelijk windbeleid af te ronden. Dit gebeurt in de periode tot aan de inwerkingtreding van de landelijke windturbinebepalingen (voorzien per 1-7-2025). Zo spoedig mogelijk na de inwerkingtreding stelt de gemeente Lochem het gemeentelijk windbeleid vast. Zij besluit in oktober 2025 over medewerking aan het principeverzoek voor Windpark Papenslagweg. Afhankelijk van deze besluitvorming kan de provincie van haar bevoegdheid voor de vergunningenprocedure voor Windpark Papenslagweg afzien en deze aan de gemeente laten. De provincie zal tot die tijd niet als bevoegd gezag optreden om de ruimtelijke procedure voor het initiatief op te starten.

GS-voorstel

Datum vergadering: 18 juni 2024

Portefeuillehouder:

Zaaknummer: 2023-009011

Inlichtingen bij: Provincieloket, 026 359 99 99

1 Aanleiding

Initiatiefnemers Pure Energie, agrariërs verenigd in Walow BV en lokale energiecoöperatie Lochem Energie hebben begin 2022 een initiatief opgestart onder de naam Windpark Papenslagweg. Het initiatief voorziet in de bouw van drie windturbines in het zoekgebied RES1.0 binnen de gemeente Lochem. Hierover is met omwonenden, gemeente en provincie sindsdien meermalig gesproken en er is een [website](#) ingericht. In juni 2023 hebben de initiatiefnemers conform de provinciale windladder Een principeverzoek ingediend bij de gemeente Lochem. Het college van burgemeester en wethouders heeft besloten eerst te willen wachten totdat de landelijke milieunormen voor windmolens zijn vastgesteld. De gemeente geeft bovendien aan dat er geen sprake is van een initiatief of principeverzoek. Na vaststelling van die landelijke normen wil de gemeente in de periode tot aan de inwerkingtreding van de landelijke windturbinebepalingen eigen beleid voor windmolens afronden. Direct hierop aansluitend neemt de gemeente een besluit over het principeverzoek voor Windpark Papenslagweg. Vooraf is het zaak dat dit verzoek daadwerkelijk erkend wordt. In correspondentie en gesprekken die de provincie met initiatiefnemers en gemeente heeft gevoerd is aangegeven dat de provincie de gemeente steunt in haar wens om besluitvorming over het gemeentelijk beleid te laten plaatsvinden direct na de inwerkingtreding van de windturbinebepalingen. Met het oog op de voorwaarden die de Elektriciteitswet stelt beschouwt de provincie het verzoek van de gemeente Lochem niet als een afwijzing maar als onderbouwd uitstel. Bij brief van 21 maart 2024 en 13 mei 2024 hebben de initiatiefnemers van Windpark Papenslagweg de provincie verzocht de ruimtelijke procedure op te starten.

2 Argumenten voor en tegen

Argumenten voor zijn dat de start van de ruimtelijke procedure de initiatiefnemers in staat stelt verdere stappen te zetten met dit initiatief. Er is inmiddels vertraging opgelopen. Bij afwijzing van dit verzoek volgt verdere vertraging van tenminste anderhalf jaar, in afwachting van het besluit van de gemeente Lochem over medewerking aan het ingediende principeverzoek. Meer uitstel betekent latere realisatie van een mogelijk project, verder verwijderd van de doelstelling 2030 en met langdurige onzekerheid voor omwonenden. Initiatiefnemers werken aan de realisatie van de RES1.0, opgesteld door de overheid. Door uitstel blokkeert diezelfde overheid een voortvarend proces.

Waar het gaat om medewerking aan een principeverzoek zien we bij andere gemeenten ook een andere houding, waarbij het bevoegd gezag actief wordt opgevraagd en zaken als netcongestie, windturbinebepalingen en lokaal beleid niet als belemmerend worden ervaren voor een vlotte procedure. Pas bij vergunningverlening worden deze zaken echt relevant.

Ter afsluiting van de voornaamste argumenten leidt het afwijzen van dit verzoek tot een juridische procedure vanuit de initiatiefnemers. Deze is inmiddels aangekondigd.

Argumenten tegen zijn dat met het inwilligen van het verzoek in wordt gegaan tegen de wens van de gemeente Lochem. Hierover zijn gesprekken gevoerd en brieven uitgewisseld, waarin vanuit de provincie is aangegeven dat de wens van de gemeente wordt gerespecteerd.

Vanuit de Gelderse windladder is de voorkeur om windinitiatieven onder gezag van de lokale overheid te laten vallen. Medewerking aan het verzoek van initiatiefnemers zou leiden tot de start van een provinciaal inpassingsplan.

3 Financiële gevolgen

Niet van toepassing.

3.1 Juridisch

Het niet verlenen van medewerking aan het verzoek de ruimtelijke procedure leidt naar verwachting tot een juridische procedure vanuit de initiatiefnemers. De argumentatie daarvoor is onder meer dat initiatiefnemers zich tijd, moeite en kosten hebben getroost om dit initiatief met voortvarendheid tot ontwikkeling te brengen volgens bestaand gemeentelijk en provinciaal beleid. Het initiatief is namelijk in lijn met de RES-doelstellingen van de overheid voor 2030 of zo spoedig mogelijk daarna. Initiatiefnemers zijn van mening dat het project ruimtelijk past, binnen de RES past en om die reden medewerking op het ingediende principeverzoek verdient. Naast de weigering van medewerking voor de ruimtelijke procedure is medewerking voor het principeverzoek eerder al afgewezen. Dit is ongebruikelijk bij windinitiatieven als deze, aangezien dit enkel een principeverzoek betreft en geen vergunningenprocedure. Dit heeft een vertraging van 1,5-2 jaar van het initiatief tot gevolg.

3.2 Klimaat

Windturbines dragen bij aan de realisatie van onze doelstellingen voor de productie van hernieuwbare energie, 16% in 2023, en de reductie van CO₂ uitstoot, 55% in 2030. De weigering tot medewerking leidt tot vertraging in het realiseren van de bijdrage aan deze doelstelling middels dit initiatief.

4 Risico's

Naast hetgeen genoemd is onder 3.1 en 3.2 worden geen verdere risico's voorzien.

5 Participatie en communicatie

Participatie en communicatie wordt tot nu toe verzorgd door initiatiefnemers. Gemeente Lochem stelt zich op het punt dat er (nog) geen sprake is van een initiatief.

6 Vervolgproces

Met verzending van deze brief zijn initiatiefnemers geïnformeerd over het besluit van de provincie. Dit zal worden opgevolgd door een reactie vanuit de initiatiefnemers.

Bijlagen:

1. Brief aan initiatiefnemers Pure Energie, Walow BV en Lochem Energie met het besluit
2. Verzoek initiatiefnemers Pure Energie, Walow BV en Lochem tot start ruimtelijke procedure
3. Brief gemeente Lochem over bevoegd gezag
4. Antwoordbrief provincie over bevoegd gezag

BIJLAGE BRIEF Pure Energie Wind Bv 4 juli 2024

Enschede, 4 juli 2024

Betreft: Uw besluit d.d. 18 juni tot afwijzing verzoek start procedure Windpark Papenslagweg

In kopie aan Provinciale Staten van Gelderland

Geacht College van Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Aanleiding en conclusie Coöperatie Lochem Energie, Walow BV en duurzaam energiebedrijf Pure Energie ("**Initiatiefnemers**") hebben u als bevoegd gezag op 21 maart 2024 verzocht om op korte termijn formeel te besluiten om de procedure voor Windpark Papenslagweg te starten ("**Aanvraag**"). Op 18 juni 2024 besloot u om onze Aanvraag af te wijzen en de procedure voor Windpark Papenslagweg niet te starten. Wij zijn als Initiatiefnemers van Windpark Papenslagweg zeer ontstemd over dit besluit. Wij zijn van mening dat u positief op onze Aanvraag had moeten besluiten. Dat zetten wij uiteen in deze brief.

In deze brief wordt achtereenvolgend onder meer toegelicht:

- De rol van de provincie als bevoegd gezag en de verplichtingen die daarbij horen voortkomende uit de Elektriciteitswet. Hieruit volgt dat de provincie verplicht is om onze Aanvraag in behandeling te nemen.

- Een afwijzing van onze Aanvraag is in tegenspraak met Europees recht en landelijk, provinciaal en regionaal beleid.
- Het besluit getuigt niet van betrouwbaar bestuur. Afspraken worden niet nagekomen en er wordt niet gehandeld in lijn met eerdere uitspraken over ons initiatief waarbij juist werd aangegeven dat onnodige vertraging moet worden voorkomen.

Wij roepen u op om uw besluit van 18 juni 2024 zo snel mogelijk te herzien en te besluiten dat de procedure voor Windpark Papenslagweg gestart kan worden. Concreet verzoeken we u uiterlijk 31 juli 2024 uw besluit in deze zin te hebben herzien en ons daarover te berichten. Anders zijn wij helaas genoodzaakt om uw besluit van 18 juni 2024 juridisch aan te vechten.

We benadrukken graag dat we liever op een constructieve wijze tot een oplossing komen, maar zullen van ons recht gebruikmaken indien dat nodig is.

De provincie als bevoegd gezag en de verplichtingen die daarbij horen Gedeputeerde Staten (GS) is volgens artikel 9c van de Elektriciteitswet het bevoegd gezag voor ons initiatief. Op 21 maart 2024 hebben we een Aanvraag (als bedoeld in artikel 1:3 lid 3 Algemene wet bestuursrecht) ingediend. De Aanvraag bevat voldoende informatie om in behandeling te worden genomen. Het initiatief is ook al meerdere jaren bekend bij de provincie Gelderland. Er is naar ons oordeel geen enkele (ruimtelijke) grond om onze Aanvraag af te wijzen. Sterker nog, GS is op basis van de bepalingen in de Elektriciteitswet verplicht om de Aanvraag in behandeling te nemen en ruimtelijk te toetsen.

GS kan op basis van artikel 9c lid 4 van de Elektriciteitswet de besluitvorming overlaten aan de gemeente Lochem. Dit kan alleen *“als naar hun [GS] oordeel besluitvorming door een bestuursorgaan van een gemeente het project kan versnellen of daaraan anderszins aanmerkelijke voordelen zijn verbonden, en het college van burgemeester en wethouders van de betreffende gemeente daarmee instemmen”*. Er wordt echter niet voldaan aan deze voorwaarden voor het afzien van provinciale besluitvorming. Immers heeft de gemeente Lochem aangegeven te willen wachten op landelijke normen, daarna eerst windbeleid te willen opstellen en dan eventueel een aanvraag in behandeling te nemen. Het initiatief zal hierdoor meerdere jaren vertraging oplopen. Daarmee staat vast dat besluitvorming door de gemeente het project niet versnelt. Daarnaast zijn er geen andere aanmerkelijke voordelen aan verbonden. Uw provincie dient daarom de besluitvorming voor ons windpark te starten.

Ook is het wachten op nieuwe landelijke normen niet nodig. Dit volgt in ieder geval uit rechtspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, waarbij projectspecifieke milieunormen in stand zijn gebleven, en is ook door de Rijksoverheid en uw College uitgesproken. Zo heeft u zeer

recentelijk nog ingestemd met het verzoek van de gemeente Lingewaard om de bevoegdheid voor Windpark Lingewaard – A15 over te laten aan de gemeente. Dit wel onder de voorwaarde dat de gemeente Lingewaard voldoet aan de deadlines voor besluitvorming die u in uw besluit van 11 juni 2024 over dit windpark heeft gesteld. Wanneer de gemeente Lingewaard zou wachten op de nieuwe landelijke normen, zijn die deadlines onhaalbaar.

Het starten van de besluitvorming voor het windpark betekent de toepassing van de projectprocedure om te komen tot een projectbesluit. De projectprocedure begint met een kennisgeving van het voornemen en de daaropvolgende verkenning. Zonder dragende motivering heeft uw provincie afgezien van het starten van deze procedure, terwijl de Elektriciteitswet uw provincie verplicht in ieder geval de projectprocedure toe te passen voor ons windpark.

Omdat de gemeente Lochem in het geval van Windpark Papenslagweg onnodig vertraging heeft gecreëerd en blijft creëren als de rol van bevoegd gezag bij de gemeente zou komen te liggen, is het overlaten van het bevoegd gezag voor Windpark Papenslagweg aan de gemeente niet mogelijk. U bent dus op grond van de wet aan zet.

Het besluit is in tegenspraak met beleid en Europees recht Het opstarten van de procedure voor Windpark Papenslagweg is noodzakelijk vanwege de taakstelling uit de RES 1.0 Cleantech Regio (nu: Stedendriehoek). In het landelijk Klimaatakkoord is afgesproken dat de afspraken over CO₂-reductie met betrekking tot elektriciteit en de gebouwde omgeving regionaal uitgewerkt en gerealiseerd worden. Hiertoe zijn dertig energieregio's gevormd. Een van deze regio's is de RES-regio Stedendriehoek. De regio Stedendriehoek¹

¹ RES 1.0 Cleantech Regio (Nu: Stedendriehoek), november 2021, link: <https://regiostedendriehoek.nl/wp-content/uploads/2023/06/Definitieve-1.0.pdf> wil in 2030 ongeveer 1,07 TWh duurzame elektriciteit opwekken, waarvan 0,11 TWh met windenergie. In de RES is het gehele grondgebied van de gemeente Lochem als zoekgebied opgenomen waarbij vier windmolens in Lochem als haalbaar wordt geacht. In het coalitieakkoord van uw College is afgesproken dat de RES 1.0 wordt uitgevoerd. Het afwijzen van onze Aanvraag heeft direct negatieve gevolgen voor het behalen van deze taakstelling voor 2030 uit de RES 1.0. Zeker nu het nog onduidelijk is of en wanneer Windpark IJsselwind in de gemeente Zutphen kan worden gerealiseerd en het zeer onzeker is of de vijf beoogde windmolens op de Veluwe stuwwal haalbaar zijn. Kortom, Windpark Papenslagweg is voor de provincie Gelderland meer dan noodzakelijk voor het halen van deze taakstelling.

Ter uitvoering van de RES is ook afgesproken dat vergunningverlening uiterlijk 1 januari 2025 dient plaats te vinden voor de realisatie van 35 TWh in 2030. De reden voor deze termijn voor vergunningverlening ligt in de tijd die het nog kost na vergunningverlening om tot daadwerkelijke realisatie te komen van een duurzaam energieproject, zoals ons windpark. Het doel is om in 2030 duurzame elektriciteit van het windpark geleverd te krijgen. Voor het halen van dat doel is het noodzakelijk zo spoedig mogelijk te starten met de besluitvorming over het windpark. Aangezien ook uw provincie zich gebonden acht aan de realisatie van de RES-afspraken, is uw provincie gehouden om de besluitvorming op te starten.

Verder is de Europese Noodverordening (tot vaststelling van een kader om de inzet van hernieuwbare energie te versnellen) van toepassing op projecten voor hernieuwbare energie waar een plan of vergunning voor is vereist. Als gevolg van de Noodverordening worden projecten voor het plannen, bouwen en exploiteren van installaties voor hernieuwbare energie aangemerkt als projecten van 'hoger algemeen belang'²

² Artikel 3, Noodverordening Hernieuwbare Energie, 2022. De Noodverordening verplicht lidstaten ook om bij de plannings- en vergunningsprocedure voorrang te geven aan de bouw en exploitatie van installaties voor de productie van hernieuwbare energie wanneer in individuele gevallen rechtmatige belangen worden afgewogen. In dit kader dient dus bij de belangenafweging een zwaarder gewicht te worden toegekend aan het starten van de planningsprocedure voor Windpark Papenslagweg, zijnde de projectprocedure tot vaststelling van het projectbesluit, ten opzichte van het aansluiten bij de gemeentelijke wens om te wachten op de landelijke normen.

Onbetrouwbare overheid: afspraken worden niet nagekomen Een betrouwbare overheid moet handelen volgens de publiekrechtelijke kaders die zijn vastgesteld en de afspraken die zijn gemaakt. Zoals hiervoor uiteengezet heeft u als GS de plicht vanuit de Elektriciteitswet, uw eigen coalitieakkoord, Europees recht en provinciaal beleid om ons initiatief in behandeling te nemen en de procedure te starten. Het afwijzen van onze Aanvraag getuigt allesbehalve van een betrouwbare overheid.

In dat kader wijzen we u op eerdere uitspraken van de gedeputeerde [REDACTED] over ons initiatief. In een brief aan het College B & W van de gemeente Lochem van 9 januari 2024³

3 Onderwerp: Verzoek overdracht bevoegd gezag Windpark Papenslagweg, 9 januari 2024, link:

<https://lochem.notubiz.nl/document/13768057/1#search=%22papenslagweg%22> benadrukt de gedeputeerde het belang dat Windpark Papenslagweg voortvarend wordt opgepakt: *“Zoals u weet is de doelstelling voor 35 TWh hernieuwbare energie op land in het landelijke Klimaatakkoord en ook in de RES Stedendriehoek gericht op het jaar 2030. Het ijkpunt voor de uiterste datum van vergunningverlening is gezet op 1 januari 2025. Om het maximale te doen om de genoemde doelstelling te behalen of te benaderen is, op een verantwoorde manier, snelheid in de benodigde energieprojecten nodig. Dit geldt ook voor het initiatief Windpark Papenslagweg. Vanuit ons als gemeentelijke en provinciale overheid is het daarom zaak om onnodige vertraging uit te sluiten.”* Dat nu door u aan de rem wordt getrokken en daardoor het initiatief voor langere periode tot stilstand wordt gebracht, getuigt geenszins van betrouwbaar bestuur. Immers valt het besluit niet te rijmen met de eerdere uitspraken van uw gedeputeerde.

De reden die nu wordt aangevoerd – het aansluiten bij de wens van de gemeente Lochem om te wachten op landelijke normen – is ook in tegenspraak met eerdere gedane uitspraken door de gedeputeerde. De gedeputeerde schreef eerder (9 januari 2024³) nog aan de gemeente Lochem dat wachten op de landelijke normen niet nodig is. Dit kan dan ook niet nu als grond worden aangevoerd om onze Aanvraag af te wijzen.

De gedeputeerde stelt terecht in de brief van 9 januari 2024 dat wachten op landelijke normen niet nodig is, omdat voor een projectspecifieke lokale normen kunnen worden bepaald. Dit gebeurt volop in Nederland, ook in Gelderland. Zo zijn onder andere voor het Windpark Horst & Telgt en Energiepark Echteld Lienden lokale normen opgesteld. Het ontbreken van landelijke normen voor deze projecten is kennelijk geen reden om de procedure niet te doorlopen. Onze Aanvraag wordt hier nu echter op afgewezen. En waar u de gemeente Lingewaard met uw besluit van 11 juni 2024 deadlines oplegt wanneer de gemeente besluiten moet nemen over Windpark Lingewaard – A15, gaat u er blijkbaar mee akkoord dat er voor Windpark Papenslagweg geen enkel zicht is op inhoudelijke besluitvorming door u als GS of de gemeente. Dit betekent dat u met twee maten meet, hetgeen in strijd is met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Het afwijzen van onze Aanvraag is dus in tegenspraak met eerdere gedane uitspraken, inhoudelijk onvoldoende gemotiveerd en gelet op het zorgvuldigheid, fair play en gelijkheidsbeginsel onrechtmatig. Dit getuigt van onbehoorlijk bestuur.

Wij roepen u daarom op om uw besluit van 18 juni 2024 te herzien, uiterlijk op 31 juli 2024. Anders zijn wij genoodzaakt uw besluit juridisch aan te vechten door een bezwaarschrift in te dienen.

Hierover staan wij reeds in contact met een advocaat.

Als Initiatiefnemers zitten wij niet te wachten op een juridische strijd met uw provincie over de vraag of de besluitvorming moet worden gestart. Dit is in niemands belang en al helemaal niet in het belang van de energietransitie. Wij hopen dan ook dat uw provincie alsnog overgaat tot de start van de besluitvormingsprocedure. Daarbij willen wij nog melden dat het in behandeling nemen van onze Aanvraag niet automatisch betekent dat het windpark er zal komen. Het houdt de start in van een zorgvuldige en uitgebreide procedure waarin de ruimtelijke inpasbaarheid zorgvuldig wordt onderzocht, waarin volop ruimte is voor de inbreng van de omgeving en waarbij de provincie meerdere beslismomenten heeft om het plan voor het windpark (al dan niet gewijzigd) wel of niet door te laten gaan. Maar wel op inhoudelijke (ruimtelijke) gronden.

Voor eventuele vragen naar aanleiding van deze brief kunt u contact opnemen met [REDACTED] via [REDACTED]@pure-energie.nl of 06 - 57121098. Wij gaan desgewenst ook graag met u in gesprek over deze brief. Mocht u hier behoefte aan hebben, dan kunt u via bovenstaande contactgegevens contact met ons opnemen.

Met vriendelijke groet,

De Initiatiefnemers van Windpark Papenslagweg
Coöperatie Lochem Energie Walow BV Pure Energie

BIJLAGE GS-VOORSTEL 3 december 2024

Niet openbaar
Windpark Papenslagweg Lochem

Beslispunten:

- 1 De beslissing op bezwaar conform advies commissie rechtsbescherming te nemen.
 - 2 De projectprocedure te starten.
 - 3 De proceskosten te vergoeden.
-

Publiekssamenvatting

Gedeputeerde staten nemen nu de beslissing op het bezwaar van de initiatiefnemers voor windpark Papenslagweg in Lochem. Gedeputeerde staten besluiten de projectprocedure te starten. Om het windmolenpark Papenslagweg in Lochem te kunnen bouwen, zijn een projectbesluit en omgevingsvergunningen nodig. De projectprocedure bereidt deze besluiten voor. De inhoudelijke besluiten worden later genomen. De gemeente heeft gezegd dat zij de besluiten wil nemen nadat zij lokaal beleid heeft vastgesteld. Gedeputeerde staten hebben eerder tegen de initiatiefnemers gezegd dat zij daarom niet starten met de projectbesluit procedure. De initiatiefnemers vinden het onterecht dat er niet gestart wordt met de projectprocedure. Daarom hebben zij bezwaar ingediend.

GS-voorstel

Datum vergadering: 3 december 2024

Portefeuillehouder: [REDACTED]

Zaaknummer: 2024-009759

Inlichtingen bij: Provincieloket, 026 359 99 99

Toelichting op het GS-voorstel

1 Aanleiding

Er moet een beslissing op bezwaar genomen worden in de door initiatiefnemers gestarte juridische procedure. De uiterste termijn voor het nemen van het besluit is 5 december 2024. In het besluit moet het advies van de commissie rechtsbescherming meegenomen worden. De commissie vindt het bezwaar gegrond en draagt gedeputeerde staten op het eerdere besluit te heroverwegen. Gedeputeerde staten moeten een inhoudelijk besluit nemen op de aanvraag van de initiatiefnemers. De commissie is het eens met de initiatiefnemers dat de brief van gedeputeerde staten gezien moet worden als een onterechte weigering om een projectprocedure te starten. Er is een aantal mogelijkheden wat betreft de inhoud van het te nemen besluit. Deze mogelijkheden staan in dit voorstel. Uw college wordt geadviseerd te kiezen voor optie 1, het starten van de projectprocedure.

2 Argumenten voor en tegen

Er zijn 3 mogelijke beslissingen op dit bezwaar:

1. Aanvraag in behandeling nemen en projectprocedure starten

2. Aanvraag weigeren en geen projectprocedure starten
3. Bevoegdheid overdragen aan gemeente

Ad.1) Aanvraag in behandeling nemen en projectprocedure starten. De initiatiefnemers hebben gevraagd om het starten van de projectprocedure van afdeling 5.2 Omgevingswet en het uiteindelijk nemen van een projectbesluit. De projectprocedure kent 5 stappen: kennisgeving voornemen, kennisgeving participatie, verkenning, voorkeursbeslissing, projectbesluit. Er is sprake van een aanvraag door de initiatiefnemers. De nu ingestuurde stukken zijn voldoende om het traject mee te starten. Het starten van de projectprocedure betekent nog niet het daadwerkelijk nemen van het projectbesluit. De aanvraag bevat nog niet alle stukken en onderzoeken die nodig zijn om over te gaan tot het vaststellen van een ontwerp projectbesluit. Dit vraagt na het in behandeling nemen ongeveer 1,5 jaar. De projectprocedure is verplicht om te doorlopen bij het vaststellen van een projectbesluit. Gedeputeerde staten hebben de bevoegdheid om een projectbesluit te nemen voor een windpark. Dat volgt uit de Elektriciteitswet¹. Op grond van deze wet bestaat de verplichting om een projectbesluit te nemen².

Deze optie voldoet aan de Elektriciteitswet, de Europese noodverordening hernieuwbare energie en de Omgevingswet. De aanvraag past binnen de RES 1.0 doelstelling (zoekgebied Lochem). De doelen voor de RES 1.0 zijn op dit moment nog niet gehaald. De aanvraag past binnen de windladder, maar de windladder is nog niet geheel doorlopen. De regio is nog niet geconsulteerd, omdat nog niet duidelijk is of de gemeente het oppakt.

¹ artikel 9c Elektriciteitswet 1998

² <https://iplo.nl/regelgeving/instrumenten/projectbesluit/projectbesluit-verplicht/>
Toelichting op het GS-voorstel

De aanvraag wordt inhoudelijk beoordeeld aan de hand van de Omgevingswet, instructieregels, instructies, RES en (provinciaal)beleid. Een beoordeling van de bij de aanvraag ingediende stukken, aangegeven locatie en informatie uit de gesprekken met initiatiefnemers geeft op dit moment een kansrijk beeld voor het starten van een procedure. Het uiteindelijke oordeel en (ontwerp) besluit wordt gevormd in de projectprocedure die nu doorlopen wordt.

Ad 2.) Aanvraag weigeren en geen projectprocedure starten

De initiatiefnemer bepaalt als aanvrager de inhoud en locatie van de aanvraag. Uw college kent gewicht toe aan de afspraken die u met de gemeente en provinciale staten heeft gemaakt. Dat geldt ook voor de netcongestie waar projecten en ontwikkelingen mee te maken krijgen. Het projectbesluit kan gedeputeerde staten vaststellen, maar het gebruiken van het park is niet mogelijk door de netcongestie. Dit betekent dat de uitvoerbaarheid van het plan beperkt is. Ook kent uw college gewicht toe aan het voorzorgsbeginsel. Het coalitieakkoord of de windladder heffen echter de verplichting om een projectbesluit te nemen uit de Elektriciteitswet niet op. Daardoor is het weigeren van het starten van de procedure lastig.

Ad 3.) Bevoegdheid overdragen aan gemeente

Het past niet binnen de gemaakte afspraken met de gemeente om de bevoegdheid nu over te dragen. Nu overdragen verplaatst het probleem. Daarom is deze optie bestuurlijk gezien eigenlijk geen optie. Als de bevoegdheid niet succesvol wordt overgedragen, dan volgt alsnog het besluit van gedeputeerde staten om een projectbesluit te weigeren of te nemen. Dit zijn optie 1 en 2 uit dit voorstel. Als de bevoegdheid wel succesvol wordt overdragen, dan is het aan de gemeente om te besluiten op de aanvraag van initiatiefnemers. De laatste ambtelijke berichtgeving over de inwerkingtreding van de landelijke normen is dat 1 juli 2025 niet gehaald wordt. Het wordt uitgesteld naar een nader te bepalen datum. Onduidelijk is wat dit betekent voor de planning van de gemeente.

3 Financiële gevolgen

De start van een projectprocedure en het voorbereiden van een projectbesluit kost ambtelijke inzet. Die kosten worden via een anterieure overeenkomst verhaald op de initiatiefnemer. De andere opties brengen naast kosten voor ambtelijke inzet, kosten aan juridische procedures met zich mee. Die kosten kunnen niet verhaald worden. Er is een verzoek om vergoeding van proceskosten gedaan. Wij adviseren over te gaan tot een vergoeding. Op grond van het Besluit proceskosten bestuursrecht is dit een vergoeding van €1.248,--.

4 Risico's

De risico's zijn per optie onder punt 2 opgenomen.

5 Participatie en communicatie

Er is geen participatie. Het besluit is onderdeel van een juridische procedure. De regels die daarvoor gelden worden gevolgd.

6 Vervolgproces

De beslissing op bezwaar wordt samen met het advies van de commissie rechtsbescherming aan de bezwaarmakers gestuurd. Zij kunnen binnen 6 weken na dit besluit in beroep bij de rechtbank Gelderland. De gemeente Lochem ontvangt als derde belanghebbende een afschrift van de beslissing op bezwaar. Uw besluit wordt niet integraal openbaar gemaakt.

Bijlagen:

- Advies commissie rechtsbescherming 17 oktober 2024
- Verslag hoorzitting commissie rechtsbescherming 17 september 2024
- Concept beslissing op bezwaar, start procedure

BIJLAGE CG.15

Opzegging deelname Omgevingsraad.

< op aanvraag >

BIJLAGE HR.01

Met de keuze voor dit gebied door de initiatiefnemers, menen zij op geen enkele manier rekening te hoeven houden met landschappelijke en natuurgebied waarden en kenmerken, zoals ik dat als burger wel heb moeten/willen doen.

Enkele jaren geleden hebben mijn man en ik een duurzame woning gebouwd in het grensgebied van de gemeenten Hof van Twente en Lochem, oftewel het grensgebied van de provincies Overijssel en Gelderland. Hof van Twente stelde, als bevoegd gezag, als belangrijke voorwaarde voor een omgevingsvergunning dat "het huis moest opgaan in het landschappelijk waardevolle gebied". Een landschappelijk waardevol gebied dat over gemeente- en provinciegrens heen gaat. Met respect voor landschap, natuur en mens voldeden wij aan de voorwaarde van het bevoegd gezag om het huis in de omgeving te laten passen. Onze verbijstering was groot toen wij in januari 2023 (?) een brief in de bus

kregen van de initiatiefnemers waarin duidelijk werd dat ze plannen hadden voor 3 mega windturbines van 280 meter hoog in datzelfde “landschappelijk waardevolle gebied”. Voor ons was duidelijk dat:

1. die 280 meter hoge turbines niet zouden passen en opgaan in het kleinschalige “landschappelijk waardevolle gebied”;
2. de kenmerken en status van het gebied niet zijn of waren veranderd. Het is een belangrijk broed- en foerageergebied voor onder meer de wespandief, rode wouw, ijsvogeltje en torenvalk. Een uniek weidevogelgebied en belangrijk overwinteringsgebied voor talloze trekvogels. Een gebied dat zich kenmerkt door rust en ruimte; één van de weinige gebieden waar het nog echt stil en donker is. Als bewoner/omwonende had/heb ik te maken met rechten en plichten van Ruimtelijke Ordening. Initiatiefnemers trekken zich daar kennelijk niets van aan.

BIJLAGE HR.02

Van werkelijke burgerparticipatie van omwonenden en inspraak, zoals bedoeld rondom de Klimaatwet, is geen sprake als het gaat om het Plan Papenslagweg.

Als omwonende, werd ik in de eerder genoemde brief van de initiatiefnemers opgeroepen om deel te nemen aan een “Omgevingsraad” en om lid te worden van Lochem Energie voor burgerparticipatie en medezeggenschap.

Bij navraag werd het duidelijk dat ik als omwonende en inwoner van Markelo (Hof van Twente), wel mag participeren, maar geen stemrecht heb en daardoor geen werkelijke inspraak in Lochem Energie. Overigens, iedereen in Nederland kan lid worden van Lochem Energie. Ook bedrijven zijn/kunnen lid worden.

Ik heb enkele vergaderingen bijgewoond van de Omgevingsraad. Een raad die naar mijn mening werd gedomineerd door de initiatiefnemers. Er was geen onafhankelijke voorzitter en notulist. Initiatiefnemers beslisten of verzoeken van mijn kant werden gehonoreerd. Vragen over het belangrijkste goed van een mens, namelijk zijn gezondheid, werden weg gewuifd. Kritische vragen werden onbevredigend beantwoord. Het had voor mij geen zin om lid te blijven van een omgevingsraad waar overigens maar een enkeling lid van was. Het was voor mij duidelijk: er was geen sprake van werkelijke medezeggenschap door omwonenden, beslissingen waren voorbehouden aan de initiatiefnemers.

BIJLAGE HR.03

Er is geen sprake van draagvlak onder de omwonenden. Mensen maken zich terecht zorgen om hun gezondheid, welzijn en welbevinden. Als burger en omwonende heb ik er recht op dat bestuurders op grond van juiste, zorgvuldige en onafhankelijke informatie op een zorgvuldige wijze besluiten nemen.

Zoals aangegeven, is/was slechts een enkeling lid van de Omgevingsraad. Geen verrassing, want kort na het binnenkomen van de 1e brief van de initiatiefnemers van Plan Papenslagweg is er een vragenlijst rond gegaan onder de omwonenden van het mogelijke windpark. Die liet zien dat het overgrote deel van de omwonenden in Markelo en Lochem dit plan niet ondersteunt. Omwonenden zijn zich er terdege van bewust dat het plan voor de plaatsing van 3 windturbines van 280 meter, gebaseerd op verouderde afstandsnormen, grote risico's met zich meebrengt voor landschap, natuur en mens. Om omwonenden

“gerust te stellen” schermen initiatiefnemers met een onderzoek van het RIVM dat aan zou moeten tonen dat er geen verband is te leggen tussen gezondheidsrisico's en windturbines. Voortschrijdend onderzoek laat echter zien dat er wel degelijk gezondheidsrisico's lijken te zijn voor omwonenden van windparken. Volgens onder meer de bekende arts [REDACTED] [REDACTED] zijn de effecten van windturbines nog onvoldoende onderzocht, terwijl de impact van deze windturbines op de omwonenden groot is. Een meta-analyse uit 2023 laat zien dat er een lineaire relatie is tussen slaapstoornissen en de afstand tot windmolens. Het onderzoek laat zien dat als je binnen 500 meter woont, 80% van de mensen last van slaapstoornissen heeft. Toch worden beleidsbesluiten vaak gebaseerd op de data van de windindustrie. “Veel modellen zijn opgesteld onder ideale omstandigheden, wat de resultaten minder betrouwbaar maakt”. [REDACTED] - podcast Op z'n kop – 6 december 2024)

BIJLAGE HR.04

Als inwoner van de gemeente Hof van Twente (Markelo) voel ik mij, net als andere omwonenden, niet gehoord en gezien door de provincie Gelderland, noch een door de provincie ingestelde commissie, terwijl de gevolgen voor mij, in samenhang met de plannen van de provincie Overijssel, enorm zullen zijn.

Wat u niet wil dat u geschiedt, doe dat ook een ander niet

De provincie Gelderland geeft aan dat zij een advocaat in de arm heeft genomen om windturbine- initiatieven aan de Duitse grens bij Nijmegen tegen te houden want “de gevolgen voor bewoners en omgeving in het Nederlandse grensgebied zijn enorm”. Wat denkt de provincie Gelderland van de gevolgen van het beoogde windpark Papenslagweg voor de inwoners van Markelo (Hof van Twente) en de provincie Overijssel ? De gevolgen van, de bewuste keuze om het plan te situeren op de grens van de provincie Overijssel, zijn enorm voor de bewoners van Markelo (Hof van Twente). Zo is het risico groot dat ik als bewoner van Markelo tussen de beoogde windturbines aan de Papenslagweg en beoogde windturbines aan de A1 bij Holten kom te zitten met alle gevolgen van dien. Er is door de provincie Gelderland c.q. de commissie Rechtsbescherming, naar ik heb vernomen, gesproken met initiatiefnemers en met de gemeente Lochem, maar niet met mij, als belanghebbende in het algemeen, en ook niet als inwoner van Overijssel.

BIJLAGE HR.05

De opgevoerde urgentie van initiatiefnemers om de aanvraag in behandeling te nemen, is niet van toepassing. Door de enorme netcongestie kunnen en mogen bestuurders, in het belang van omwonenden, beslissen om te wachten op nieuwe richtlijnen die op een verantwoorde wijze zorgdragen voor de gezondheid van burgers.

De initiatiefnemers hebben zich in eerste instantie tot de gemeente Lochem gewend met een principeverzoek om als bevoegd gezag op te treden voor de realisatie van het plan Papenslagweg. De bevoegdheid lag in principe bij de provincie, maar de initiatiefnemers kozen er bewust voor om de gemeente te vragen op te treden als het bevoegd gezag. Het college van de gemeente Lochem besloot dat ze hier op een zorgvuldige manier mee om wilden gaan en eerst nieuwe landelijke richtlijnen af te willen wachten. Als omwonende kon ik deze stap van de gemeente Lochem waarderen. Zoals al eerder gesteld in mijn bezwaar: Als burger en omwonende heb ik er recht op dat bestuurders op grond van juiste, zorgvuldige en onafhankelijke informatie op een zorgvuldige wijze besluiten nemen. De

initiatiefnemers konden deze stap van de gemeente Lochem niet waarderen. Tijdens een rondetafelgesprek van de gemeente Lochem, bleef de directeur van Lochem Energie maar hameren op de noodzaak van haast, haast, haast om dit project voortvarend op te pakken. De wethouder, [REDACTED], gaf terecht aan dat er geen noodzaak was tot haast: er is sprake van een enorme netcongestie. De gemeente had voldoende tijd om op een verantwoorde wijze te komen tot een weloverwogen beslissing op basis van nieuwe landelijke normen voor de windindustrie. Daarop willen de initiatiefnemers niet wachten, kennelijk hebben ze geen boodschap aan verantwoordelijkheid, weloverwogen keuzes, gedegen onderzoek en nieuwe richtlijnen. Het laat zien dat er totaal geen betrokkenheid en inzicht is van initiatiefnemers als het gaat om de belangen van de omwonenden. Vervolgens maakte men een zigzag beweging terug naar de provincie Gelderland. Gelderland besloot, evenals de gemeente Lochem, het verzoek nog niet in behandeling te nemen. Opnieuw toonden initiatiefnemers geen respect voor de beslissing van bestuurders. Men tekende bezwaar aan en ineens werd ik als omwonende verrast dat het principeverzoek plotsklaps was veranderd in een goedgekeurde aanvraag om de procedure te starten. Als omwonende heb ik geen idee hoe dit heeft kunnen gebeuren. Als belanghebbende, ben ik niet gekend in het proces en heb ik mijn belangen niet naar voren kunnen brengen. Hoe een en ander is gelopen, is voor mij niet te herleiden. Gespreksverslagen en dergelijke zijn niet openbaar. Dat leidt er toe dat ik dit bezwaar wellicht niet geheel kan onderbouwen, zoals ik had gewild.

BIJLAGE HR.06

Als omwonende van het beoogde plan Papenslagweg meen ik mij te kunnen beroepen op de Grondwet (art. 22). De zorg voor de gezondheid van burgers zal altijd het meest belangrijk moeten zijn voor de provincie Gelderland. Er is tijd en ruimte om als provincie Gelderland op grond van juiste, zorgvuldige en onafhankelijke informatie op een zorgvuldige wijze een besluit te willen nemen en te willen wachten op nieuwe richtlijnen die recht doen aan het voorzorgsbeginsel.

De gevolgde procedure door de provincie Gelderland heeft geen recht gedaan aan mij als omwonende van het beoogde Plan Papenslagweg. Als omwonende en inwoner van Markelo ben ik op geen enkele wijze gezien en gehoord.